

„...van Szószólónk” (1Jn2,1)

A családbarát
gyülekezet

ÁRA: 500 Ft

2014. február ~ X. évf. 1. szám

Szószóló

www.refmenthet.hu

Mén *telek*osztás

tiszta lapokkal...

TARTALOM

Évértékelés	3
Dr. Szalai András: Ezotéria	4
Kinek a hitében hiszünk?	5
Dr. Pecsuk Ottó: A gnoszticizmus	6
Kis gyülekezet, sokféle megközelítés	7
Kis Ilona: Barangoló istentisztelet	8
Meditáció és keresztyén istentisztelet?	8
GYÜLEKEZETI BIBLIAÓRA	9
PRESBITERVÁLASZTÁS ~2014	10
Kalandozások az ókori Babilonban	12
Komlódi Mária: Hitlépcsők	13
Nemrég érkezünk Kézmárki Krisztina: Oly távol és mégis közel	14
Tóth Lászlóné : Megtapasztaltam	14
Rézsó-Nagy Réka és Vince: Tegnap és ma	15
Primus Izabella: Hazaérkeztem	15
Ferenczy Tamás és Végh Judit: Közönségből közösséggé	16
Tóth-K Balázs és Fokti Mariann: Összeházasodunk	17
Gyermán Júlia: Angyal voltál te is	17
AZ ÁTTÖRÉS HÁZA	18
Mén telekosztás Ferenczi Zoltán: Pontról pontra	20
Telekesné P Szilvia: Isten ígéjéhez igazítani a gondolatainkat	23
Oravetz Anett: Előzmények	24
Dr. Schlégl Annamária: Canonica visitatio	26
Friedrich Mária: Kétszintes a hetényi parókia?!	27
Nyíri Györgyné: Pénzügyi helyzetkép	28
ÁLLÁSFOGLALÁS	29
Török Ábel: Konfirmáció előtt	30
Miért nincs iskolai hittanoktatás Hetényegyházán?	31
KÖNYVMOLY	34
Tiszta Csikágó ~ Naplósztatírak II/1.	35
Gyülekezeti programok	40

Naplósztatírak II/1.

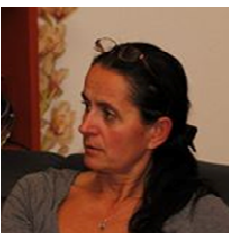
35. oldal

HITLÉPCSŐK

Emlékszem, hogy három évvel ezelőtt milyen nagy érdeklődéssel kezdtem el olvasni a Bibliát, amire addig se időm, se igazi lelkeségem nem volt. De egész életemen át - milyen érdekes !?- valami azt sugallta, hogy eljön az az idő is, amikor a Szentírással együtt fogom élni napjaimat. És ez meg is történt életem végső szakaszában.

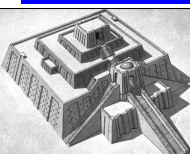
(...) Szeretnék őszinte lenni: nekem ez ma sem könnyű. Bizony sokszor élem át a bizonytalanság megterhelő pillanatit a bibliai magyarázatok és tanulmányozások során. De ennek ellenére bizakodom, hogy mindezek csak megerősítik a hitemet.

(13. oldal)

Nem sokkal több, mint 100 km-es autótút előtt álltam, ugyanis ilyen távolságra lakom a gyülekezettől. Elindultam.

(14. oldal)

KALANDOZÁSOK AZ ÓKORI BABILONBAN

időutazás június 16-22. között

Az Áttörés Háza

Először évekkel ezelőtt már felvetődött a gyülekezetplántálás gondolata, de a tavalyi év során, Isten útmutatását keresve ismét megfogalmazódott ez a szolgálati lehetőség. De rögtön az első kérdésnél elakadtunk: hogy is lássunk hozzá?

Több hónapon át imaközösséget tartottunk, amely alatt Isten segítségét kértük

abban, hogy jól ismerjük fel az Ő akaratát, külön tudjuk választani azt a mi törekvéseinktől, és minél pontosabban tudjuk meghatározni a feladatot, amelyet Urunk gyülekezetünkre bízott. Imádkoztunk a felismert feladatok megvalósításához útmutatásért, vezetésért, és azokért is, akik közé készülünk, de akiket még nem ismerünk.

Nyílt lapokkal

Konfirmáció előtt...

A konfirmációra való készülés hónapjai során egyre közelebb kerültem Istenhez, egyre jobban értem, mit akarhat azzal, ami velem megesett.

Istentiszteletekre is eleinte csak a konfirmáció miatt jártam, kötelességből és ímmel-ámmal, ám ahogy kezdett érdekelni a téma, és mindezt komolyabban vettem, észrevettem, hogy a prédikációk aktuálisak, nekem szólóvá váltak, csakúgy, mint a bibliai történetek. Nemegyszer azon kaptam magam, hogy a vasárnapi igehirdetések pontosan azokról a kérdésekről szólnak, amik velem történtek, vagy éppen foglalkoztattak. Mindig meglepődtem azon, hogy mint-ha egyenesen nekem választották volna a témákat.

KINEK A HITÉBEN HISZÜNK?

(...) A másik elterjedt jelenség, hogy a mai istenkereső emberek a saját hitükben akarnak hinni. Ez nagyon sok ponton hasonlít vagy akár azonos az evangéliumi hittel, ám összességében ezek a hitformák nagyon távol állnak a bibliai hittől.

5. oldal

Ezotéria

A vallás kihalására váró kommunizmus évtizedei után egyfajta világnézeti vákuum keletkezett, amit 1990 után sok minden igyekezett betölteni, így az ezotéria is. Sok ember, aki nem egyházasan vallásos, az is vallást csinál magának valamiből, vagy vallásos módon él, még ha ő maga nem is nevezné magát vallásosnak. Sokan kiábrándultak az egyházból, vagy tudatosan kerültek az egyházat, de lelki igényük attól természetesen megmaradt.

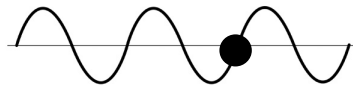
4. oldal

ÉVÉRTÉKELÉS

Ha visszatekintünk a 2013. évre, összegezve azt mondhatjuk, nehéz esztendőn vagyunk túl. A múltban gyökerező, elnyúló konfliktusok hatása talán tavaly csendesedett el végérvényesen, és ráléphetünk arra az ösvényre, amely gyülekezetünk megerősödése lehet a jövőben. Ennek már most is több jele mutatkozik. Nagy ajándék, hogy a mögöttünk lévő nehéz évek után ma már egyre világosabban fogalmazódnak meg azok a lehetőségek, amelyek gyülekezetünk közössége előtt nyílnak meg.

A munkatársi körben sokat dolgoztunk azzal a modellemmel, amely most készülő könyvem egyik fontos részlete. Eszerint minden gyülekezet – így a miénk is – hullámhegyek és -völgyek egymásutánjában él. Persze ennek mértéke, amplitúdója,

törésvonala különböző lehet, de a jelenség egyre inkább úgy tűnik, egyértelmű. Ami talán nem annyira világos – és ezt fogalmazza meg a könyvem egyik fejezete –, hogy az adott időszakban mi a dolga egy gyülekezetnek és mi nem. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az adott helyzet gyakran rossz reakciókat vált ki belőlünk.

Amikor tavaly értékeltük gyülekezetünk helyzetét, már tudatosan dolgoztunk azzal, hogy közösségünk pozícióját minél jobban beazonosítsuk, és az adott helyzet sajátosságaihoz a lehető legjobb eszközöket találjuk meg.

Jelenleg elhagytuk azt a mélyvölgyet, amely egyfelől a gazdasági világválságból, a rendkívül megterhelt élettörténetek közösségünkben tapasztalható töréspontjainak összefonódásából, valamint a saját tehetetlenségünkben adódott össze. Mi azonban – rendszerszinten gondolkozva – már most készülünk az előttünk álló kihívásokra, hogy azok ne érjenek váratlanul bennünket, mint ahogy az elmúlt évek rendkívül örömteli eredményei egyszer csak átfordultak egy (akkor még) teljesen érthetetlen destruktív folyamatba.

Ma már sokkal több tapasztalattal és tanulással állunk az előttünk álló hasonló – és törvényszerű! – jelenségek elé.

A tavalyi év visszafogott, csendesebb időszakát a presbiterekkel, munkatársakkal nem látványos, de nagyon intenzív közös munkával töltöttük, hogy megértsük és jól értsük Isten akaratát ebben a mostani időszakban, illetve annak megvalósításához megfelelő eszközöket gyűjtsünk, hiszen nekünk mostanra már készen kellett állnunk az evangélizáció, a misszió ránk bízott szolgálatára. Örömmünk, hogy a „téli álmom” véget ért, közösségünk ébredszik, és egyre inkább érzékelhetővé válnak a hitéleti aktivitás jelei.

Természetesen a várható következményekkel is előre számoltunk, s ezeket tudatosan akarjuk beemlíteni a gyülekezetépítés szolgálatába. A gyülekezet, ahogy vártuk, valóban kezd megerősödni. Megérkeznek azok, akiknek az általunk is felismert értékekre, minőségre

van szükségük. Persze számítunk arra, hogy megint lesznek, akik megijednek a nagykorúság kockázataitól, felelősségétől, de ma már sokkal tudatosabban készülünk arra, hogyan tompíthatjuk majd az esetlegesen kialakuló rossz érzéseket, féltékenységeket, rivalizációs helyzeteket, amelyek teljesen természetesen jelennek meg minden értékközpontú gyülekezet hasonló fejlődési pontján. Látni kell, hogy amikor új tagok érkeznek hozzánk, akár akarjuk, akár nem, átrendezik a gyülekezet eddig megszokott felépítését, új szempontokat, elvárásokat, szükségleteket jelenítenek meg, és ezzel egy időben természetesen ugyanennyi értéket, tapasztalatot, tudást is hoznak közénk. A mi feladatunk ezek megfelelő összehangolása, amit az előző hullámhegy előtt – mivel még nem láttuk összefüggésében – nem tudtunk megfelelően előkészíteni.

Így most gyülekezetünk következő fejlődési állomásáig (a mostani hullámhegy csúcsáig), komoly energiákat fektetünk ismét a magas színvonalú tanításba, misszióba, evangélizációba, a nagykorúság kialakításába, a munkatársi kör lehetőség szerinti bővítésébe.

Az elmúlt évet két folyamat határozta meg leginkább: Méntelek leválása (20. oldal) – amely következtében új presbitériumot kellett választanunk –, illetve az Áttörés háza című programunk kialakulása (18. oldal).

Ezúton is köszönöm azok szolgálatát, akik *amerikai egyesült államokbeli* kutatói ösztöndíjam alatt szolgálatukkal a gyülekezeti alkalmak zavartalan megtartását lehetővé tették. Az ösztöndíj ideje alatt rendkívül sok mindent megértettem, amit már most is jól tudunk alkalmazni a gyülekezetépítésben. Erről részletesebben a Szószóló következő számában írok egy összefoglalót.

Nagy örömmünk volt, hogy idén is lehetett felnőttkonfirmáció gyülekezetünkben. Itt is meg kívánom erősíteni, nem látjuk értelmét annak, hogy statisztikai érdekek miatt olcsóvá tegyünk olyan súlyú értékeket, mint a keresztség vagy konfirmáció. Valljuk, hogy a keresztséggel mi nem rendelkezhetünk, a mi lehetőségünk mindössze az, hogy jól ismerjük fel, ki az, aki valóban őszintén képes Isten és az emberek előtt elköteleződni. Amikor bibliai vagy törvényes akadálya áll fenn a keresztség kiszolgáltatásának, ezután is arra bátorítjuk a hozzánk fordulókat, hogy fektessenek több időt, energiát a felkészülésbe, amiben ezután is minden eszközzel támogatást biztosítunk nekik.

A 2013-as évet, annak nehézségei ellenére kedvezően zártuk pénzügyileg, hiszen a gyülekezetünkben távozó barátaink nem pénzügyi szempontból jelentettek veszteséget. A gyülekezetünkben zajló szolgálatok lehetőségét ezután is azok tartják fenn, akik elkötelezettek hitükben, egyházi kötődéseikben, és közösségünk értékvilágában. Így a záró számadásban szereplő pénzállományunk meghaladta a 2,5 millió forintot. Ha ehhez hozzávesszük azt a néhány százezer forintos kintlévőségünket, amely mostanában érkezik meg számlaszámunkra, illetve hogy idén már nem kell fizetnünk a mén-teleki gyülekezet rész – augusztusig 500e Ft értékben felhalmozott – működési jellegű többletkiadását, gyülekezetünk likviditása még kedvezőbbnek mondható.

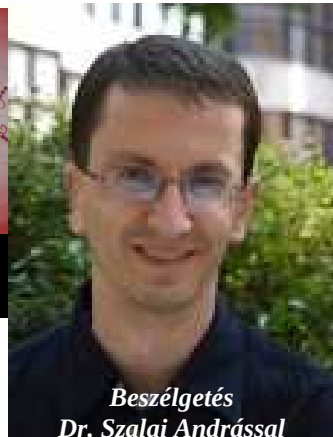
A 2014-es évben is kemény, megfeszített munkára készülünk, de idén gyülekezetünkön belül már az építő folyamatok megerősítésében látjuk a szolgálat lehetőségét és felelősségét. **Ferenczi Zoltán**

EZOTÉRIA

vallás és spiritualitás saját igazságok szerint

Beszélgetés
Dr. Szalai Andrásal

Gyülekezetünk egyik felismert küldetése, hogy szellemi otthont biztosítson azok számára, akik komolyan keresik életük végső kérdéseire a választ, és ezen az úton megértették, hogy nekik nem arra van szükségük, hogy a tetszésük szerinti istenképben erősítse meg őket egy-egy ismert vagy még felfedezésre váró szerző, hanem az emberi tapasztalás felett álló [transzcendens] Istenről akarnak ismereteket szerezni. Ezek a barátaink olykor bizalmatlanok a keresztyén egyházakkal szemben — és valljuk meg, kritikájukban sajnos túl sok kínosan éles igazság is van —, szívesen vitatkoznak és tesznek fel nem ritkán kifejezetten nehéz kérdéseket. Ezért néha azt tapasztalják, hogy elkötelezett istenkeresésük nem minden alkalommal párosul egyforma nyitottsággal az egyházak részéről. Ugyanakkor rendkívül általános, ám egységesnek egyáltalán nem mondható „hitrendszerről” van szó, amely megismerése a posztmodernkori egyházak szolgálatában megkerülhetetlen — már csak azért is, mert az ezoterikus tanok gyakran az aktív gyülekezeti tagok hitvilágában is megjelennek. Mondhatjuk, a magyar társadalom szellemi supermarketjében egyre népszerűbbek az ezoterikus gondolatok. Rörpörntünkben Szalai András, az Apológia Kutatóközpont (www.hitvedelem.hu) vezetőjét kérdeztük a témáról.

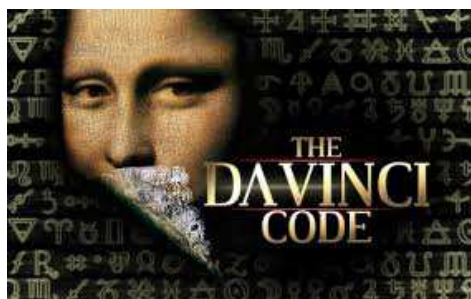
Szósóló: Mit jelent az ezotéria?

SzA: Az „ezotéria” és az „ezoterikus” kifejezés a görög eszoteró [beljebb] szóból származik. Eredetileg a filozófiai iskolák „belső” körének szánt titkos tanításokra utal. Ennek ellentéte volt a „külső” (exoteró), azaz nyilvános tanítás.

Szósóló: Vallásnak mondható-e az ezotéria?

SzA: Az „ezotéria” tipikusan mai és nyugati vallásosság.

Nem önálló vallás, hanem korábbi vallási és világnézeti rendszerekből építkező irányzatok átláthatatlan, folyton változó sokasága. A populáris irányzat szinte minden nyilvánosságra hozott vallási rendszerből válogat, tehát inkább „exoterikának” nevezhető. Az elitista irányzatok azonban rendszerint egy ősi- nek, titkosnak tekintett hagyomány- vonalat követnek, tudatosabban és elkötelezettebben, azaz vallásosabban (ld. rózsakeresztesek, tradicionalisták).

valamiből, vagy vallásos módon él, még ha ő maga nem is nevezné magát vallásosnak. Sokan kiábrándultak az egyház- ból, vagy tudatosan kerülnek az egyházat, de lelki igényük attól természetesen megmaradt. Ezt azonban többnyire nem szervezett vallási közösségeken belül (egyházak, muszlim, buddhista vagy hindu közösségek), hanem inkább maguk- ban, vagy laza tanulói, meditálói csoportokban akarják meg- élni. Dióhéjban: spiritualitás igen – vallás nem; egyéni lelki élmény igen – felelősségvállalást követelő lelki közösség nem; energiák, rezgésszámok, csakrák, kommunikációs technikák igen – belső erkölcsi és jellembeli változás nem.

Szósóló: Mikor jelent meg az ezotéria? Köthető-e fel- bukkanása évszámhoz? Jelen lehetett-e ez a jelenség az őskeresztyének életében, még ha nem is ezen a néven?

SzA: A mai, nyugati ezotériának nemcsak az ágai, a gyöke- rei is sokféle nyúlnak: a kereszténység előtti és alatti népi babonások, a középkori brit „szabadkőműves” társaságok önfejlesztő ideológiája, a felvilágosodás és a romantika ko- rának európai okkultista, rózsakeresztes, hermetikus és spi- ritizta páholyai és rendjei, az amerikai metafizikai kultu- szok, és az 1960-as évek New Age mozgalma, a távol-keleti misztika hindu, buddhista, taoista és szikh irányzatainak egyszerűsített, „nyugatizált” változatai és elemei, a 20. szá- zadi neopogányság, mágia és boszorkányság, illetve kortárs

médiumok, ufó- és angyal-kultuszok, a pop-pszichológia életvezetési tanácsai stb. mind azonosíthatók.

Ami az ősegyházat illeti, részben a mi korunkhoz hasonló helyzetben volt: egy multikulturális birodalom vallási sok- féleségében igyekezett és tudott valami egészen újat felmu- tatni.

Szósóló: Mit gondolsz, miért tud az ezotéria ilyen nép- szerű lenni a 21. század magyar társadalmában?

SzA: A vallás kihálására váró kom- munizmus évtizedei után egyfajta világnézeti vákuum keletkezett, amit 1990 után sok minden igyeke- zett betölteni, így az ezotéria is. Sok ember, aki nem egyházasan vallá- sos, az is vallást csinál magának

valamiből, vagy vallásos módon él, még ha ő maga nem is nevezné magát vallásosnak. Sokan kiábrándultak az egyház- ból, vagy tudatosan kerülnek az egyházat, de lelki igényük attól természetesen megmaradt. Ezt azonban többnyire nem szervezett vallási közösségeken belül (egyházak, muszlim, buddhista vagy hindu közösségek), hanem inkább maguk- ban, vagy laza tanulói, meditálói csoportokban akarják meg- élni. Dióhéjban: spiritualitás igen – vallás nem; egyéni lelki élmény igen – felelősségvállalást követelő lelki közösség nem; energiák, rezgésszámok, csakrák, kommunikációs technikák igen – belső erkölcsi és jellembeli változás nem.

Szósóló: Hogyan látja ma egy ezoterikus beágyazódású ember a keresztyénséget?

SzA: Az ezoterikus irodalom sokféle kereszténység-képet mutat: a neopogányok szerint a kereszténység korszaka

szellemileg sokat rombolt (boszorkányüldözések), az elit csoportok mind ismerni vélik Jézus „eredeti” (ezoterikus) tanításait, a többség szerint azonban az egyházak egyszerűen nem értik Jézus „pozitív” tanításait.

Szószóoló: Hogyan viszonyulhat az ezoterikus tanokhoz az, aki hű szeretne maradni Jézus Krisztus evangéliumához? Vannak-e olyan mankók, amik segítségével lehetnek egy keresztyén embernek egy ezoterikus emberrel való beszélgetésben, ha a hit, keresztyénség témája felmerül.

SzA: Ami a hívőket illeti, nekik tudniuk kell, miben és miért hisznek, és természetesen azt is, miben és miért nem hisznek. Erről szól a hitvédelem [apológia].

Nagyon világosan tisztában kell lennünk egyfelől a hit alapjainak:

- Miért gondolkodunk Istenről egy két-három ezer éves könyv alapján?
- Miért fontos a kinyilatkoztatás történetisége?
- Miért megbízható a Szentírás?
- Mit jelent Jézusban hinni?
- Mit jelent a Szentlélek belső, megszentelő munkálkodása?
- Mivé akar minket Isten tenni a megdicsőüléskor?

A tudatos és hiteles tanítványság vonzó lelkiséget jelent: valódi belső átformálódást, mások felé cselekvő kinyílást, az eljövendő világ erőinek megízlelését.

Ami az ezotériában keresőket illeti: nincs két egyforma ember,

élettörténet és -helyzet, illetve vallási-világnézeti csomag, amivel találkozunk, azaz nincs recept. Ezért kell kérdeznünk.

Ha őszintén érdekel minket embertársunk, netán aggódunk érte, akkor kérdezzünk, és hagyjuk, hadd beszéljen önmagáról, és arról, amivel most foglalkozik, vagy amikkel már foglalkozott. Ismerjük meg őt, és azt, ami olyan fontos neki, és próbáljuk meglátni, mit is keres valójában. Testi gyógyulást? Barátokat? Lelki egyensúlyt? Erőt önmagával szemben? Egy élmény magyarázatát? Világmagyarázatot? Magát Istent?

Elhamarkodott ítélet és válasz helyett inkább tegyünk fel jó kérdéseket, pl. „mit értesz ez alatt”, „hogyan jutottál erre a következtetésre”, „ezt honnan veszed”, „mi bizonyítja számodra”, „hova vezet ez a következtetés” stb.?

Ha vannak ismereteink a Szentírásról, az egyháztörténetről, akkor észrevehetjük, hogy a másik nincs is ismeretében, mennyi mindent nem vagy rosszul tud. Ezen segíthetünk, hiszen már magyarul is létezik nem kevés színvonalas szakirodalom a témáról.

Ha látjuk, hogy ismerősünk nagyon furcsa, akkor lehet mentális probléma is a háttérben: sok segítségre szoruló ember nem jut el pszichológushoz, inkább sarlatánokra költ. Ilyenkor kérjünk tanácsot szakembertől.

Végül, ha látjuk, hogy valakinek komoly szellemi élményei vannak, és ezért nem nyitott az evangéliumra, akkor mondjuk el neki: Ha egyszer bajba kerülsz, hívd segítségül Jézust.

Az interjút készítette: Oravetz Anett

Kinek a hitében hiszünk...?

Különös korban élünk. Ugyanis hihetetlenül felfokozott spirituális éhségnek lehetünk tanúi, miközben egyfelől mi, keresztyén egyházak alig vagyunk képesek valamit kezdeni ezzel a jelenséggel, másfelől a mi közösségeinkben is egyre gyakrabban találkozunk olyan jelenségekkel, amelyek kifejezetten torzítják az ember istenkeresését. Most talán a két legfontosabbra hadd hívjuk fel a figyelmet!

A Biblia helyes megértésének egyik óriási akadálya, hogy a mai kor embere elsődlegesen az érzéseivel akar tájékozódni. Ezen túlmenően a spirituális tapasztalását rendre összekeveri az érzelmi tapasztalásával. Ez azt jelenti, hogy a hit legfontosabb kérdéseire az érzései alapján keres választ.

Az ember az élet dolgaiban háromféleképpen tájékozódik: az érzelmeivel, az értelmével és a spiritualitásával vagy más szóval a hitével. (A hitet itt ebben az értelemben mint az Isten kijelentésének befo-

gadására alkalmas „érzékszerv” értelemben használjuk.) Amikor hívő emberek így nyilatkoznak: *úgy érzem, megszólított az Úr, azt érzem, hogy ez a küldetésem, érzem, hogy más gyülekezetbe kell mennem, úgy érzem, ez az én helyem*, rendre összekeveri a hitbeli döntéseket az érzelmi döntésekkel.

Semmiképpen nem akarjuk leértékelni az érzelmek szerepét az életben vagy akár a hitben, csak rá kívánunk világítani arra, hogy épp ez az érzékszervünk a leginkább változékony, becsapható, manipulálható.

Ha arra gondolunk, hogy a hit nem kevesebbre vállalkozik, minthogy a tapasztalhatón túli [transzcendens] Istent tapasztalja, akkor világosan látjuk, hogy ez egy ennyire labilis érzékszervünkkel gyakorlatilag reménytelen vállalkozás.

A másik elterjedt jelenség, hogy a mai istenkereső emberek a *saját hitükben akarnak hinni*. Ez nagyon sok ponton hasonlít vagy akár azonos az evangéliumi hittel, ám összességében ezek a hitformák nagyon távol állnak a bibliai hittől.

Az ilyen ember olykor nem ritkán változtatja a gyülekezeteket, él meg konfliktushelyzetet, csalódik az egyházban, keresz-

tyénségben, lelkészen, közösségben, amikor kiderül, hogy a Bibliából egészen más következik, mint amit ő elvárna.

Ma nem kevesen ilyen megrendelőként érkeznek gyülekezeteinkbe.

Ezekben az esetekben a törés akkor következik be, amikor a gyülekezet gyakorlata, tanítása eltér az illető elvárásaitól, előfeltevéseitől. Tekintettel arra, hogy ilyen tapasztalattal minden keresztyén ember is rendelkezik, könnyen beleélhetjük magunkat abba a helyzetbe, ha valaki átéli ezt. Ám ez a hitélet egyik fontos iskolája. Ilyenkor dől el, hogy valaki a *maga hitében hisz, vagy Jézus Krisztusban*.

A bibliai hitre az jellemző, hogy ha eddigi ismereteitől eltérő tanítást, gyakorlatot lát, az Ige mérlegére teszi, és az alapján vizsgálja meg azt.

Az énközpontú hit esetében az illető csalódottan védeni kezdi saját korábbi álláspontját. Igen, előfordul, hogy egyesek nem a Bibliából felismerhető Urat akarják megismerni, hanem a saját hitük alátámasztásához keresnek gyülekezetet, lelkészt, közösséget.

Ferenczi Zoltán

DR. PECSUK OTTÓ

Károli Gáspár Református
Egyetem Hittudományi Karának
adjunktusa

Szósóló: Mit jelent a gnózis és a gnoszticizmus? Tudható-e, hogy mikor indult el ez a jelenség és miért?

P.O.: A gnózis szó görögül ismeretet vagy tudást jelent, a gnoszticizmus annak a 2-3. századi szellemi, vallási-filozófiai irányzatnak a megjelölése, amelynek az egyik legfőbb jellemvonása, hogy minden képviselője számára fontos volt az igaz tudás, az isteni gnózis meghatározása és követése. A gnoszticizmus kialakulását és történetét elég sok bizonytalanság övezi, és még a jelenség specialista kutatói is sokat vitatkoznak a kezdeteken, mint ahogyan a gnoszticizmus terminológiáján is.

Szósóló: A gnoszticizmus szorosan a keresztyénység mellett működött, és működik ma is ezotéria elnevezéssel. Igaz ez?

P.O.: Két nagy iskola létezik, az egyik szerint a gnoszticizmus már az 1. században, a keresztyéniséggel egyszerre megjelent, és tulajdonképpen együtt fejlődött vele, nem utolsósorban befolyásolva magukat az újszövetségi iratokat is, mint például János evangéliumát és leveleit, a pástori leveleket vagy Pál levelét a kolosséiakhoz. A másik iskolát inkább azok a keresztyén teológusok alkotják, akik a gnoszticizmussal egyidős, 2-3. századi egyházatyákra hivatkozva a gnoszticizmust a keresztyénység késői eretnekségének tekintik. Ezek a kutatók nem látnak valódi gnosztikus nyomokat az Újszövetség egyetlen könyvében sem, inkább azt mondják, hogy a szentírók olyan „gnosztikus jelenségekre” reagálnak, amelyek csak jóval később válnak valódi gnoszticizmussá. Én is inkább ebbe a második csoportba tartozom, vagyis az Újszövetség esetében nem beszélnek sehol gnoszticista jellemvonásokról. Inkább az Újszövetség szolgált később alapul a gnosztikusok tévtanításainak.

Szósóló: A keresztyéniség életére milyen hatással volt ez a jelenség?

P.O.: Ha igaz az általam is valószínűnek tartott rekonstrukció, akkor a gnosztikusok olyan ószövetségi tanításokat „fejlesztettek tovább”, pontosabban torzítottak el, mint a teremtés, a bűneset vagy az angyalokról szóló tanítás. Az Újszövetségből elsősorban Jézus alakja ragadta meg őket, és benne egy olyan tanítót láttak, aki azért „szállt alá” közénk, emberek közé, hogy elhozza az igazi isteni tanítást. Ennek lényege, hogy a test, az anyagi világ rossz és mindenestül elvetendő, a szellem és az igazi gnózis azonban jó, és mindannyiunkban megtalálható, mintegy hamu alatt szunnyadó parázként csak arra vár, hogy valaki felszítsa bennünk. Érezhetjük ebből is, hogy a gnosztikusok nagyon okosan keverték a valódi biblikus tanítást azokkal a spekulációkkal, amelyeket főleg a korabeli

görög filozófiai iskolákból vettek, s amelyek teljesen szemben álltak a Szentírás valódi szellemével. Azt mondhatjuk, hogy a 2. században az igaz hitű keresztyén egyház élethalál harcot vívott a gnosztikusokkal, akik nagyon sok frissen keresztyén hitre tért ember számára vonzó alternatívát nyújtottak a tiszta evangéliummal szemben.

Szósóló: Hogyan hatnak ezek az évezredes folyamatok a mai keresztyéniségre?

P.O.: Ez a gondolkodásmód minden korszakban, a miénkben is megtalálható. Amikor az Újszövetség iratai az 1. században megszülettek, még nem volt valódi gnoszticizmus, csak olyan próbálkozások, például Kis-Ázsia sok gyülekezetében (például Kolossé, Efezus, Pergamon), amelyek azt a fenyegetést hordozták, hogy Jézus tanításait egyesek kiforgatva sokakat megteveszthetnek és elszakíthatnak az egészséges evangéliumtól. Pál apostol például ezért figyelmeztette erre a jelenségre így a kolosséi keresztyéneket: „Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat olyan kööttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők: » Ne nyúlj hozzá, ne ízeled meg, ne is érintsd!« Azokról van itt szó, amik arra való, hogy elfogyaszta megsemmisüljenek. Ezek csupán emberi parancsok és rendelkezések. Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázkodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet” (Kol 2,20-23).

Szósóló: A 21. századból visszatekintve a keresztyéniség tudott-e a gnoszticizmusra megfelelő válaszokat találni?

P.O.: Igen, mindenképpen azt kell mondjuk, hogy a 2-3. századi egyház megerősödve került ki ebből a szellemi „élethalál harcból”. Nem utolsó sorban ez annak volt köszönhető, hogy voltak olyan ragyogó elméjű és szilárd hitű tanítói az egyháznak, akik nemcsak felismerték a veszélyt, és felhívták rá a hívek figyelmét, de egyszersmind az életükkel, sokszor a mártírhálálukkal hitelesíteni is tudták a tanításukat. Számomra mindig is tanulságos az, ami Markionnal a 2. századi római gnosztikussal történt: ő a Fekete-tenger vidékéről költözött Rómába, mint sikeres és gazdag kereskedő. Tudta, hogy ha a római keresztyéniséget megnyeri a tanításainak, akkor nyitva áll előtte az egész keresztyén világ. Ezért egy hatalmas adományt adott a római egyháznak, majd a gyülekezet aktív tagjává vált. Ami-

kor azonban elkezdte hirdetni a gnosztikus tévtanait, a római presbiterek visszaadták neki a pénzadományt és kizárták a gyülekezetből. Bár Markion tovább hirdette a tanait, de már sokkal nehezebb dolga volt, mert akkor az egyház önvédelmi mechanizmusa jól működött.

Szósóló: A mai magyar társadalomban is egyre népszerűbb a spirituális piacon az ezotéria. Mennyiben más a korunkban tapasztalható ezoterikus jelenségtől, illetve mennyiben hasonló az ezotériához az első századok gnosztikus jelensége? Lehet-e azt mondani, hogy az első századok gnosztikus tanai bűvópatakként korunkban újra feltörték?

P.O.: Az ezotéria éppen úgy összetett jelenség, mint a gnoszticizmus volt. Vannak olyan jelenségei, amelyek egyértelműen kapcsolhatók a gnosztikus tévtanokhoz. Ilyen például a szellemi-spirituális világ felértékelése a látható, anyagi világgal szemben. Pedig a Biblia Istene nemhogy megvetette volna a mi anyagi világunkat, hanem úgy szerette, s benne minket, gyermekeit, hogy elküldte az egyszülött Fiát, hogy halálával megváltson bennünket abból a bűnből és halálból, ami ezt az anyagi világot valóban sokszor sötét helyévé tudja tenni. Vannak azonban olyan mai ezoterikus jelenségek, amelyeket én nem kötök össze a gnózással, inkább a keleti, indiai vagy kínai miszticizmussal és világképpel. Az mindenképpen nagy tanulság a gnoszticizmus történetéből, hogy Jézus Krisztus evangéliumát nagyon sokan és nagyon sikeresen igyekeznek összekeverni az attól idegen gondolatokkal, és így a hitben járatlan embereket nagyon könnyen meg tudják tévesztani. Sajnos mindig vannak, még a hívó emberek között is, akiknek a Biblia kifejezésével élve „viszket a fülük”, mert nem érzik elégnek a józan bibliai tanításokat.

Szósóló: Milyen válaszunk lehet a mai korban tapasztalható ezoterikus tanokra?

P.O.: Erre sincs egy frappáns, könnyen megjegyezhető és a gyakorlatba átültethető válaszom. Azt hiszem, hogy meg kell ismernünk, és határozottan meg kell maradnunk a Biblia tanítása mellett. Ezt mással nem lehet elérni, mint naponkénti bibliaolvasással, és egy képzett lelkipásztor útmutatásának szem előtt tartásával. Sajnos, ma felismerhető az egyházunkban a teológia tudományának a lebecsülése, sokszor még lelkipásztorok szájából is hallani ilyen kijelentéseket. Pedig a tévtanítások felismerése, és az ellenük való sikeres küzdelem – ez is a gnoszticizmus történetének tapasztalata – csak a tiszta biblikus tanítással, az egyház és azon belül is a helyi gyülekezet bibliaolvasó, imádkozó és szolgáló közösségében lehetséges.

Az interjút készítette: Oravetz Anett

Kis gyülekezet, sokféle megközelítés

A kis létszámú gyülekezetek folyamatos problémája, hogy nincs arra lehetőségük, hogy többféle réteget szólítsanak meg, hiszen a gyülekezet létszáma egy istentiszteletet, és néhány hétközi gyülekezeti alkalmat tesz lehetővé.

Közösségünkben az elmúlt tíz év során nagyon tudatosan kerestük azt az utat, amely a legjobban szolgálja azt a célt, hogy a kereső, a megerősödni akaró és a

már szolgáló testvéreink egyaránt helyet találjanak közöttünk. Ugyanis a hitbeli fejlődés különböző szakaszai különféle szemléleteket, eszközöket, kérdéseket jelenítenek meg. A hitélet elején mindenki olyan alapkérdésekre keres választ, hogy tényleg megbízható-e a Biblia, mi a különbség a Máté evangéliuma és a

Júdás evangéliuma között, ha tényleg van Isten, miért van annyi szenvedés, vagy honnan tudhatjuk biztosan, hogy Jézus Krisztus valóban létezett, és hogy a Biblia leírásai nem tévedésen vagy emberi manipuláción alapulnak?

Természetesen akik már előrébb járnak a keresztyénységükben, azoknak ezen kérdések többsége már rég megválaszolt, esetleg unalmas is lenne állandóan a megtérésről, a bűn értelmezéséről, a feltámadás nehezen elképzelhető valóságáról beszélni. Nekik már mélyebb, átfogóbb összefüggések jelentenek kihívást. Akik pedig már szolgálatban állnak, azok olyan problémákkal találkoznak, hogy miként lehet egy vitás helyzetben jól megfogalmazni, alkalmazni a már megszerzett hitbeli ismereteket, tapasztalatokat.

Ezért az istentiszteleteken és a gyülekezeti bibliaórákon ezt a sokféle elfogadható szükségletet egyszerre kívánjuk érvényesíteni.

Az **istentiszteleteken** egyfelől folyamatos igemagyarázat folyik. Jelen esetben Ézsaiás próféta könyvének fejezetei kerülnek felolvasásra hétről hétre, és ez alapján történik az igehirdetés. De gyülekezetünk tagjai minden hónapban több igehirdetési műfajjal találkozhatnak, amelyek egymást váltogatják. A hónap első vasárnapján *tanító igemagyarázatot* hallhatunk, amely szán időt egy-egy kortörténeti, bibliamagyarázati, teológiai probléma megjelenítésére is. Az ezt követő vasárnapon a felolvasott igék *lelkigondozói vonatkozásaiba* kaphatunk betekintést. Ilyenkor egy-egy életvezetési, lelki elakadásra keresünk bibliai válaszokat. A hónap harmadik vasárnapja a *hitméllyítő igehirdetésé*, ekkor ugyanis a keresztyén életvezetés kérdéseivel, problémáival foglalkozunk. Az utolsó vasárnapon pedig *evangélizáció* van, amikor a keresőket hívjuk el ismeretségi körünkől, hiszen az istentisztelet egésze is őket szólítja meg. Ezekben a vasárnapokon a zenekar is szolgál, és kivetített képek teszik még befogadhatóbbá a mai kor vizuális impulzusaira nyitott ember számára az üzenetet.

Idén a **bibliaórák** is ehhez a rendhez igazodnak. A hó első — nehezebb — igehirdetésére közös készülés keretében készül gyülekezetünk közös alkalmunk keretei között. De van *alapozó bibliaóra* a mostanában közösségünkbe érkező testvéreink kedvéért. Ám ezeket a bibliaórákat már a szolgálatot is vállaló munkatársaink tartják, akiket a lelkipásztor mintegy „külső szereplőként” támogat az alkalmak tartásában, olykor meg is állítva a folyamatokat. Ez egyben nagyon intenzív bibliaóra-vezetőképző tréning is. A *mesterképzés* a már előrébb haladókat célozza meg, de nagyon hasznos lehet a mostanában indulóknak is. A mesterképzések vezér-

fonalát a világhírű teológus, D.A. Carson: Exegetikai tévedések c. könyve adja, amely nem könnyű olvasmány, de gyülekezetünk aktívabb tagjai már nem az első teológiai könyvön vannak túl. A *lelkigondozói bibliaórák* — hasonlóan az istentiszteletekhez — egy-egy élettörténeti pillanatot nagyítanak ki. Ebben az évben a családi élet kérdései kerülnek terítékre.

Ezenkívül vannak **rendhagyó istentiszteleteink** is. Így minden nagypénteken és november elsején tartunk *barangoló istentiszteletet* (ld. 6. oldal), ami meditatív istentisztelet, illetve minden karácsony másnapi istentisztelet *gyermek-istentisztelet felnőtteknek* is. Ez alkalommal ugyanis a gyermekek nem mennek ki a gyermek-istentiszteletre, ahogy az a megszokott módon vasárnaponként történik, hanem az igemagyarázat, a gyülekezeti ének stb. a gyermekek korosztályi sajátosságaihoz igazodva jeleníti meg és teszi megélhetővé az örömhírt. Sok más mellett is ki akarjuk fejezni, hogy a gyermekek gyülekezetünk tagjai, akikre Isten épp úgy tekint, mint ránk, nekik is helyük, létjogosultságuk van a gyülekezeti életben, és mi komolyan vesszük az ebbéli, felénk irányuló feladatainkat és kötelezettségeinket.

istentiszteleteken azzal, hogy kézzel foghatóvá lettek olyan pillanatok, amikor úgy éreztem, hogy megtapasztalhattam valamit az Úr akaratából, szándékából. Nem könnyű kilépni az imaház ajtaján egy-egy ilyen istentisztelet után, mert abban a pillanatban megtöri a benti meghitt, védett csendet az emberek és a járművek zaja, mégis újra várom, hogy részese lehessen a következőnek.

Barangoló istentisztelet

Kis Ilona ~ Furcsa volt ízelgetni ezt a kifejezést, amikor először hallottam. Mit takarhat ez a két szó? Mit jelent ez a szókapcsolat? Mi történik akkor ott? Aztán elhangzott a magyarázat is, s amikor először mentem el egy ilyen istentiszteletre, csak körülbelül tudtam, mire számíthatok. Eddig háromszor voltam jelen ilyen alkalmon.

Ez a 30-60 perc megnyit bennem valami olyasmit, amiben a hétköznapiakon egyébként nem, vagy ritkán fürödhetek meg. Azt élem át ilyenkor, hogy elsősorban nem az értelmemmel fogadom be a látottakat, hallottakat, hanem teljes lényemmel egy időben.

Az ige megértését, átélését segíti a bibliai rész után következő gondolat sor, ének, a beszéd és a zene dallama, a világítás, a csend, az ihletett pillanatok, az áhítat, s ezáltal, ezek segítségével a magamból, magamról megértett gondolatfoszlányok is felszínre kerül(het)nek, meg-megvilágítva az életem egy-egy kis részletét.

A megélt éveim alatti veszteségek feldolgozásához is segítséget kaptam ezeken az

MEDITÁCIÓ ÉS KERESZTYÉN ISTENTISZTELET?!

Sokak számára kelthet megütközést e két kifejezés egymás mellett. Nem véletlen, hogy a félreértéseket elkerülve más fantáziánévvel adtunk neki: barangoló istentisztelet. (A missziói istentiszteletünk alkalmait is hasonló okok miatt neveztük el „vendégváró istentiszteletnek”). Ám mivel még egyházi körökben is találkozunk megütközéssel e tekintetben, fontosnak tartjuk, hogy néhány ezzel kapcsolatos alapismeretet közreadjunk.

A régiek, akik még jól ismerték a Bibliát, jól tudták, hogy az imádságnak három formája létezik.

Ma a legismertebb talán az „adoráció” (dicsőítés). A Bibliában sok helyen találkozhatunk vele, de egy alkalommal sajátos erőforrásként is megjelenik. A 2Móz 17-ben, amikor Izrael népe az amálekítákkal vív ütközetet, Mózes a háttérben kezeit felemelve dicsőíti az Urat. Ám amikor leengedi a kezét, Amálek népe felülkerekedik, amikor a magasba emeli imádságra, a választott nép győzedelmeskedik. Igen, mert a dicsőítés erőforrás is.

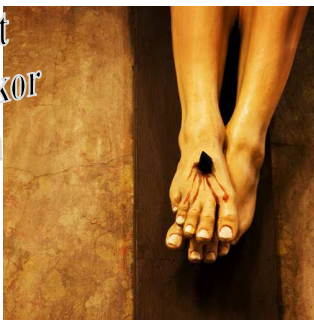
Az imádság ma már alig ismert formája a „kontempláció” (szemlélődés). Ez a mai embert meghök-

kenti, mert mi már az imádságban is megismertük a teljesítmény fogalmát. Sok élő hitű keresztyén imádságfogalmába ez a fajta Isten előtti leborulás nem is beilleszthető. De olvassuk csak el a 19. zsoltárt! Látni fogjuk, hogy a kontempláció a bölcsességhez vezető út egyik legfontosabb és legalkalmasabb eszköze.

A harmadik — ma általában félreértett — típusa az imádságnak a „meditáció” (befelé tekintés). A 21. század keresztyéniségének egy része odáig jutott, hogy a meditációt a távol-keleti vallások világába utalta, kidobva ezzel az imádság egyik rendkívül fontos típusát. Talán nincs is olyan keresztyén ember, aki ne olvasta vagy hallotta volna már a 139. zsoltárt. Ez az egyik legismertebb bibliai meditáció, különösen is a 23-24. verse: „vizsgálgj meg, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbálgj meg, és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg, nem járok-e téves úton, és vezess az örökkévalóság útján!”

Nos, gyülekezetünk az Isten dicsőítésének és az Ő előtte való leborulásnak ezt a régi módját kívánja feleleveníteni a barangoló istentiszteleteken.

Nagypénteki barangoló istentisztelet
április 18-án, nagypénteken 18.00 órakor
a hetényegyházi gyülekezeti házban

ÜNNEPI ALKALMAK

ápr. 11. A Golgota értelme
(alapozó bibliaóra)

ápr. 13. Virágvasárnapi vendégváró istentisztelet

ápr. 18. Barangoló istentisztelet

ápr. 20. Úrvacsorás istentisztelet

Gyülekezeti bibliaóra ~ kinek és miért?

Mit is mondhatnék a pénteki gyülekezeti bibliaórákról azoknak, akik most ismerkednek a gyülekezetünkkel? Először is azonnal rávágom, hogy gyere, nézd meg és megtudod, hogy milyen klassz! Mert a légkör megtapasztalása, a beszélgetések mélységének átélése, a szemé-

lyes benyomások sokkal inspirálóbbak, mint egy másik ember gondolatai. Az előző évben a bibliaóráink fő témája az apologetika volt, vagyis, hogyan lehet a keresztény hitünkről másoknak megfelelő módon beszélni, és hogyan lehet nehezebb vitahelyzetben jól megfogalmazni az érveinket.

Ez számomra különösen is fontos téma volt, mert szinte nap, mint nap szembesülök ezzel a nehézséggel. Számomra az a bibliaóra volt a legemlékezetesebb, amely azzal a nagyon izgalmas kérdéssel foglalkozott, hogy van-e egyetlen igaz vallás? Maradandó élmény és remélem maradandó ismeret is marad bennem, mikor a Biblia megbízhatóságáról, az eleve elrendelésről, az időről, az ünnepekről, az örök életéről közösen gondolkodtunk.

Furcsa volt azt többször átélni, hogy sok olyan téma, ismeret van a fejemben nagyon mélyen, amelyek régen nagy felismerések voltak, de mára poros emlékekke váltak. A másik fontos felismerésem, hogy rájöttem, amik régen olyan egyszerű és megnyugtató válaszok voltak a kérdéseimre, most már nem elegendőek, és szeretném jobban megérteni Isten dolgait.

Az utóbbi hónapokban nagyon sok mindenre tanított engem Isten a bibliaórákon keresztül. De nemcsak az ismeretszerzés miatt fontosak számomra ezek az alkalmak. Hanem mert tudom, hogy van egy olyan meghitt, bizalmi légkör, amelyben feltehetjük azokat a legelemibb kérdéseinket is, amelyeket máshol esetleg nem is mernénk megfogalmazni. Ezenfelül a közös együttlétünknek része a jókedv és a humor.

Darányi Kriszta

Vajon miért fontos a bibliaóra egy gyülekezet életében? Nem lenne könnyebb mindössze a vasárnapi igemagyarázatokat meghallgatni, és utána visszatérni a hétköznapihoz? Miért van szükség még egy hétközi alkalomra is?

A saját életemből kiindulva, az én első válaszom az, hogy egyedül nagyon nehéz Istenhez közel kerülni, és még nagyobb feladat ott megmaradni. Nekem szükségem van a közösségre ahhoz, hogy fejlődni tudjak, hogy mélyebben belelássak történesekbe, jobban megértsek bizonyos igehelyeket, és szorosabb legyen a kapcsolatom Istennel. Aztán épp a bibliaórákon értettem meg, hogy ez minden ember esetében így van. „Egyedül tévedésre vagyunk ítélve.”

Ugyanakkor óriási ajándék az, hogy ugyanezekben a dolgokban, mint a közösség tagja, én is hozzájárulhatok mások fejlődéséhez.

A bibliaórai közösség kitűnő példája annak, hogy hogyan tudjuk előrevinni, segíteni egymást. Itt nincs rossz kérdés, vagy tabutéma. Isten üzenetét tanulmányozzuk úgy, hogy ne a mi igazunk és mítoszaink maradjanak előtérben, ne azok érvényesüljenek. Természetesen ez szintén harc, hiszen önmagunkkal kell egyúttal harcolnunk, de ott vannak a társaink mellettünk, akik ugyanígy végigjárják, végigjárták ezt az utat, és a tapasztalataik bátorítóak azoknak, akik még csak a közelmúltban kerültek közösségünkhöz.

De kérdezhetné bárki: megéri állandó hadakozásban lenni? Én azt gondolom, hogy igen. Ugyanis, ha képesek vagyunk túllépni a saját szubjektív valóságunkon, ha képesek vagyunk elengedni a régi, Istennel vagy az egyházzal kapcsolatos elképzelé-

seinket, elvárásainkat, akkor titkokat érthetünk meg. Még hozzá úgy, hogy ez nemcsak egy valaki öröme, hanem a teljes közösséget gazdagítja vele.

Amostani bibliaórákon azt lehet érezni, hogy közösségi szinten fel tudtunk állni arra a lépcsőfokra, ahol már senkit nem nyomaszt az, ha találkozunk újabb, még feltáratlan kérdésekkel, és mindnyájunkat inspirál a közös válaszkeresés is.

Hogy miért jó, hogy mindig vannak kérdések? Vajon nem jelent-e rosszat, pl. hogy bizonytalanok vagyunk dolgokban?

Isten végtelen és kiismerhetetlen, hát hogy ne lenne mindig újabb talány? A probléma ott kezdődik, ha azt gondoljuk, hogy a mi tudásunk tökéletes, bőven elegendő, nincs miért további erőfeszítéseket tenni. Gondoljunk csak bele, hogy milyen nagy lehetőség az, hogy nem kell öröklődnünk a saját kérdéseink nyomasztó élményében, nem kell elfojtani őket, hanem szabadon, ha kell, segítséget kérve megoszthatjuk egymással azokat, vagy éppen mások felvetésén elindulva kutathatjuk Isten útmutatását. Vasárnap erre így nincs igazán lehetőség, a bib-

liaóra viszont épp ennek a helyszíne.

Azt gondolom, hogy a lelkipásztornak különösen nagy segítség ez az alkalom abban, hogy visszajelzést kapjon a gyülekezet spirituális helyzetéről, és arról, hogy mi az az irány, amelyben a tagok eligazítást várnak.

Dr. Schlégl Annamária

Időpont	Műfaj	Téma
Január 31.	lelkigondozó	Testvérháborúk (1Móz 25,19kk)
Február 7.	alapozó	Mit gondoljunk a Szentháromságról?
Február 14.	mesterképzés	D. A. Carson: Exegetikai tévedések
Február 21.	közös készülés	Ézs 32,9-20
Február 28.	lelkigondozó	Játszmák és manipulációk a családban (Bír 16)
Március 7.	alapozó	Eleve elrendelés vagy szabadság?
Március 14.	mesterképzés	D. A. Carson: Exegetikai tévedések
Március 21.	közös készülés	Ézs 35,1-10
Március 28.	lelkigondozó	Az áldozattá válás folyamata
Április 11.	alapozó	A Golgota értelme
Április 25.	közös készülés	Ézs 37,8-20
Május 2.	lelkigondozó	Az öngyilkosság kérdése (1Kir 19)
Május 9.	alapozó	Angyalok ördögök? A nem látható világ
Május 16.	mesterképzés	D. A. Carson: Exegetikai tévedések
Május 23.	közös készülés	Ézs 38,10-21
Május 30.	lelkigondozó	A krízisek feldolgozhatósága (1Móz 37-50)
Június 6.	alapozó	Megtérés és üdvösség
Június 13.	mesterképzés	D. A. Carson: Exegetikai tévedések

Ebben az évben nagyobb tudatossággal törekedtünk arra, hogy a bibliaórák és az istentiszteletek több ponton kapcsolódhassanak egymáshoz. Ennek egyik oka az volt, hogy a visszajelzések alapján gyülekezetünk korábbi hétközi élete túl intenzívnek bizonyult, mivel többen voltak olyanok, akik mind a mesterképzésre, mind a lélekбúvárra, mind az alapozó bibliaórára és a gyülekezeti bibliaórára is akartak járni.

Így 2014-től ezeket az alkalmakat sűrítettük a Gyülekezeti bibliaóra keretei közé. Így a bibliaórák fajtái nem mutatnak kisebb változatosságot, mint az elmúlt évek során, ám azok sokkal elérhetőbbek gyülekezetünk tagjai számára. Így lesznek ebben az évben lelkigondozó és alapozó bibliaórák, mesterképzések és a következő igehirdetésre való közös készülések.

A mesterképzések alkalmával idén is egy könyvet tanulmányozunk közösen. Ez most D. A. Carson: Exegetikai tévedések című könyve lesz, amely megrendelhető az iratkeresztésben.

Presbiterválasztás ~ 2014

ORAVETZ ANETT ~ PRESBITER

Mint oly sok mindenben, így a presbiterválasztásban sem könnyű megtárgyalni, megtartani és érvényesíteni az Istennek kedves gyakorlatot. Azt látom, hogy egyházunkban sokszor jutunk el egy-egy felismerésre, hogyan lenne biblikus egy-egy gyülekezeti élettel kapcsolatos folyamat, de annak érvényesítése már kevesebb alkalommal történik meg. Az egyházi szokások, a gyülekezetek kiskorúsága, a

lelkészek dilemmái egyházi gyakorlatunkban azt eredményezik, hogy a presbiterválasztás gyakorlatában nem minden tekintetben vehető ki egyértelműen az, hogy milyen biblikus alapokra hivatkozva tesszük azokat.

Gondolok itt pl. arra, hogy egyházi gyakorlatunkban a fennálló presbitérium bízta meg és hatalmazza fel az új presbitériumot — tehát legtöbbször saját magát —, valamint, hogy a presbiterek jelölését a Választási Bizottság

végzi, amely tagjait a lelkész választja ki, tehát azt mondhatjuk, hogy közvetve a lelkész választja meg a presbitereket.

Gyülekezetünkben közösen keressük azt az utat, amely közösségünk vezető

és döntéshozó testületének megválasztásában is egyszerre jeleníti meg a Bibliában látható értékeket, útmutatásokat és az egyházi törvényeinket. Sok esetben tapasztaltuk már közösségünkben Isten kegyelmét, amikor a Szentírás útmutatására mertük alapozni döntéseinket. Ezért közösségünk előljáróinak kiválasztásában is a Szentírást tekintjük alapnak (nem borítva fel a jogszabályi elvárásokat sem).

Jézus Krisztus arra tanít bennünket, hogy Ő egyháza vezetésére mindig jelöl előljárókat az Ő testének építésére. Azt olvassuk Pál apostol efézusiakhoz írt levelében, hogy „*Ő adott néme-lyeket apostolokul, másokat prófétácul, ismét másokat evangélistácul, vagy pásztorokul és tanítócul, hogy fel-készítse a szenteket a szolgál-at végzésére, a Krisztus tes-tének építésére*”. (Ef4, 11-12) Azt is láthatjuk, hogy a gyülekezet hitben járó tagjainak feladatává tette Isten, hogy az általa felkészített szolgáltevőket felismerje és megválassza.

Isten Igéjét szem előtt tartva gondoljuk fontosnak, hogy a gyülekezet vezetőinek megválasztásában a gyü-

lekezet elkötelezett tagjainak adjuk a felismerés és a jelölés lehetőségét és felelősségét is. Ezért kifejezetten ügyeltünk arra, hogy a választói névjegyzék tagjai között (akik a törvények szerint a presbitereket választják) valóban olyan testvéreink legyenek, akikről —

a református törvény szellemével azonosan — elmondhatjuk, erre alkalmasak. Gyülekezetünk választói névjegyzékének összeállításában a gyülekezeti tagság kritériumainak való megfelelést fontosnak tartjuk, így: legyen személyes hitbeli elkötelezettsége, az istentiszteleteken rendszeresen részt vegyen, úrvacsorával rendszeresen éljen, és a gyülekezet anyagi terhehez érdemi

módon hozzájáruljon.

Ezért eltérve a gyülekezetünk korábbi gyakorlatától, a választói névjegyzékbe már nem veszünk fel senkit önmagában azért, mert ő ezt szeretné, vagy munkája, kapcsolatai miatt ez gyülekezetünk látszólagos érdekét szolgálná, ha nem jár istentiszteletre, és nincs nyitottság benne a gyülekezetünkkel való élő kapcsolatra. A választók jelenleg így azokból a gyülekezeti tagokból állnak, akik jelenlétükkel, hitükkel és szolgálataikkal részt vesznek a gyülekezet életében, értik és munkálják közösségünk előmenetelét. Helyesnek tartjuk, ha gyülekezetünk legfontosabb kérdéseinek eldöntésére ők kapnak lehetőséget.

Az, hogy idáig eljuthatott gyülekezetünk, azt mutatja, hogy egyre nagyobbá válik közösségünk. Azt is láthatjuk, hogy a gyülekezet tagjai előtt egyre világosabb a vezető testület hitbeli minősége és elköteleződése, mely meghatározó tényezője gyülekezetünk életének és jövőjének.

Szintén fontos mérföldkönek tekinthető, hogy a presbitérium tagjai valóban olyan elkötelezett tagjai a gyüleke-

zetnek, akik a saját érdekeit hátrébb helyezve, a gyülekezet közösségi érdekeit tartják szemük előtt, illetve akik a hitükkel, szolgálatuk minőségével, a gyülekezet anyagi terheinek érdemi hordozásával, a biblikus döntések meghozatalával egyaránt előljárói a gyülekezetnek.

Isten egyháza mindig úton van, így gyülekezetünk is. Nem értük el a tökéletesség állapotát, nem tekinthetünk úgy a közösségünkre, mint a legtisztább, legtökéletesebb gyülekezetre. De biblikus elkötelezettségünkben van reménységünk arra, hogy szolgálatunk megítélésekor az egyház Ura látva azt, hogy az általa ránk bízott értékekkel hűséggel akarunk sáfárkodni, és nem a botladozásainkra, hibáinkra, bűneinkre tekint, hanem az Ő tökéletességét látja meg ebben a kis gyülekezetben, ahogyan azt ígérte.

Ezért az ingyen kegyelemért, ami nem olcsó kegyelem, a presbitérium szeretné hálából szolgálni az Urat, és a gyülekezetben megélt vezetői szerepét és az ahhoz tartozó feladatait hűségesen teljesíteni.

KIS ILONA ~ GONDNOK

Gyülekezetünk életének újabb állomása, hogy 2013-ban a ménteleki testvéreink beolvadtak a kecskeméti gyülekezetbe. [Bővebb összefoglalónkat ld. a 20. oldalon!] Ezért is volt szükség presbiterválasztásra, hiszen a szétválás miatt a ménteleki presbitereink már nem tisztviselői gyülekezetünknek, hanem a megállapodás szerint a kecskeméti gyülekezet presbitériumának rendes tagjai.

Mit hozott gyülekezetünk számára ez az ese-

mény? Ha nagyon egyszerű választ akarunk adni: új lehetőséget. Lehetőséget arra, hogy megtudhassuk, Istentől milyen utat, feladatot, küldetést kapunk, képviseljük azokat az értékeket, amelyeket Isten ránk bízott ebben a kis gyülekezetben, felismerhessük az Isten által eléink tárt irányokat, és azt felelősséggel járhatunk, gyülekezetplán-tálási programunkat elindíthassuk, önfenntartó gyülekezetté váljunk.

Biztosak lehetünk abban, hogy Isten nem rak ránk nagyobb terhet annál,

mint amennyit elbírnak. Izgalmas kihívások elé nézünk, amelyek megvalósítása során még erősebbé válhat gyülekezetünk, hi-

szen ezeket a feladatokat csak együtt tudjuk megoldani.

Az esküt mondók között én is ott álltam, mert a gyülekezet megválasztott gondnoknak. Megtiszteltetésnek érzem, hogy ezt a megbízatást kaptam a gyülekezettől. Köszönöm a bizalmat.

Bízom abban, hogy Isten mindannyiunkat segíti abban, hogy az Ő ügyéért, a gyülekezetért, annak tagjaival együtt, mindent felelősséggel tehe-ssünk.

Kérjük az Úr áldását!

MUNKATÁRSI HÉTVEGE ~ Április 5-e és 7-e között gyülekezetünk presbiteri és munkatársai munkatársi hétvé-
gére utaznak. A közösen töltött hosszú hétvége célja a gyülekezetépítés előttünk álló folyamatainak megtervezése, illetve a kitűzött gyülekezetépítési, missziói és diakóniai célok harmonizációja lesz. A közös munka folytatása a korábban megkezdett rendszerszintű gyülekezetépítési folyamat elmélyítése lesz.

MAGONY DEZSŐNÉ, PRESBITER

A gyülekezetünket mostani állapotában úgy látom, mint egy többgenerációs család, ahol lelki otthonra lelnek gyermekek, ifjak, felnőttek, idősek, akik Isten ígését hallgatva útmutatást kapnak.

Magam az Úr áldásos vezetését tapasztalva vagyok itt rendszeresen, és szolgálók őszinte szívvel Neki.

A presbiterjelöltség váratlanul ért engem, ami egyszerre jelent kihívást és megtisztelést is.

Társaim között úgy érzem, hogy kezdő vagyok. Tanulnom kell például a ma használatos információs eszközök kezelését a könnyebb kapcsolattartás érdekében, de bízom a munkatársi kör közös együttműködésében, ezért szívesen vagyok ebben a szolgálatban.

Amikor közösen megalkotuk gyülekezetünk ideai munkatervét, nem kis feladatok kerültek megfogalmazásra, mint például az Áttörés háza program, az esperes úr ígérete alapján a gyülekezeti ház bővítése

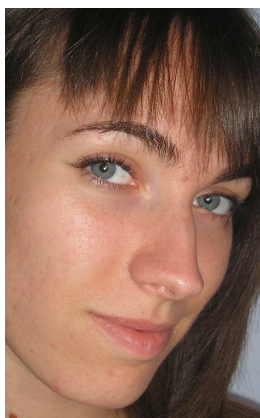
stb. A legfőbb feladatomnak (a presbiteri tiszten kívül) a gyülekezeti ház külső környezetének folyamatos gondozását, illetve a fűtési idényben a komfortos hőmérséklet biztosítását tartom, de lekiólvásóként is részt veszek a vasárnapi istentiszteletet tartók sorában. Ezenkívül a szegény gyermekek közötti programban vállaltam a gyermekek felügyeletét, tanulmányi munkájának segítését, illetve a tervezett tankert vezetését, de szívesen segítem minden másban is

a közösségünket.

DR. SCHLEGL ANNAMÁRIA, PRESBITER

Úgy gondolom, hogy a gyülekezetünk elérkezett egy olyan fordulóponthoz, korszakhoz, amely sok új teendőt, kihívást, küzdelmet, de egyben – ha valóban jól ismertük fel Isten akarát – sok örömet és ajándékot is tartogat a számunkra. Hálás vagyok azért, hogy egy olyan gyülekezethez tartozhatok, ahol minden egyes gyülekezeti tag Isten munkatársává válhat, ahol valóban egy szívvel, egy lélekkel szolgálhat mindenki, aki vissza akar adni valamit abból, amit Megváltójától kapott. Úgy látom, hogy a közösségünk egy Isten útját folyamatosan kereső, rendszeresen önértékelő és tudatosan építő gyülekezet, amely a már meg-

nem a minőségében — jelentkezik, hiszen létszámunk ellenére egyre több feladattal találjuk szemben magunkat.

értett értékek mellett kiáll, képviseli azokat, még akkor is, ha ez emberi szemmel nézve olykor hátrányosnak is tűnhet.

Kicsi gyülekezet vagyunk, de ez nem a feladatok számában — pláne nem a minőségében — jelentkezik, hiszen létszámunk ellenére egyre több feladattal találjuk szemben magunkat.

Ám ezeknek a súlyát könnyíti, hogy olyan presbiterek, munkatársak, gyülekezeti tagok szolgálnak Hetényegyházán, akik a tőlük telhető legmagasabb minőséget tűzik ki célként szolgálatukban, ha pedig valaki elfárad egy-egy időszakban, mindig van lehetőség arra is, hogy a többiek kiemeljék őt a nehezebb terhek alól, hogy később újult erővel léphessen vissza a közös szolgálatba. Megtisztelő és egyben felelősségteljes feladat is egy ilyen egyházközség presbiterének lenni. Igyekszem ehhez a tiszthez méltóan szolgálni Istent és a gyülekezetünket, hogy minél jobban hozzájárulhassak küldetésünk betöltéséhez.

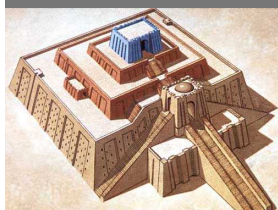

Kalandozások az ókori Babilonban

A nyári szünet első hetében

Ábrahám tényleg babiloni pap volt...?
A napkeleti bölcseket valóban mágnusnak nevezi a Biblia? Ők tényleg államtitkárok és csillagászok is voltak egy személyben...?
Valóban létezett Bábel tornya...?
Mit csinált Isten népe Babilonban...?

Mi az a zikkurat? Babiloni templom, amely tetején csillagvizsgáló állt, amely egyben a babiloni vallás áldozati helye is volt. Ma is megtalálható

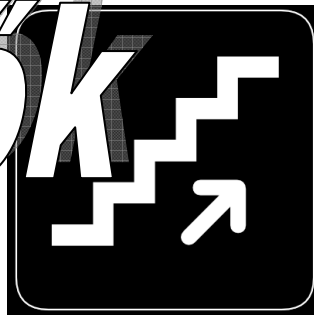

több zikkurat romja. A Bibliában az 1Mózes 11-ben olvashatsz róla „Bábel tornya” néven. Keresd meg!

Gyere el, és tudd meg te is velünk!

Az időutazásra június 16-22. között kerül sor

hitlépcsők

KOMLÓDI MÁRIA

Három éve, hogy komolyan foglalkozom az igaz hitre jutás kérdésével. Ezóta vagyok tagja a gyülekezetünknek. Ez az idő ugyan nagyon kevés ahhoz, hogy a hit kiteljesedéséig eljusson egy hívő, ahhoz viszont már épp elég, hogy sok mindent a hit szemüvegén keresztül élhessünk át és értékelhessünk napjaink során. Hiszen mint minden ember, a keresztyének is sok fordulópontra esnek át: örömmön, bánaton, meglepetéseken, kemény megpróbáltatásokon... Mindezekben nekem is bőven volt részem ezekben az években, de mióta az Úr útját tanulom, már őszinte szívvel mondhatom, ezekből mindig kisegített Isten.

Emlékszem, hogy három évvel ezelőtt milyen nagy érdeklődéssel kezdtem el olvasni a Bibliát, amire addig se időm, se igazi lelkeségem nem volt. De egész életemen át - milyen érdekes!? - valami azt sugallta, hogy eljön az az idő is, amikor a Szentírással együtt fogom élni napjaimat. És ez meg is történt életem végső szakaszában.

Az evangéliumokkal kezdtem, mert tudtam, hogy kezdésnek ez egyszerűbb. Ugyanis azzal tisztában voltam, hogy a Biblia nem könnyű "olvasmány". (Életem során néhányszor már nekifutottam a Szentírásnak, de mindig félretettem, mert nem értettem, és annak idején Isten Igéjének értelmezése túl "nehéz" volt nekem...)

Akkor a versek közül nagyon megragadott Jézus hívása, amit személyesnek is éreztem: *"Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek."* (Mt11,28) Azóta is lelkem megnyugvását Jézus igéjében keresem...

Ahogy haladtam az olvasással, egyre érthetőbb és izgalmasabb lett Isten szava. Ebben sokat segítettek az istentiszteletek és a bibliaórák is. A jelenlegi változatos műfajú bibliaórák (lelkigondozó és alapozó bibliaórák, mesterképzések, közös készülések) egyre jobban felcsigáztak arra, hogy még mélyebben érdeklődjek az ige valódi mondanivalója iránt, és egyre tökéletesebben legyek képes értelmezni azt. Ezért amennyire lehetőségem van — a gyülekezeti alkalmak rendszeres látogatása mellett — igyekszem hiteles keresztyén könyveket is olvasni.

Szeretnék őszinte lenni: nekem ez ma sem könnyű. Bizony sokszor élem át a bizonytalanság megterhelő pillanatait a bibliai magyarázatok és tanulmányozások során. De ennek ellenére bizakodom, hogy mindezek csak megerősítik a hitemet.

Naponta olvasom a Könyvek Könyvét, ezt a kincset, mely ingyen adatott nekünk. Ennek a 2000 éves kincsnek minden szava csak a jóra tanít, buzdít, megnyugtat, figyelmeztet, és minden szava érvényes a mai napok aktualitásában is!

Inkább növekedjete a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében. Övé a dicsőség most és az örökkévalóságban! (2Pt 3,18)

Amint az Ézs. 43,1-ben olvashatjuk: *"Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy."* Nekem ez a bibliai vers nagyon személyessé vált.

Nem kell félnem! Megváltott, megszabadított! És még a nevetem is tudja!... De jó lenne így, félelem nélkül élni! Teljes bizalommal Rátámaszkodni, minden bajomat Rávetni! Erre kérem az Úr segítségét, hogy adjon ehhez elég bölcsességet és az Ő Szentlelkét, hogy megértsem minden szavát, ezáltal erősítse gyermeki hitemet, hogy fogja a kezemet, ne engedjen soha megállni és vezessen végig az úton a cél felé, amelyen elindított. Nagyon hálás vagyok Neki azért, hogy átélhetem annak a csodáját, ahogy Jézus egy gyermeketeg hitvilágból a gyermeki hitbe segített át.

Az Úr nagy türelemmel és szeretettel hív és vár mindenkit. Élnie kellene mindenkinek ezzel a nagyszerű lehetőséggel, az ingyen kegyellemmel: fogadja el Jézus kinyújtott kezét, és ne tétovázson Vele együtt a hit útjára lépni, mely egyben csodálatos, de ugyanakkor nehéz is.

Igen, nehéz, mert tele van kérdésekkel, akadályokkal, de csodálatos is, mert az út végén Jézus vár bennünket az igazság koronájával. A hit szemével már látom a láthatatlant, most még csak homályosan ugyan, de ahogy haladok az úton egyre jobban világosodik, tisztul a kép, és ezért egyre jobban igyekszem haladni előre.

Ez a krisztusi út—ahogy Ő mondta: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet”*. Tudom, hogy még csak az út elején járok, sokszor elcsüggedek, kérdések sokasága vesz körül. Ilyenkor előveszem a Bibliát, elkezdem olvasni, ekkor megnyugszom, és ez reményt ad, a remény pedig hitet szül, a hit pedig erős bizalmat Istenben, aki annyira szeret, hogy *"az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen."*

Ma már így élhetem meg az áldást és békességet is. Ezt kívánom mindenkinek:

Áldás, békesség!

Nemrég érkezünk...

KÉZSMÁRKI KRISZTINA

Oly távol és mégis közel

Az ős-szes mé-dia azt mondta, hogy vasárnap reggel senki ne induljon útnak, mert egész éjjel ónos eső esett. Ez most mit jelent?

Pedig annyira készültem a beszélgetésre Zoltán lelkész úrral. *(Nem tudom mi a reformátusoknál a hivatalos megszólítás, így ezért elnézést kérek, ha nem megfelelő.)* Ez jel, hogy ne menjek, vagy legalábbis nagyon gondoljam meg?

Nem sokkal több, mint 100 km-es autótút előtt álltam, ugyanis ilyen távolságra lakom a gyülekezettől. Elindultam.

Tizenkét perccel tíz óra előtt parkoltam le a kis faragott kapu előtt. Életemben most vettem részt először református istentiszteleten. Jártam már református templomban, de imaházban még nem, és egyszer meghívtak egy ökumenikus esküvőre is. Én mindannyiszor hihetetlen békeséget és nyugalmat éreztem.

Római katolikus vagyok, és gyakorlom

vallásomat. Szeretek kicsi, öreg templomokba járni, mert máshol a tágas tér, a rengeteg aranyozott tárgy könnyen elvonja a figyelmemet a mise lényegéről.

Kicsit elbizonytalanodva kerestem a bejáratot, de szerencsémre mások is érkeztek, így bementem utánuk.

Annak ellenére, hogy először jártam itt, nem volt bennem szorongás, sőt, olyan érzésem volt, mintha már jártam volna itt. Leültem a leghátsó székre. A gyülekezet éppen egy éneket tanult a kántor vezetésével. Aztán egyszer csak egy énekeskönyv is lett a kezemben: valaki adott egyet. Olyan természetes volt, hogy szinte fel sem fogtam.

Elkezdődött az istentisztelet. Nekem, aki a szigorú liturgiához vagyok szokva, nagyon tetszettek az imák, amiről csak később tudtam meg, hogy az istentisztelet liturgiájában szolgálók nem könyvből olvasták föl azokat, hanem saját imádságaik voltak. Aztán az ének kezdetekor egy kedves hölgy hátranézett rám, hogy minden rendben van-e, tudom-e követni az eseményeket. Jólesett.

Zoltán biblia magyarázatát meg egyene-

sen úgy éltem meg, mintha lelkigondozást kaptam volna. Mintha nekem szólt volna minden egyes gondolata.

Az istentisztelet végén, amíg várok, megszólított Krisztina (az egyik gyülekezeti tag), hogy örül, hogy itt vagyok, bár még nem látott itt azelőtt. Pedagógus lévén nem jelent nehézséget, hogy szóba elegyedjek idegenekkel, de itt erről szó sem volt. Olyan közvetlen és egyszerű volt minden, mintha régóta idejártam volna. Pillanatok alatt sok mindent megtudtunk egymásról. Nekem még számtalan kérdésem lett volna hozzá, így remélem, hogy lesz még alkalmunk beszélgetni, de közben Zoltán is végzett, és mivel jövetelem egyik fő célja a vele való beszélgetés volt, ezért elbúcsúztunk.

Nagyon köszönöm mindenkinek, akitől akár csak egy mosolyt is kaptam, hogy ilyen otthonos, szerető közösségbe csöppenhettem bele. Már ez az egy alkalom is sokat adott nekem, így törekedni fogok, hogy minél többször részt vehessek a közösség istentiszteletein, és amivel ott lelkiekben gazdagodom, azt továbbadjam és megosszam az arra rászorulókkal.

TÓTH LÁSZLÓNÉ

Megtapasztaltam

Két évvel ezelőtt veszítettem el édesanyámat, aki hat és fél évig élt velünk betegségben.

Nagyon megviselt lelkileg a halála. Próbáltam összeszedni magam, de megnyugodni nem tudtam.

Eltelt már másfél év, de még mindig nagyon zaklatott voltam. Bármikor eszembe jutott az anyukám, képes voltam elsírni magam. A férjem sokat vigasztalt, megpróbáltam több mindennel elterelni a gondolataimat, de nem segített. Ezután gondoltam arra, hogy el kellene mennem a templomba. Ez volt az utolsó reménységem, hogy el tudjam fogadni anyukám hiányát és megnyugvást találjak.

Szeptember körül elmentem az egyik istentiszteletre. Sírva jöttem ki. A gyülekezet lelkésze, Zoltán megszólított. Felajánlotta, hogy néhány alkalommal beszélget velem. Így is történt. Jó néhány héten át

beszélgettünk, de közben eljártam az istentiszteletekre is.

Anyukám Erdélyből származik. Az emlékeim szerint nagy református család volt a miénk. Nagymamámtól tanultam meg imádkozni. Későn, kamasz koromban kezdtem el hittanra járni, és konfirmáltam is. Mikor megszülettek a fiaim, megkereszteltük őket, és amikor iskolás korba értek, a református általános iskolába írtattuk be őket. Ekkor a gyermekeimmel eljártam a családi istentiszteletekre. Életem során mindig valamennyire jelen volt az életemben a vallás. Fontosnak tartottam ezt. Az utóbbi években viszont nagyon eltávolodtam ettől.

Amikor hosszú idő után először mentem el a templomba, nagyon felkavart. Kavarogtak bennem az érzések. Sok kérdésem volt Isten felé, és válaszokat szerettem volna. Aztán rájöttem, hogy türelmesnek kell lennem. A válaszok jönni fognak biztosan, de ehhez sok idő kell. Magamnak is változnom kell. A jó Isten velem van, mindig is ott volt, csak én nem akartam meghallani az Ő szavát.

Hosszú út áll előttem, sokat kell tanulnom. Lassítanom kell, és más szemszögből is látnom kell a világot. Nekem nem könnyű ez, hiszen aki jól ismer, az tudja, hogy mindig mindent rögtön meg akarok oldani, siettetek mindenkit, még magamat is. Nehéz elfogadnom, hogy nem minden úgy van, ahogy szeretném.

Az istentiszteletek a mai napig nagyon elgondolkodtatnak. Biztos más is úgy érzi, hogy személyesen neki szólunk Isten üzenetei. Nagyon szeretem lelkészünk, Zoltán prédikációit. Mindig megérintenek. A vasárnapi istentisztelet mellett, amikor időm engedi, eljárók a pénteki bibliaórára is. Jók ezek az összejövetelek, de nekem néha nehéz, mert eléggé hiányos a bibliaismertetem. Nemcsak időben, de a történelemben is nehéz elhelyeznem a bibliai történeteket. Ettől függetlenül érdekesnek találom az ott hallottakat.

Amióta templomba járok, nyugodtabb lettem. Sokszor kérem Istent, hogy próbáljon segíteni abban, hogy türelmesebb legyek. Biztos vagyok benne, hogy már most alakít engem és segít a mindennapjaimban. Megmagyarázni sem tudom, de egyszerűen érzem, hogy Isten velem van. Most már jobban figyelek Rá. Szeretném, ha általa változni tudnék.

Tegnap & ma

lépéskor jó volt látni és érezni a melegséget (nem csak a konvektor melegére gondolok), családiasságot, a közvetlenséget, a zenekart, az örömet, azt, hogy milyen sok fiatal ül a székeken, és hogy vannak gyerekek is nem kevesen. A rendhagyó istentisztelet után szeretetvendégség volt, senki nem rohant haza, hanem beszélgettek egymással az emberek.

Nagyon jólesett, hogy meg lettünk szólítva. Kicsit beszélgettem velem a lelkipásztor is, honnan hallottunk az alkalomról, hogyan kerültünk ide. Azt gondolom az „első alkalomnál” nagyon fontos, hogy milyen a fogadtatás, egyáltalán feltűnik-e, hogy új, ismeretlen arcok ülnek a gyülekezetben. Ő röviden beszélt a gyülekeze-tről, hogy hogyan épülnek fel a vasár-napi istentiszteletek, igehirdetések.

Örülök, hogy minden korosztálynak jut hely a vasárnapi istentisztelet keretében, a nagybacska gyermekek a gyermek-istentiszteleten, a legkisebbek pedig a baba-mama szobában foglalhatják el magukat, miközben a szülők hallgathatják a kihangosított istentiszteletet.

Ha csak az istentiszteletek felépítését, szervezetségét és kivitelezését látja az ember, önmagában csak ez egy nagyon professzionális munkába enged bepillan-

tást. Ebben a gyülekezetben minden vasárnap komoly előkészületet, sőt közös készülést jelent, de ugyanez mondható el a többi alkalomról is. Itt elképzelhetetlen, hogy az ember egy „ad hoc” prédikációval találkozzon.

Nagyon fontos volt nekem, hogy itt mindenkinek lehet feladata, szerepe a vasárnapi alkalmakon, aki szívesen bekapcsolódik a gyülekezeti szolgálatba, mert a gyülekezet vezetője ennek teret ad, munkatársakat von maga és a feladatok köré. Kicsit a németországi istentisztelet-emlékeim jöttek elő.

Mégis ez a gyülekezet megtalálta az egyensúlyt a „hagyományos” református istentisztelet, és a 21. századi istentiszteleti formák között. Ha másképpen akarok fogalmazni, akkor azt mondom, hogy mindenki elérheti a számára legmegfelelőbb formát.

Úgy veszem észre, hogy a ma emberének, fiatal generációjának erre a formára, istentisztelet-felépítésre van jobban igénye, hiszen így könnyebben megszólíthatóvá válik.

Köszönjük a lehetőséget a bemutatkozásra, a szeretetet, odafordulást, amelyet tapasztalunk.

Végezetül kívánjuk Isten gazdag áldását a gyülekezet minden tagjára, vezetőjére.

Rézsó-Nagy Réka

Rézsó(-Nagy) család vagyunk.

Decemberben múlt egy éve, hogy beköltöztünk az újonnan épült családi házunkba Kadafalván. Férjem (Vince) a Hír Tv szerkesztő-riportere, én református diakónus-szociális munkásként végeztem. Jelenleg GYES-en vagyok. Két kislányunk van, Kata 5 és fél, Hanga 2 és fél évesek.

A hetényegyházi gyülekezetbe október óta járunk. De az elmúlt egy évben gyakran visszajártunk a nagykőrösi gyülekezetbe, ahonnan eljöttünk, mivel szüleim még ott laktak, és a hétvégéket általában náluk töltöttük. Ám többször megfordultunk a helvéciaiak között is.

Az itteni gyülekezetről egyik kedves, volt csoporttársam, Patakos Ildikó — aki a gyülekezet tagja — mesélt több ízben.

Az első alkalom, amelyre eljöttünk, egy vendégváró istentisztelet volt. A be-

Hazaérkeztem...

PRIMUS IZABELLA

Gyermeke-romtól fogva Németországban éltem, de mivel úgy adód-

dott, hogy egyedül maradtam (lányom, Rike, Berlinbe költözött), úgy döntöttem, hogy végre hazajövök a szülőföldemre. Csodálatos érzés itthon lenni, annak ellenére, hogy sok mindent még meg kell szoknom, hiszen az életem nagyobb részét egy másik kultúrában éltem le.

A német evangélikus egyházban lettem megkeresztelve, és ott is konfirmáltam. Amikor Ingolstadtba költöztem, néhány évig egy református lelkész járt Münchenből istentiszteletet tartani. Nagypapám református kántortanár volt, és így édesanyám volt az, aki a harmóniumon

játszott az istentiszteleten.

Tehát már Németországban is jártam református templomba. Így amikor hazajöttem, rögtön el is kezdtem keresni egy református gyülekezetet. Az elején azt hittem, hogy Kecskeméten van a legközelebbi gyülekezet, de a szomszédtól hallottam, hogy itt Hetényegyházán is él református közösség. Először nem tűnt fel az épület a településen, mivel nincs templom, de azt kell mondanom, hogy amikor beléptem, nagyon megragadott a gyülekezeti ház hangulata. Ezt azért is szeretném kiemelni, mert sokáig egy építésmérnök mellett titkárnőként dolgoztam Németországban, így az épületek belső tervezését még ma is alaposan szemügyre veszem.

Hazaköltözésem után, be kell valljam,

azért is jártam istentiszteletekre, hogy megismerkedjem az itteni emberekkel, ami nem is olyan könnyű, pláne nyugdíjas korban.

Itt az istentiszteleten tűnt fel először, hogy minden, ami a Bibliában meg van írva, azt az istentiszteleten a lelkész úgy magyarázza, hogy megérthessük az üzenetét. Az istentiszteleteken ezért úgy tapasztalom, hogy egyre közelebb kerülök Istenhez. Persze az is lehet, hogy eddig nem is figyeltem úgy a prédikációkra, mint most, mióta Magyarországon lakom.

Ha egy képpel kellene lefestenem, azt mondanám, hogy egy hosszú út áll előttem, és ezen az úton haladva egyre közelebb kerülök Istenhez, de még sok kétség van bennem.

Igyekszem a bibliaórákra is eljutni, amik be kell vallanom, nekem még egy kicsit magasröptűek — valószínűleg a nyelvi akadályok miatt is —, és még nem is ismerem olyan jól a gyülekezet tagjait. Bízom benne, hogy ezek a nehézségek idővel elmúlnak majd.

FERENCZY TAMÁS ÉS VÉG JUDIT

Lelkészek, akik vélt kötelességtudatból vagy becsúgyból kicsit mindennap megfulladnak teendőik alatt. Gyülekezeti tagok, akik minden vasárnap előadásra mennek. Prédikációk, melyek semmitmondóak, általános és felszínes igazságokat fogalmaznak meg, vagy éppen megállás nélkül bűneinkben ostoroznak. Adományok, melyek bűntudatból vagy kötelességtudatból csörrennek a perselyben. Presbitériumok, ahol a tekintély elve dönt. Egyházunk nyilvánvaló problémái, melyeket valószínűleg a legtöbben – lelkész, és gyülekezete egyaránt – szeretnénk másképpen megélni. Még azok is így lehetnek vele, akik működtetik ezeket a folyamatokat. Igazán felszabadító volt a számunkra, hogy találtunk egy olyan gyülekezetet, amely képes volt kilépni ezekből a folyamatokból.

A hetényi református gyülekezet munkatársait a szendrőládi árvízi katasztrófaakció kapcsán ismertem meg. Már akkor is megnyerő volt, amit láttam. Számomra semmiképpen nem tekinthető hétköznapi-

Közönségből közösség

nak, hogy egy ilyen kis lélekszámú gyülekezet olyan magas színvonalon képes segélyakciókat szervezni és kivitelezni, mint amilyen ez volt. Szimpatikus volt az, ahogyan a gyülekezeti tagok egymáshoz viszonyultak, hogy nem csoportként, hanem valódi közösségként működnek, ahol minden tagnak van helye, tisztában van a feladatával, és be is tölti azt. Ebben az időben még nem értettem, mekkora kincs egy ilyen közösség, és nekem is milyen nagy szükségem van egy ilyen gyülekezetre.

Judit először egy lelkipásztortól hallott a gyülekezetről, illetve annak lelkészéről igen negatív kijelentéseket. Nem lehetett eldönteni, valóban igazak-e vagy sem. Mindenesetre ma már tudjuk, hogy az ilyen hangok abból fakadnak, ha valaki önálló tapasztalat nélkül alkot véleményt erről a közösségről és annak lelkészéről. Jó lenne, ha irigység és rosszindulat megjelenítése helyett inkább önvizsgálatra használná az egyház ennek a kis gyülekezetnek az eredményeit, és átvenne néhány tanulható dolgot.

2013-ban a gyülekezet egyik tagja ajánlotta, hogy menjünk el közéjük, mert sok olyan kérdésünk volt, amire egyedül nem találtunk válaszokat. A gyülekezet nyitottan, barátságosan fogadott minket, ami – meglepő és sajnálatos, de – szintén nem hétköznapi dolog. Pár éve keressük a helyünket, így megfordultunk néhány gyülekezetben, de többségében azt tapasztaltuk, hogy még a bibliaórákon is a lelkész beszélt szinte végig, esetleg a végén megosztottuk ezzel kapcsolatos tapasztalatainkat, érzéseinket, majd megint énekeltünk.

Amíg személyesen nem vettem részt az itteni bibliaórán, addig azt hittem, hogy az általam megélt unalom normális, vagy ha nem, mindenképpen

az én hibám: nem vagyok elég nyitott, hogy Isten megérintsen és tanítson. Ebben a gyülekezetben azonban eloszlottak ezek a gondolatok, amikor azt tapasztaltam, hogy néhány olyan hétköznapi ember, mint mi, értékes, igazán aktív eszmecserével, a saját kérdéseiket fejtegetik, és a bibliaismeretüket felhasználva az ige segítségével igyekeznek eljutni Isten válszáig.

Külön figyelemre méltó volt, hogy itt a gyülekezet készül a bibliaórákra, és az istentiszteletekre, amiben sokat segít, hogy a lelkész a gyülekezet levelezőlistáján már a hét elején elküldi az igehirdetés és a bibliaóra előzetesét, problémafelvetését. Ez az élő kommunikáció azt is jelenti, hogy mi dolgozunk meg a felvetett kérdésekkel, a válaszokkal és a bibliai üzenettel is, így az sokkal inkább a sajátunkká vált, s eközben még a köztünk lévő közösségi kötődések is erősödtek, a vidám, feszitelen, de nagyon mély, őszinte együttlétek során.

A gyülekezet tagjai közül nagyon sokan igen magas szinten képzettek a hétköznapi teológiában, testvérként állnak egymás mellett, és ez meglátszik a kommunikációban, a szolgálatban, a döntéshozatalban egyaránt. Mindenkinek megvan a maga feladata, felelősségi köre, amit szívvel-lélekkel végez, de ha szükséges, segítséget kér hozzá. Számunkra nagyon meglepő volt, hogy működik a gyülekezet anélkül, hogy a lelkész mindenről tudni akarna, mindent kontrollálna, és mindennek ő lenne a felelőse.

Egy kedves, de annál inkább tanulságos beszélgetés tanúja voltam. A gyülekezetben szolgálók arról beszélgettek, hogy a szolgálataik beosztásáról készített táblázatból több változat kering, így előző vasárnap kavarodás volt a gyermekistentisztelet kapcsán (amit persze a kívülállók észre sem vettek). Zoltán megkérdezte, hogy akkor hogy lesz megoldva a probléma, mire az egyik gyülekezeti tag elmondta, hogy ő csak tartsa meg az igehirdetést, a többi nem az ő dolga. Ebből látszik, hogy már olyan jól működik a közösség, hogy egy nem várt eseményt is észrevétlenül tudnak megoldani, másrészt a lelkésznek tényleg „csak” az igehirdetéssel, a gyülekezetépítéssel, lelkigondozással — tehát a lelkési teendők ellátásával — kell foglalkozni.

Meg lehet szervezni egy gyülekezeti hetet anélkül, hogy a lelkipásztor részleteket tudna annak helyéről, szobáinak

A szendrőládi árvízi katasztrófaakció első hetében szolgálók egy része a kitelepített cigány családok gyermekeivel

számáról vagy a délutáni programokról, sőt a költségvetéséről.

Ebben a gyülekezetben minden vasárnap színvonalas prédikációvázlat készül, amit már az istentisztelet elején el lehet venni, s ez még aznap elérhető a gyülekezet honlapján az istentisztelet teljes hanganyaga mellett. Külön liturgus, igeolvasó és imádkozó készül minden alkalomra, valamint gyermek-istentiszteletet is tartanak.

Mindezt a lelkipásztor együttműködésével, de közvetlen kontrollja nélkül a gyülekezet munkatársi köre önállóan viszi véghez. Azt gondolom, hogy a feladatok megosztása nem csorbít a lelkipásztor tekintélyén, emellett épp ez az egyik ok, ami lehetővé teszi a prédikáció magas színvonalát. Összefoglalva a vasárnap délelőtt így már nem előadás, hanem Isten közös tisztelete.

Mivel sok gyülekezet együttműködési formáit ismerhettük meg, nekünk külön érdekes volt a döntéshozatal itteni összhangja. Egyáltalán nem okozott fennakadást, pláne káoszt, hogy nem minden

információ a lelkipásztor kezében fut össze. Vannak olyan ügyek, amelyek nem tartoznak a teológiai kérdések körébe, amellyel lehetőség szerint olyan munkatárs foglalkozik, aki lehet, hogy a lelkésznel is jobban képes helytállni. Ráadásul ez itt nem szűgyen. Másrészt megélhettük, hogy itt a szolgálók valóban közös döntéseket hoznak, egyáltalán nem „bólogató Jánosok”, hanem úgy állnak Isten előtt egy döntéshelyzetben, mint közösség, aminek a tagjai bár különböző kompetenciákkal és feladatokkal rendelkeznek, mégis egyenrangúak (beleértve a lelkipásztort is).

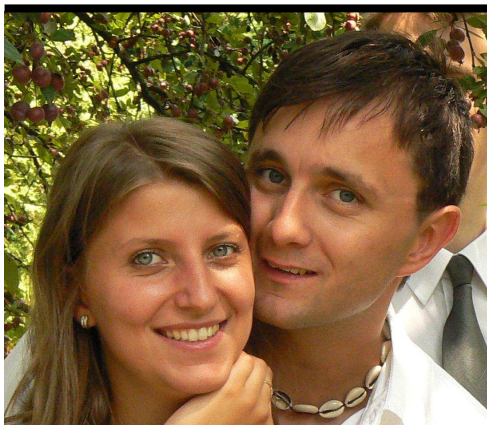
Befejezésül azt tudom mondani, nem teljesen azt kaptam ettől a gyülekezettől, amit vártam. Konkrét igényekkel érkeztem, meg akartam ismerni Istent, s önmagam. Rá kellett jönnöm, hogy nekem kell dolgoznom ezért, munka nélkül, csak üldögélve, mint eddig, nem megy. Hiszen ez nem az ő dolguk, hanem az én felelősségem. Önmagam megismerése közösségben nagyon „vékony jég”, hiszen akkor más is meg fog látni

engem. Nagy segítség, hogy ettől nem kell tartanom, mert elfogadóan viszonyulnak hozzám, eszközöket, támogatást adnak.

Ebben a közösségben úgy érzem, elfogadnak. Fontosnak érzem magam. Ha az újonnan érkezők (de akár a régi tagok is) hasonló légkört tapasztalnak, fontosnak érzik magukat, és látják a hatékony közös szolgálatot, ha meglátják a maguk felelősségét a saját épülésükben és segítséget kapnak benne, nem mennek tovább.

Amit megtanultam a hetényegyházi gyülekezet közösségében, hogy érdemes megfogalmazni, ha kell, felülvizsgálni és összehangolni a gyülekezet céljait és eszközeit, és ezekkel új lendületet venni a küldetésében.

Ferenczy Tamás

TÓTH-KÁSA BALÁZS ÉS
FOKTI MARIANN

Összeházasodunk!

Egy mesébe illő kis történetet szeretnék megosztani mindenki-vel, ami rólunk és a kis gyülekezetünk-ről szól.

Volt bennem harc, lázadás, elbukás, összetörés, felemelkedés, öröm.

Volt, hogy tükörbe nézve megkérdeztem magamtól: „miért harcolsz magaddal, szükséged van erre?” Egy kis időre csendben maradtam. Közben a közösség — a ménteleki, merthogy én Ménteleken lakom, és ehhez a gyülekezet-részhez tartozom — kezdett finoman körbevenni a nyugal-mával. Egy minőségi, összetartó gyülekezet. Ritka...

Ahogy a pajzsként használt egoizmust elkezdtem lassan, tudatosan levetkőzni, éreztem, hogy vannak dolgok, amire nem vagyok képes. A kimerült lelkivilágom feltöltődését mindig segítette a gyülekezetünk közössége, és idővel sikerült a helyes irányba elindulnom. A csendes pillanataimban minden alkalommal kértem a mindenható Atyát, hogy ha van olyan társam, aki a képtelenségeimet a képességeivel ellensúlyozza, akkor mutassa meg nekem. Pár év elteltével a legvérszomjasabb farkasok között egy csatatéren találtam egy bárányt. A megszelídítéséhez egyedül kevés voltam, ezért kértem a Jó Isten segítségét, aki lelkészünket, Ferenczi Zoltánt és a gyülekezetet küldte.

Lázadó-harcoló időszakomban a házasság gondolatától is megborzongtam.

A hitemnek köszönhetően életemben most vagyok a legbiztosabb abban, hogy szeretnék házasságot kötni Mariannal. A lényeg a hármas kötelék, ami Isten és a házastársak közt van.

Ezzel egyenértékű az áldás, amit szeretnénk, hogy Isten elhívott szolgálója, Zoltán kérje a mi kapcsolatunkra a kecskeméti református templomban a család és a barátok mellett a ménteleki és hetényegyházi gyülekezet tagjai előtt 2014. május 17-én 16:30-kor.

Gyermán Júlia

Angyal voltál te is ...

Angyal voltál te is, csak már nem emlékszel,
fényedet pazarlón szórtad szerte széjjel,
ingoványból sokszor két kezeddél húztál,
tékozoltad erőd, mélybe értem csúsztál.
Végtelen hallgattad monoton szavaim,
nyakadra kulcsoltad elzsibbadt karjaim,
csillagokon túlra repültél fel velem,
várakoztál hosszan, hátha megérkezem.
Tűrelmedtől égő liliumok nyíltak,
tűzből való testem lángjai táncoltak,
jó akartam lenni, mindenáron érted,
túllépni magamon, még ha nem is kérted,
átmosni bensőmet, mint patak a hegyeket,
gyümölcsöt teremni, bimbókat, rügyeket,
bővizű kutakat fakasztottál bennem, gyökeret
vert lábam, segítettél mennem,
megbocsájtás titkát kértem, elmesélted,
átkozódásaim áldásra cserélted.
Egyetlen tollpihe, ez maradt utánad,
más felett tártad szét tiszta fehér szárnyad.

Az áttörés háza

**Gyülekezetplántálás
Diakónia
Misszió**

Gyülekezetünk hosszú évek óta keresi azt az utat, azokat az eszközöket, amelyekkel a mai kor emberének is érthető módon adhatja át Isten üzenetét. Hisszük, hogy a ránk bízott üzenetet, miszerint Jézus szeret bennünket, meghalt értünk és feltámadt, sokféleképpen adhatjuk tovább: szavakkal, szolgálatunkkal, zenével, mindennapjainkkal, az ünnepeinkkel, egymás és a közösség terheinek hordozásával.

Közösségünkben a minőségi szemlélet meghatározó, vagyis a vállalt szolgálatunkat a tőlünk telhető legmagasabb színvonalon végezzük. Jellemzőnk még a közösségcentrikusság, amely megmutatkozik a közös döntésekben, s abban is, hogy a közösségi érdekeket az egyéni érdekek fölé helyezzük. Ezenfelül családbarát gyülekezetként igyekszünk működni, lehetővé téve, hogy a család minden tagja megtalálhassa a helyét közöttünk.

Élnék körülöttünk olyan családok, emberek, akiknek még az imaházba való eljutás is nehézséget okoz, és ezt nem pusztán kifogásként említik. Szeretnénk, hogy ne a szociális körülmények határozzák meg azt, hogy hozzájuk is eljusson az evangélium üzenete.

Először évekkel ezelőtt már felvetődött a gyülekezetplántálás gondolata, de a tavalyi év során, Isten útmutatását keresve ismét megfogalmazódott ez a szolgálati lehetőség. De rögtön az első kérdésnél elakadtunk: hogy is lássunk hozzá?

Több hónapon át imaközösséget tartottunk, amely alatt Isten segítségét kértük abban, hogy jól ismerjük fel az Ő akaratát, külön tudjuk választani azt a mi törekvéseinktől, és minél pontosabban tudjuk meghatározni a feladatot, amelyet Urunk gyülekezetünkre bízott. Imádkoztunk a felismert feladatok megvalósításához útmutatásért, vezetésért, és azokért is, akik közé készülünk, de akiket még nem ismerünk.

Ezzel párhuzamosan a Bibliában olvasható missziói utak leírását tanulmányoztuk Pál levelei alapján. A gyülekezet tagjainak aktív kutatómunkája révén közösen dolgoztuk fel az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv erre vonatkozó részeit.

Végül meghatározott szempontrendszer szerint táblázatba gyűjtöttük és összehasonlítottuk azokat a célokat, amelyekért Pál útnak indult, górcső alá vettük a cselekedeteit és szolgálatának eredményességét, azokat az eszközöket, amelyeket a rábízott feladatok megvalósítása érdekében használt, de alaposan megnéztük a nehézségeket is, amelyekkel meg kellett birkóznia, valamint a tanulságokat, amelyeket Pál missziói útjaival kapcsolatosan megfogalmazhatunk. Ennek során több kérdésünkre, bizonytalanságunkra is választ kaptunk.

Igy alkottuk meg az Áttörés Háza nevet viselő programunkat, amely segítségével felvehetjük a kapcsolatot azokkal a családokkal, emberekkel, akik között később hirdetni szeretnénk az evangéliumot.

Programunk hosszú távú célja az, hogy létre tudjunk hozni egy olyan gyülekezetet, amelynek tagjai Hetény-egyháza környékén laknak, s szükség esetén szenvednek, (mély)szegénységben élnek.

A később ismertetett program elindításával olyan folyamatokat szeretnénk generálni, amelyektől azt várjuk, hogy azokat a barátainkat, akik a társadalom periferiájára kerültek, sikerül megerősíteni családi, kapcsolati, társadalmi értékeikben keresztyén kötődéseik révén, s ezek együttesen attitűdváltást eredményezhetnek (a keresztyén hit, életmódváltás, társadalmi integráció, közösségi felelősség stb. következtében).

Rövid távú célunk, hogy fel tudjuk venni a kapcsolatot velük, lehetőséget teremtsünk arra, hogy a gyermekek mihamarabb segítséghez jussanak, új impulzusokat, fejlesztési lehetőséget kapjanak.

MIRŐL SZÓL A PROGRAM ELSŐ ELEME?

Kulcsszavak: diakónia, egészségfejlesztés, kompetenciafejlesztés, életkarrierfejlesztés, tehetséggondozás,

Olyan szakmai program összeállítására törekedtünk, amellyel minél többoldalúan támogathatjuk ezen családok életét – különös tekintettel a gyerekekre.

A program tervezett elemei a következők:

1. Iskolabuszos program
2. Tanodai program
3. Egészségfejlesztési program

ISKOLABUSZOS PROGRAM

Ez a gondolat először akkor vetődött fel, amikor gyülekezetünk iskolát akart alapítani, amelyben kifejezetten nagy hangsúlyt akartunk fektetni arra, hogy ebben az iskolában a jól szituált, és hátrányos helyzetű, esetleg sérült gyermekek egyaránt helyet kapjanak. Sajnos az iskolai program gondolata a fülöpházi belpolitikai csatározások áldozatává vált, de az iskolabuszos program-elem gondolata azóta is megmaradt.

Jelen programunkban pályázati pénzből szeretnénk vásárolni egy autóbust, amellyel a gyerekek iskolába és hazajutását kívánjuk segíteni. Ezenkívül ez alkalmas lenne arra is, hogy elvigyük őket olyan foglalkozásokra, amelyekre szükségük van, s amit a mi tanodai programunk keretében nem tudnánk megadni számukra. Ezzel jelentősen megkönnyítenénk mindennapi életüket, s lehetőséget kapnának a fejlődésre azért, hogy el tudnak jutni olyan helyekre, amelyekre eddig nem.

TANODAI PROGRAM

A tanoda programunk célja a nehéz körülmények között élő gyermekek, fiatalok segítése kompetenciáik fejlesztésével annak reményében, hogy személyiségükben megerősödnek, olyan készségekre, képességekre tesznek szert,

amely az élethosszig tartó tanulásban, a társadalomba való beilleszkedésükben támaszuk lesz.

Terveink szerint a program délután 14-18 óra között tart. Programunk keretében olyan foglalkozásokat kell elképzelni, amelyekben anyanyelvi, szociális, digitális kompetenciáikat fejleszteniük, tanítanánk őket tanulni, valamint olyan gyakorlati, életvitellel kapcsolatos ismereteket kapnának, amelyeket hasznosítani tudnának későbbi életükben. Foglalkozásokra átfordítva: tervezünk fejlesztő foglalkozásokat azok számára, akik valamilyen tanulási diszfunkcióval rendelkeznek, pszichodráma foglalkozásokat, dramatikus játékokat, tanulásmódszertan foglalkozásokat, tréningeket pl. konfliktuskezelésre, háztartási és kertészeti ismeretek elsajátítását és gyakorlását.

Ezeket az elképzeléseinket a megjelenő, konkrét igényekhez igazítjuk. Természetesen lenne olyan időkerete is a délutánnak, amikor sportolhatnának és együtt játszhatnának a gyermekek, hiszen ezek fejlesztő hatása felbecsülhetetlen. Mindezek helyszíne az imaház lenne, amelyet esperes úr ígérete szerint augusztusban birtokba vehetünk.

Szeretnénk őket elvinni kirándulni, múzeumba, hiszen a szociális vagy más körülményeik miatt ritkán van ilyen élményekben részükhöz. Igény esetén táborot szervezünk számukra. A Tanodában egyszeri étkezést is kapnának a gyerekek.

A középiskolás-korú fiatalok kompetenciáinak fejlesztését kiegészítenénk az állampolgári és vállalkozói kompetenciák erősítésével az általános iskolai korosztályához képest. Segíteni szeretnénk őket életkarrierjük építésében azzal, hogy szponzorokat keresünk számukra, akik valamekkora összeggel támogatnának egy-egy fiatalot. A valamilyen rendszerességgel gyűlt összeget szakmavagy továbbtanulásuk támogatására tudnák később fordítani. Továbbá megismertetnénk őket több szakmával, amelyeket különböző munkahelyeken figyelhetnének meg. Személyes kapcsolat kiépítése révén akár gyakorlati helyet, munkahelyet is jelenthetne számukra.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az egészségfejlesztési programunk több oldalról támogatná a családok egészségügyi kultúrájának, szemléletének változását. Ennek a programelemnek a célja, hogy a teljes egészséghez segítsen hozzá, mind a testi

egészség, mind a lelki egészség, mind pedig a társadalmi, közösségi életük egészsége tekintetében. *(A 80-as évek óta már közhely, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi-lelki-szociális jóllét állapota, azaz amikor életünk ezen területein jól érezzük magunkat.)*

Elképzelésünk szerint ezt a holisztikus személeletet igénylő munkát tájékoztatással, oktatással, felvilágosítással, szűrések szervezésével is kiegészítjük. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek ne félelemmel menjenek szűrésekre, oltásokra, hanem felkészülve, tudva mi történik ott velük. Ezáltal csökkenne a stressz ezekben a helyzetekben, tudnák miért van erre szükségük. Ennek kiváló eszköze egy olyan interaktív foglalkozás, ahol játékos formában elsajátíthatják ezeket az ismereteket. Ebben segítségünkre a Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Alapítvány lesz, együtt a Bács-Kiskun Megyei Kórházzal.

A felsorolt elemeken kívül szervezünk még ruhaműtést, jogi tanácsadást is.

Az Áttörés Háza program anyagi hátterét pályázatok beadásával kívánjuk biztosítani.

Együttműködő partnereket is keresünk. Felvettük a kapcsolatot a terület védőnőjével, a Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért Alapítvánnyal. Keresünk a kapcsolatot a terület általános iskoláival, részönkormányzatával, az önkormányzat különböző osztályaival, más egyházakkal, az egészségügy és a szociális háló szervezeteivel.

A megvalósításban számítnak gyülekezetünk tagjainak segítségére, személyes részvételére olyan programokban, amelyekben szívesen teszik ezt.

Hordozzuk imában ügyünket!

Kis Ilona, projektvezető

Méntelekosztás

A mostani tematikus rovatunkban a ménteleki gyülekezet rész leválásának történetét kívánjuk összegezni. A Szószóló rendszeres olvasói tudhatják, hogy kiadványunk elsődleges célja nem az aktuális események megjelenítése, hanem az értékelő visszatekintés, amely egyfelől segítséget nyújt ahhoz, hogy számot adjunk a gyülekezet Urának és a gyülekezet közösségének a ránk bízott értékekről, másfelől sokkal körvonalazottabban tekinthetünk vissza a múltra, és annak útjelző oszlopaire (Jer 31,21), amelyek emlékeztetnek bennünket arra, honnan indultunk, hová érkezünk, és hogy ez a folyamat mire tanít bennünket.

Az összegzés aktualitását az adja, hogy a „ménteleki üggyel” kapcsolatban egyre több gyülekezeti tagunknak tesznek fel kérdéseket, vagy éppen mondanak el egészen

ellentétes, nem ritkán a valóságtól teljesen eltérő történeteket. Éppen ezért a mostani részletes visszatekintésben kifejezetten törekedni fogunk arra, hogy a folyamat tényeszerű eseményeire összpontosítsunk. Ezért mellőzzük azokat az eseményeket, amelyek rosszul dokumentálhatók, nem teszünk említést olyan eseményekről, háttérinformációkról, amelyen gyülekezetünk tagjai nem voltak jelen. Nem kívánunk reagálni minden egyes lebegő gondolatra sem, de természetesen teljesen nyitottak vagyunk minden megkeresésre a kérdéssel kapcsolatban.

Magától értetődően elfogadjuk azt is, hogy létezhetnek a miénktől eltérő álláspontok is. Így amennyiben valaki hasonló tényyszerűséggel kiegészíti az általunk leírtakat, nyitottak vagyunk arra, hogy ennek is hangot adjunk.

TARTALOM

20. oldal	Pontról pontra ~ Hogyan történt a társegyházközség szétválasztása (Ferenczi Zoltán)
23. oldal	Isten Igéjéhez igazítani a gondolatainkat, vagy egyéni elképzelésekhez a gyülekezetet? (Telekesné Pető Szilvia)
24. oldal	Előzmények (Oravetz Anett)
26. oldal	Canonica visitatio és az első egyeztetés (Dr. Schlégl Annamária)
27. oldal	Kétszintes a hetényi parókia? (Friedrich Mária)
28. oldal	Pénzügyi helyzetkép (Nyíri Györgyné)
29. oldal	A Hetényegyházi Református Egyházközség Presbitériumának és munkatársainak állásfoglalása

Ferenczi Zoltán:

PONTRÓL PONTRA ~ Hogyan történt a társegyházközség szétválasztása...

**2013. február 27.
szerda
Mátraháza**

A mátraházi lelkipásztori csendeshéten Hegedűs Béla esperes úr egy este a lépcsőházban a következő gondolattal állított meg: **a kecskeméti gyülekezet szívesen átvenné a ménteleki szolgálatot.**

Így ez esetben Méntelek beolvadna a kecskeméti gyülekezetbe, Hetényegyháza pedig továbbra is önálló egyházközségként folytatná a szolgálatát.

Ez annyira meglepett, hogy hirtelen nem is tudtam mit mondani. Természetesen nem is voltam felhatalmazva semmilyen döntésre vagy elköteleződésre, ugyanis a mi gyülekezetünkben már jó ideje megszűntettük a lelkipásztorközpontúságot, ami sok más

mellett azt is jelenti, hogy minden döntést közösen, közösségi szinten hozunk meg. Így itt az egyéni döntések kora már évekkel ezelőtt megszűnt.

Én őszintén feltártam azokat a problémákat, amelyekkel nap mint nap szembe kell néznünk, elmondtam, hogy magunk is abban látunk kiutat, hogy egy új lelkészt állítunk szolgálatba. Ugyanakkor rendkívül meglepő volt a kecskeméti gyülekezet említése, illetve hogy előbb történt egyeztetés a kecskeméti gyülekezettel, mint a mi egyházközségünk presbitériumával.

A beszélgetésben csak homályos kereteket sikerült felvázolni. Három közös pontot azonban már a legelején találtunk:

1) Ménteleken ott lakó lelkész szolgáljon,

2) a ménteleki presbiterek a kecskeméti presbitérium ren-

**des tagjai legyenek, és
3) épüljön fel a hetényi parókia.**

Ez utóbbi azért nagy jelentőségű gyülekezetünk számára, mert a parókia Ménteleken volt, amelyet közösségünk öngondoskodása révén nagy gonddal és – lehetőségei szerint – komoly erőfeszítések árán felújított, lakhatóvá tett. A felvetett változás az önállóvá váló hetényegyházi gyülekezet megfosztja a parókia lehetőségétől.

Hegedűs Béla esperes úr mindezt magától értetődőnek tartotta és mondta.

Még ott, aznap este, mintegy tíz lelkipásztorral megosztottam az esperes felvetését, kikerétem a véleményüket. Különösen arra voltam kíváncsi, mit gondolnának a helyemben a szomszéd gyülekezet hasonló, közvetett felvetéséről.

**2013. március 8.
péntek
Hetényegyháza**

Az első adandó alkalommal munkatársi megbeszélést tartottunk, ahol elmondtam a Mátraházán történeteket.

Mivel a gyülekezetünk egyik alapelve, hogy az egyéni érdekeinket nem helyezük a közösségi érdekek és értékek elé, mérlegelésünk alapja a gyülekezet (elsősorban a ménteleki gyülekezet) érdeke volt.

A hosszas egyeztetésben két fontos érv fogalmazódott meg a leválás mellett. Egyfelől a ménteleki gyülekezet rész anyagilag nagyon kényelmes helyzetbe kerül, hiszen így megszűnhet a gyülekezet rész fenntartásához nélkülözhetetlen feszített adakozás, amely olykor már erőn felülnek tűnt.

(Tudva lévő, hogy sok ménteleki gyülekezeti tag számára ez volt az egyik legtöbb indulatra okot adó kérdés.) Másrészt a szétválás esetében azok a gyülekezeti tagok, akik jelenleg az indulataikat tudták csak megjeleníteni, lelki otthonra lelhetnek.

Mivel ígéretet kaptunk arra, hogy Ménteleken ott lakó lelkész fog szolgálni, Hetényegyházán új parókia fog felépülni, és a ménteleki presbiterok a kecskeméti presbitérium rendes tagjai lesznek, közösségünk legelkötelezettebb tagjai fájó szívvel, de úgy ismerték fel, hogy a gyülekezet érdeke ezt a döntést teszi szükségessé.

Azt kértem a munkatársaimtól, hogy minden erejükkel azon legyenek, hogy a gyülekezet lelkészét támogassák azokban a szolgálatokban, amelyeket elindít. Ezt mindenki meg is értette, el is fogadta.

**2013. május 2.
csütörtök
Mén telek**

A canonica vizitációs presbiteri gyűlésen hivatalossá vált gyülekezetünk döntése, ám **az eddigi — részleteiben még nem tisztázott — ígérek megismétlésén túl semmilyen érdemi egyeztetés nem történt.**

Egyedül a szétválás-beolvasás időpontjáról történt meg egyezés, amely kitűzése 2014. január 1-jére került.

Hegedűs Béla esperes úr azt ígérte, hogy a május és július közötti egyesült államokbeli kutatói ösztöndíjam megkezdése előtt eljön Hetényegyházára, és akkor a parókiaépítés minden részletkérdésére választ keresünk.

A megbeszélés időpontja 2013. május 21-e volt, 2 nappal elutazásom előtt.

**2013. május 17.
péntek**

Három nappal a presbiterokkal történő első érdemi egyeztetés előtt, Hegedűs Béla esperes úr elfoglaltságára hivatkozva lemondta a május 21-ére tervezett megbeszélést.

Mivel ekkor már nem volt lehetőség arra, hogy új időpontot keressünk, felajánlotta, hogy távollétemben leül a presbiterokkal a még nem tisztázott kérdésekről megállapodni.

**2013. június 4.
Hetényegyháza**

A presbiterokkal történő megbeszélés már távollétemben történt. Ez alkalommal a presbitérium úgy értelmezte az esperes úr szavait, hogy **a parókiaépítésre csak megfelelő önrész esetén nyílik lehetőség, akkor is leghamarabb 2-3 év múlva, de gyülekezetünknek azzal is szembe kell néznie, hogy hamarosan a kecskeméti gyülekezetbe beolvadhat.**

**2013. június
Hetényegyháza**

Hegedűs Béla esperes úr látogatást tett a ménteleki gyülekezettrészből, ahol tárgyalást folytatott a ménteleki presbiterokkal és egy templomba azóta sem járó család pár tagjával. Hegedűs Béla esperes úr felajánlotta, hogy **szemben a közös megállapodással, hozzák előre a szétválás időpontját 2013. augusztus végére.**

Hegedűs Béla azt kérte a presbitérium tagjaitól, hogy a lelkipásztoruknak erről a

megbeszélésről ne tegyenek említést...

**2013.
augusztus 22.**

Hegedűs Béla telefonon keresett meg, hogy a gyülekezet szétválasztását előbbre hozták. Ez azt jelentette, hogy **nem volt lehetőségem arra, hogy elbúcsúzzam a ménteleki gyülekezettől.**

A telefonbeszélgetésben ekkor tértem ki Hetényegyházán tett látogatásának a presbitérium számára nehezen érthető megnyilvánulásairól. Hegedűs Béla esperes úr erre úgy válaszolt, hogy mindez félreértés volt, **ő illet nem mondott. A gyülekezetünk Kecskeméthez való csatlakozásáról is csak mint egyfajta lehetőségment tett említést.**

Nagy öröm volt, hogy a presbiteraink félreértették az esperes urat, ezért mindenki megnyugtatóra, az esperes úr beleegyezésével erről a beszélgetésről egy feljegyzést is készítettem, amit mind neki, mind a presbiteroknak elküldtem.

**2013. szeptember 16., hétfő
Fülöpszállás**

Tekintettel arra, hogy a fenti folyamattal kapcsolatban rendkívül sok olyan információ keringett, amely jelentősen eltért az általunk megismert valóságtól, úgy döntöttünk, hogy néhány — kevésbé érzékeny — információt nyilvánosságra hozunk az egyházmegyei közgyűlésen.

Meglepő momentum volt, hogy Hegedűs Béla esperes úr a **közgyűlés szünetének utolsó perceiben egy előre kiírtatott, de korábban nem egyeztetett, talán 3-4**

oldalas határozat aláírására kért, amely egyik alpontja az volt, hogy egyházközségünk kéri missziói egyházközségi besorolását.

(Ez egyfelől jelentős anyagi támogatást tesz lehetővé, másfelől viszont azt is jelenti, hogy a gyülekezetünk elveszíti önállóságát, pl. a lelkipásztor megválasztása, elmozdítása, meghívása stb. tekintetében.) Természetesen ilyen határozatot már csak azért sem állt módomban aláírni, mert erről megítélésem szerint a lelkipásztor egy személyben nem is dönthet...

A határozat tartalmazta még 300.000 Ft támogatás lehetőségét, és azt is, hogy a megye vállalja a hetényi parókia felépítését.

Az ülés megkezdése után — a sokak által megismert információkkal szemben — kimondásra került, hogy **gyülekezetünk soha nem kérte a társegyházközség szétválasztását, ez Hegedűs Béla felvetése volt a kecskeméti gyülekezettel történő egyeztetésük alapján. De világossá tettük azt is, hogy ez idáig gyülekezetünk egyetlen egyeztetésén sem vett részt ezzel kapcsolatban,** hiszen egyfelől számos kardinális kérdésbe beleszólási lehetőségünk sem volt, másrészt egészen lapzártánk pillanatáig **kizárólag mi teljesítettük a szétválással kapcsolatban vállalt kötelezettségeket.**

**2013.
szeptember 20.
péntek**

Hegedűs Béla esperes úrral történő telefonbeszélgetésünk alkalmával arról érdeklődtem, hogy mi a következő lépés a parókiaépítés folyamatában. (Ez azért volt fontos kérdés a számunkra, mert az épületnek

komoly szerepe van gyülekezetünk mélyszegénységben élők közötti leendő szolgáltatában.) [ld. 18. oldal]

Az esperes úr válasza az volt, hogy akkor jelentkeznek, ha elkészülnek a tervek. Azt ő nem tudhatta, hogy a programunk miatt a tervek már hónapokkal ezelőtt készen voltak. Így sor kerülhetett az első megbeszélésre.

2013. szeptember 26., csütörtök, Tiszakécske

Az esperesi hivatalban két téma megvitatására került sor. Egyfelől tisztázni akartam a közgyűlés esperesi előterjesztésének azt a meglepő mondatát, mely szerint „több kérés, megkeresés érkezett az egyházmegye elnökségéhez”. Mivel ezekről Hegedűs Béla esperes úr sem a „megkeresők” jelenlétében, sem más keretek között velem soha nem egyeztetett, javasoltam neki, hogy a következő ilyen esetben, mielőtt döntést hoz, tegye lehetővé álláspontom kifejtését...

Hegedűs Béla esperes úr bocsánatot kért az eljárásrendi anomáliákért.

Ezután a tervek áttekintésére került sor. Ismertettem gyülekezetplántálási szolgálatunk terveit. Az esperes úr javaslata az volt, hogy

épüljön inkább kétszintes épület Hetényegyházán, amely második szintje szerkezetkészben készülhetne el. Nekem ezzel kapcsolatban egyetlen kérdésem volt, hogy az épület elkészülhet-e augusztus végéig — ugyanis tervezetten programunkat szeptemberben akarjuk elkezdeni. Az esperes úr válasza ez volt: „Megoldható”.

Ezt a megbeszélést több telefonbeszélgetés követte. Hegedűs Béla esperes úr későbbi érdeklődésünkre azt kérte, készítsünk részletes árajánlatot a beruházásról.

2013. december 6.

Elküldésre került a kivitelezői költségkalkuláció 1 db pdf állományban továbbított dokumentum formájában.

Két hét múlva érdeklődésemre esperes úr kérte, hogy egy „részletes költségvetést” küldjünk.

Az egyházzal szoros kapcsolatban álló kivitelező azért értetlenkedett, mert elmondása szerint ennél részletesebb költségvetést az egyházmegyében még soha nem kértek tőle, de állami szinten is csak a nagyberuházások közbeszerzéseinél készítenek ilyet.

2014. január

Ennek ellenére a kivitelező az új év első napjaiban elkészítette a kért dokumentumot, amelyet személyesen vitt el az esperesi hivatalba, hogy ha bármi kérdés felmerül, azonnal válaszolhasson. A részletesebb költségvetés kétféle indoklása közül az egyik, amit a kivitelező kapott az esperes úrtól, az volt, hogy a dokumentumok közül több elveszett az átküldés során, így a költségvetés nem volt értelmezhető.

2014. január 13. Helvécia

A lelkeszi „kiskör” kezdete előtt Hegedűs Béla esperes úr azt jelezte, hogy a beruházáshoz 15M Ft-ra számíthatunk az első évben.

Hazaérve a munkatársakkal és másokkal is egyeztetve úgy láttuk, hogy Hegedűs Béla esperes úr korábbi kötelezettségvállalása ebből az összegből nem valósítható meg.

Ezért még aznap este e-mailben arra kértem, hogy térjünk vissza esperes úr korábbi ígéretéhez, mely szerint augusztusig egy kétszintes épület épül fel, amelynek második szintje szerkezetkész állapotban áll majd.

Indoklásunkban aláhúztuk, hogy — más mellett — ez volt az esperes úr ígérete, amelyet mi komolyan vetünk. A beruházás pénzügyi vonatkozásai 2013 februárja vagy 2013 szeptembere óta nem sokat változtak, és nincs semmilyen tényező, amely gátolná ígéretének teljesítését.

2014. január 14.

Levelünkre ez a válasz érkezett: „*Nem mást mondtam, mint eddig, csak egy behatárolható összeget jeleztem. Az ígéretem pedig kifejttem rövidesen!*”

Lapzártánkig 2014. február 14.

A témával kapcsolatban lapzártánkig sajnos semmilyen információt, választ nem kaptunk.

Ezzel kapcsolatban azt mondhatjuk, hogy a hetényi parókia épületére Hegedűs Béla esperes úr ígérete alapján úgy számítunk, mint amely kompenzálása annak a folyamatnak, amely az ő személyes kérésére, és a kecskeméti gyülekezettel történő előzetes megállapodása alapján indult el. Ebben a folyamatban egyházközségünk minden vállalását teljesítette, és vállalta az olyan kérések, döntések elhordozását is, amelyek nem tartoznak egyházunk bevett eszköztárába.

A társegyházközség szétválása során gyülekezetünk hosszú távon gondolkodó öngondoskodásának egyik stratégiai eredménye vészett el: egyházközségünk parókiaja. Így ebben a folyamatban a parókiaépítés kérdésére nem pályázati, támogatási lehetőségként, vagy a jó szándék megnyilvánulásaként tekintünk, hanem mint Hegedűs Béla esperes úr személyes, gyülekezetünk és az egyházmegyei közgyűlés előtt tett ígéretére, amelyek szerint Hetényegyházán 2014 augusztusáig egy kétszintes parókia épül fel (a második szint szerkezetkészben) annak érdekében, hogy a szétválás ne befolyásolja negatívan a hetényegyházi gyülekezet szolgálatát.

keverés ~ osztás ~ húzás

Telekesné Pető Szilvia

ISTEN IGÉJÉHEZ IGAZÍTANI A GONDOLATAINKAT, VAGY AZ EGYÉNI ELKÉPZELÉSEKHEZ A GYÜLEKEZETET?

Ez a rendkívül összetett folyamat nagyon sok szinten zajlott egyszerre, és nagyon sok együtttható alakította az eseményeket gyülekezetünkön kívül és belül egyaránt. Ezek között voltak olyan jelenségek, amelyek közvetlenül nem kapcsolódtak témánkhoz, de közvetve nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy ezt a folyamatot meglehetősen sok érzelem és torzult információ kísérje.

Többen úgy kerülnek kapcsolatba gyülekezetünkkel, hogy életük nehezebb, megterhelt időszakában kiutat és gyógyulást keresnek Isten közelében. Ez rendjén is van így. De hogy ki hol tart a gyógyulás folyamatában, vagy hogy ki mennyire képes háttérbe szorítani az egyéni érdekeit azért, hogy a közösségi értékek érvényesüljenek, az csak a nehezebb időszakokban derül ki.

Gyülekezetünkben nagy jelentőségű az együttműködés szerepe, ami nemcsak az istentiszteleteken való szolgálatban mutatkozik meg, hanem a közös döntésekben, a felelősségvállalásban, és az elesettebbek közös felkarolásában is. Az elmúlt néhány évben, amikor lelkiileg és érzelmileg is megterhelő időszakot éltünk meg, tudomásunkra jutott, hogy a közösségünk legelkötelezettebbnek vélt tagjai közül néhányan elkezdtek családokat látogatni, hogy másokat elbizonytalanítsanak kötődéseikben, ezáltal pedig maguk köré szerveztek gyülekezeti tagokat, akik a közösségi döntéssel szembefordultak. Ilyen volt az istentisztelet időpontjának megváltoztatása, amelyre a közös döntés kimondása után mégsem került sor, csak évekkel később.

Nehéz volt értelmezni a gyülekezeti alkalmak során tapasztalható indulatkitöréseket, melyek szintén elbizonytalanították az újonnan érkezőket. Szomorúan vittük tudomásul ezeknek az embereknek a nyílt, rejtett vagy passzív agresszivitását, nemcsak azért, mert mindnyájuk hitbeli fejlődéséért, lelki vagy testi gyógyulásáért gyülekezetünk sokat tett, hanem azért is, mert szembe kellett néznünk azzal, hogy azon értékek mellett, amelyeket a Szentírás fölött vagy Isten előtt elcsendesedve korábban közösen értettünk meg, nem egyformán köteleződöttünk el.

Az előző presbiterválasztás egyéves előkészítése során szerettük volna megérteni a gyülekezettel mindezek fontosságát, a döntéseink mögött meghúzódó biblikus szempontokat, ezért több alkalommal hangzott el tanítás ezzel kapcsolatban. Ennek ellenére pl., volt aki úgy akart presbiter lenni, hogy saját bevallása szerint sem a Bibliát nem ismerte, sem a hitvallásokat, de szolgálni sem akart, és elmondása alapján még a lelkésszel és a presbiterekkel való együttműködésre sem volt nyitott. Ő „ellenzék” akart lenni. Jóllehet az illetőnek türelmesen végig azt mondtuk, hogy lehet presbiter, de ebben az esetben el kell kezdenie olvasni a Bibliát, a hitvallásokat, szolgálni, adakozni, amiben minden segítséget megadunk neki. Ám ezt követően megsértődve visszalépett, majd úgy ment el a gyülekezetből, hogy körlevélben megírta a gyülekezet tagjainak: neki innen „el kellett mennie”. Ezekre és az ehhez hasonló megnyilvánulásokra mi már nem reagáltunk.

Ekkor gyakorlatilag már akármit tettünk, a gyülekezet pár tagja – amely kis gyülekezet lévén meghatározó részévé vált közösségünknek – mindenben kifogást keresett. Volt, aki annyira felbátorodott, hogy a gyülekezet előtt azzal vádolta meg a lelkészt, hogy egyik családtagját „megzsarolta”. A homályos kifejezés presbitérium és gyülekezeti tagok előtti tisztázása során azonban az illető család úgy belezavarodott mondandójába, hogy annak férfitagja a kínos tárgyalás végén felugrott, és ezt mondta:

„Én találtam ki az egészséget. Csak meg akartunk szívadni [sic!]”, és kivonultak. Mindez annak ellenére történt, hogy ugyanennek a családnak a nőtagja néhány hónappal ezelőtt, az akkor 30-40 fős bibliaórai csoportunk előtt bocsánatot kért egy ilyenhez hasonló megnyilvánulásáért. Különös volt megtapasztalni, hogy azok, akik érzelmileg bevonódtak az ilyen és ehhez hasonló folyamatokba, a nyilvánvaló tisztázások után sem sikerült felülírniuk kavargó érzelmeiket, és elmentek a gyülekezetből.

Ha fájó szívvel is, de nyíltan szembe kellett néznünk közösségi életünk nem kis – ekkor már mondhatjuk – válságával, amely kimenetele ebben az időben még bizonytalan volt. Akkoriban még reménykedni is alig mertünk abban, hogy belátható időn belül eljuthatunk oda, hogy megerősödjön és letisztultabb értékvilággal lépünk tovább.

Eltávolodva ezektől a mindenkit megterhelő és megdöbbentő, egymásba fonódó történetektől, azt értettük meg, hogy az egyház mindig is ilyen volt. Mi sem gondoljuk magunkat jobbnak. Azért vagyunk itt, mert úgy látjuk magunkat, mint akik megoldásokat keresünk az életünkre, hiányainkra, töréseinkre, bűneinkre. A történeteket inkább szomorúsággal szemléltük. Szomorúan, mert ezek a testvéreink annak előtte ugyanígy kerültek közénk: kerestek valamit. Kritikus többségük – s ezt ők is elismerték – nagyon sokat kapott közöttünk Istentől. Volt nem egy közöttük, aki azt mondta, hogy saját maga vagy szerette életét köszönheti ittélétének. S szomorúak vagyunk, mert persze hiányoznak is, de kétségtelen, vannak olyan működési módok, amelyeket azért nem toleráltunk, mert az illető nem volt nyitott a közös út keresésére. Ezek mind sajátos módon torzították azokat a folyamatokat, amelyről most számot adunk.

Jóllehet a gyülekezetünkbe pár hónapja érkezők mindebből a lélektani helyzetből alig érzékeltek valamit. Ebben az időben történt egyik hitre jutott testvérünk felnőttkonfirmációja, s az arra való készülése, mely rendkívül sok áldást és jó hangulatot jelentett mindnyájunknak. Ettől függetlenül, mint oly sokszor, most is komoly biztosságot, irányt és vigaszt adott az Ige üzenete, amely bár nem vett el a szomorúságunkból és veszteségünk-ből, de segített jól értelmezni az események mélyebb, spirituális vonatkozásait.

Vasárnaponként gyülekezetünkben egy-egy bibliai könyv folyamatos magyarázatára kerül sor, amely hónapokra, de van, hogy évekre előre rögzíti a felolvasásra kerülő igéket. Gyülekezetünk gyakran tapasztalta, hogy ennek ellenére Isten Lelke csodálatosan aktuálissá tette az adott bibliai részt. Számunkra ez azért is fontos a hitbeli fejlődésünkben, mert így senki sem mondhatja, hogy a lekipásztor aktuális kedve szerint választja ki a felolvasásra kerülő igeszakaszt.

Amikor többen bejelentették, hogy elmennek a közösségünk-ből, a következő vasárnap ez a – közel háromnegyed évvel az előtt kiválasztott – bibliai rész került felolvasásra: „Közülünk indultak el, de nem voltak közülünk valók; mert ha közülünk valók lettek volna, megmaradtak volna közöttünk. De nyilvánvalóvá kellett lennie, hogy nem mind közülünk valók” (1Jn 2,19).

A felolvasott szakasz mélyebb feltárása fontos tanítás volt nekünk abban, hogy mit tehet meg egy krisztuskövető ember és mit nem, milyen módon harcolhat, és hogyan küzdhet szabályszerűen a gyülekezetben előforduló konfliktusokban. Ezt a tanulást ma is fontos leckének tartjuk magunkra nézve.

Ebben az időszakban voltak, akik megerősödtek Isten és a gyülekezet iránti elköteleződésükben, viszont szomorúan láttuk, hogy akik az egyéni érzéseik, törekvéseik, indulataik és felismeréseik alapján hoztak döntéseket, azok nem tudták saját elképzeléseikhez igazítani a gyülekezetet, ezért csalódottan elmentek. Ők azok, akik ma is meghatározó szerepet vállalnak a gyülekezetünk eseményeivel kapcsolatos véleményformálásban. Vajon legitim-e azoknak az embereknek a véleménye, akik ilyen módon voltak itt közöttünk?

Ezek után még fontosabbnak látjuk, hogy kiálljunk az Istentől kapott küldetés mellett, ezáltal pedig segítségünk megérteni a

történeteket azoknak, akik meginogtak hűségükben. A lelkipásztorral és a gyülekezet közösségével együtt arra törekszünk, hogy minél jobban felismerjük és megvalósítsuk az Isten akaratát. Ezért a hangsúly Jézus cselekedetén van, nem pedig az éppen aktuális érzelmeinken.

Az egyik prédikációban nagyon megragadott az a gondolat, hogy az egyháznak nem az a csodája, hogy ott jó emberek vannak, vagy hogy mindenki szeret mindenkit. Ezek hazug mítoszok, amiről soha nem beszél a Biblia. A valódi egyház csodája az, hogy Isten közösséget vállal velünk. A hit csodája pedig, hogy erre mi is képessé válunk.

(A szerző családterapeuta-képzésben van)

Oravetz Anett ELŐZMÉNYEK

Fény és árnyék ~ Ménteleken – a kisebb gyülekezetrészben – a 2009-es világválság előtti években a vasárnapi istentisztelet-látogatók száma meghaladta a 30, olykor 40 főt. Ennek a létszámnak a stabilizálódását csodaként éltük meg és nagy öröm volt gyülekezetünkben.

Minden vasárnap volt gyermek-istentisztelet, sőt idővel már a hetényieknek kellett segíteni a gyerekek közötti szolgálatban. Ebben az időben a két gyülekezetrész között már megszűntek a korábbi pénzügyi és státuskérdéseket felvető feszültségek. Jó hangulatú, testvéri közösségben éltünk, ahova nem kis számban érkeztek olyan emberek, akik olykor nagyon súlyos lelki és magánéleti problémáikra kerestek és találtak megoldást közösségünkben.

A két gyülekezetrész adakozókészsége

is jelentősen megnövekedett. Többen is voltak, akik hitükben eljutottak odáig, hogy az adakozás hitvallássá vált az életükben. Közösségünkben olyan értékeket láttak meg, amelyre nekik is szükségük volt, és az anyagi terhek hordozásával is ki szerették volna fejezni hálájukat Istennek.

A gyülekezet fenntartása így már nem volt „lehetetlen”, mint ahogy azt gyülekezetünk akkori tagsága általánosan gondolta.

Ugyanis 10 évvel ezelőtt úgy tűnt, ha semmin nem változtatunk, ez a kis gyülekezet 1,5-2 év múlva megszűnik...

Ezért tekintünk erre a változásra úgy, mint ami túlmutat pusztán az emberi erőfeszítéseinken, hiszen 2010-ig, a két gyülekezetrész összes **belső bevétele** fedezte a gyülekezet **alapköltségéhez szükséges kiadásokat**, még úgy is, hogy a missziói alkalmon, fűtésen, gyermekprogramokon és a diakónián soha nem spóroltunk.

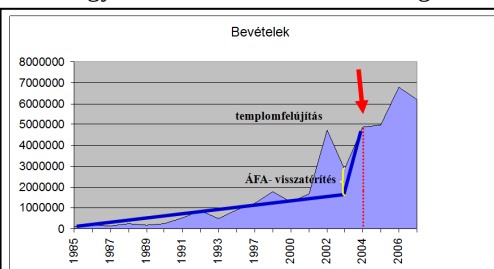
Persze ez a gyülekezet mindig kis közösség volt és vélhetően lesz is, de a magunk léptékével mérve ezek fontos változások voltak. Így újítottuk fel Ménteleken a templom teljes belsejét, cseréltük ki a nyílászárókat, hoztunk új orgonát a templomba, készítettünk el a templomfűtést.

De a ménteleki és hetényi gyülekezet **belső élete** is megelevenedett. Ekkoriban 3 ifjúsági csoport és 2 nyugdíjas csoport működött más alkalmak mellett, de kiemelt fontosságúak voltak a hagyománnyá váló karácsonyi színdarabok a ménteleki tornateremben. Számunkra is megle-

pő volt, hogy ezekre a színdarabokra volt, hogy 150-180 ember is eljött. Így hívtuk el a Mikulást 30-40 gyermekhez a ménteleki templomba, így szerveztünk megyei, kalandpedagógiai képzéssel egybekötött „hittanversenyt” a megye hittanosaival a ménteleki templomparkban – amelyre még ma is jó szívvel emlékeznek vissza a már felnövő résztvevők. Isten csodáit és ajándékait éltük meg ezekben a folyamatokban.

Eközben a hetényi gyülekezetrészben is hasonló örömek bátorítottak bennünket. Mi magunk csodálkoztunk azon, hogy a ménteleki gyülekezetrész közel került annak a lehetőségéhez, hogy akár az önállóvá válás útjára lépjen. Ezért kezdtük meg a parókia-felújítás programját, mivel az korábban nem volt alkalmas célja betöltésére. Ezért pályáztunk az egyházkerület többéves missziói támogatási programjára, amit épp az ilyen fellendülő gyülekezetek támogatására írt ki az egyházkerület. Ezt az összeget sajnos a mi gyülekezetünk soha nem kaphatta meg. (Ha nem is vigasztunk, de legalább kései örömeink, hogy mostanra ez az összeg rendelkezésre áll, és a kecskeméti gyülekezet ennek révén tarthat fenn jelenleg Ménteleken lelkesítő állást.)

A fény mellett azonban az árnyék is megjelent. Mindkét gyülekezetrészben voltak zúgolódók, „hivatásszerű” kritikusok. Félreértés ne essék, a konkrét, építő jellegű kritikát mindig fontosnak tartottuk és mindig át is gondoltuk, de az olyan „kritikákkal”, mint pl. „nem tetszik, ahogyan rám néz a lelkész” vagy „az a bajom a lelkésszel, hogy felboszszant a személye”, nehéz mit kezdeni. Az ilyen jellegű megnyilvánulásokban ugyanis nemcsak arról van szó, hogy az illető tartalom nélküli, értelmetlen kritikákat fogalmaz meg, hanem a lélek ilyen működési módja során minden

2003-ig a gyülekezet bevételei lassú, kiszámítható módon emelkedtek. (Az addigi két kiugró értéket a ménteleki templom 2001-es beruházási pályázat, és az azt követő áfa-visszatérítés adta.) 2003 után azonban a bevételi oldal meredeken emelkedett, ami többször is meghaladta az éves 10M Ft-os költségvetést.

esetben régi, megsebző, múltbeli feldolgozatlan történetek törnek a felszínre, és vetítődnek rá az „ismerős” helyzetre vagy illetőre, ez esetben legtöbbször és legélesebben a gyülekezet lelkipásztorára. Tehát ezek sokkal inkább lelkigondozói eseteknek számítanak. Az ilyen helyzetekkel így nagyon nehéz volt mit kezdeni.

Sajnos voltak olyanok is, akik úgy gondolták, ebbéli érzéseiket, véleményüket a gyülekezet egyes tagjaival is meg kell osztaniuk. A „megkeresett” emberek közül páran érzelmileg bevonódtak a történetbe, s voltak, akik elbizonytalanodtak, sőt gyülekezeti kötődéseikben is befolyásolta őket.

Nem mindenki lett ennek áldozata. Volt, aki elég bátor volt, hogy szembenézzen a múltjával, gyermekkori sérüléseivel és gyógyulást keressen kusza, megfoghatatlan érzéseire. Az ilyen testvéreink ki tudtak lépni ebből a lelki örvénylésből (*ld. Tóth-Kása Sarolta őszinte és bátor bizonyoságtételét: Szószóló, 2012. március ~ IX. évf. 1. szám, 24-25. oldal: Apák és lelkészek*).

Nekünk, munkatársaknak, presbitereknek is nagyon nehéz volt benne lenni ezekben a folyamatokban. Ezen gyülekezeti tagjaink véleménynyilvánításának, közösségi szerepvállalásának módja, illetve az ő elmenetelük egyaránt rendkívül megterhelő volt gyülekezetünk közösségi élete számára.

Ma már úgy látjuk, hogy ezeket a lelki folyamatokat — mások érzelmi bevonódását — több türelemmel, esetleg közös megoldáskereséssel enyhíteni lehetett volna, de valójában ma sem látjuk, miként lehetett volna ezt a helyzetet jobban kezelni.

Ez a motívum látszólag nem kapcsolódik témánkhoz, de a mélyben búvópatakként újból és újból felütötte a fejét, és többek hitét és bizalmi kötődéseit ingatta meg.

Kereszttség és konfirmáció pro és kontra ~ Gyülekezetünkben szakítottunk azzal a gyakorlattal, hogy a keresztstéget vagy konfirmációt statisztikai kérdés-ként kezeljük. Mi nem azt tartjuk fontosnak, hogy hány anyakönyvi bejegyzés található irattárunkban, hanem hogy az Isten és emberek előtt kimondott fogadalmak milyen minőséget jelenítenek meg.

A gyülekezetünk periferiáján élők, illetve a kívülállók, nehezen tudták értelmezni a gyülekezetünkben érték-ként megjelenő keresztstégi és konfirmációi

gyakorlatot. Egyházközségünkbe legtöbbször „megrendelőként” érkeztek azok a szülők, akik gyermeküket szeretnék volna megkereszteltetni, illetve szeretnék volna, hogy gyermekük minél előbb konfirmáljon, és meg voltak győződve arról, hogy őket ki kell szolgálnia a gyülekezetnek.

Mint teológus, magam is részt vettem ilyen beszélgetéseken, amikor nekem is szembesülnöm kellett ezek hangulatával, nehézségeivel.

A felnőttkeresztstéget és konfirmációt leszámítva csak nagyon ritka eset volt az, amikor valaki a keresztstég vagy konfirmáció lényegét értve érkezett közénk. Ezekkel a barátainkkal kapcsolatban közös látásunk alapján közös felelősségünknek éreztük azt, hogy a hozzánk fordulókat az Istenhez való közeledésükben és ne a tévhitekben támogassuk. Hisszük, hogy a keresztstég sákramentumával nem mi rendelkezünk. Nekünk mindössze arra van felhatalmazásunk és lehetőségünk, hogy felismerjük, kik azok, akik életében az kiszolgáltatatható. Így nyílttá tettük az egyházi törvény (pl. szülők keresztstégének hiánya) vagy a bibliai akadályok (pl. ha valaki nyíltan istentagadó volt) kizáró tényezőit.

S bár a lelkészünk sokszor hangsúlyozta, hogy soha senkit nem utasított el — aminek magunk is sokszor tanúi voltunk —, a Bibliát nem ismerő, az egyháztól távol élő ménteleki és hetényi emberek csak azt hallották, hogy a lelkész „nem keresztstél” vagy „nem javasolja a konfirmációt”.

Az értetlenséget és az ellenállást erősítette, hogy ezek a családok találtak olyan gyülekezetet, ahol viszont a tolerancia felülírta az egyházi törvényeket, és a Bibliában előttünk álló kereteket.

Anomáliák a parókia-felújítás során

Talán a legnagyobb ellenállást a parókia-felújítás ügye váltotta ki Ménteleken. A presbitérium azt szerette volna, ha a parókia felújítására rendelkezésre álló összeget egy helyi vállalkozó kaphatná meg, mivel szeretnék volna így is támogatni a helyi vállalkozókat az akkori egyre nehezedő pénzügyi helyzetben. Így került sor a megbízásra, és a munkálatok megkezdésére, amit két ménteleki presbiter koordinált, akik a lelkészt akkor hívták segítségül, amikor a helyzet elmérgesedett.

Az első jel az volt, hogy a kivitelező nem készült el a megbeszélthetáridőre. A második határidő előtt is meglepetten

láttuk, hogy a három nap múlva „elkészülő” parókia még félkész állapotban sincs. A vállalkozóval történő harmadik határidő-módosításra már a presbitérium előtt került sor.

Ekkor a vállalkozó beismerte, hogy hazudott [sic!], családi okokra hivatkozott, és bocsánatot kért. A következő határidőt december 10-ében határozta meg a kivitelező. A presbitérium a kivitelező által megszabott határidőt még két héttel megtoldotta (karácsony kezdetéig), de kikötötte, hogy ezt követően napi 2% kötbért számít fel késedelem esetén. A vállalkozó ezt elfogadta, és így kötöttünk vele új szerződést.

Sajnos ez alkalommal sem sikerült tartania a határidőt. Arra számított, hogy megússza a kötbért, de mi ezt a jó szándékunkkal, türelmünkkel való visszaélés olyan fokának értékeltük, ami már túllépi a megengedhető határt.

A többszöri megtévesztés és félrevezetés után már olyannyira fontos lett az illető számára a beruházás határideje, hogy feláldozta a karácsonyát a munkálatok határidőn túli befejezésének céljából. Bár mi ezt nem kértük tőle, való igaz, nagyon rosszul sült el. Ugyanis a vállalkozó azt terjesztette el Ménteleken, hogy a reformátusok ki akarják semmizni.

Tette ezt annak ellenére, hogy a műszaki ellenőr az átvételnél tételesen kimutatta, hogy a vállalkozó mit számolt el két helyen, hol volt több elnevezés alatt leszámítva ugyanaz a tétel stb. Ezeket a kivitelező természetesen nem terjesztette Ménteleken.

Ez azonban komoly presztízsvesztést jelentett gyülekezetünknek a méntelekiek körében, és a bizonytalan, kételkedő méntelekiek számára ez olyan „hír” volt, ami tovább fokozta bizalmatlanságukat a lelkész és a gyülekezet irányában.

Leterhelt munkatársak ~ Presbiteri megbeszéléseken több alkalommal kiderült, hogy az építkezés során a koordinációt végző presbitereknek rengeteg bántó, sértő megjegyzést kellett elszenvetniük a parókia-felújítást végző vállalkozótól. De ez nemcsak ebben az esetben volt így.

Akik nem voltak elég bátrak ahhoz, hogy a lelkésztől kérdezzenek vagy neki panaszkodjanak, a gyülekezet presbiterit és munkatársait keresték meg. Ez önmagában még nem lett volna probléma, de egyre érezhetőbb volt, hogy többen belefáradtak abba, hogy ugyanarról a kérdésről számtalanszor kellett meg-

nyilvánulniuk. Ezek a munkatársak rendkívül korrekten akartak helytállni, védeni igyekeztek a gyülekezet és a lelkész presztízsét a tudatlanságból fakadó vagy igazságtalan megjegyzésekkel kapcsolatban, ám ez a feszültség egyre jobban érzékelhetővé vált. Szomorú volt átélni és látni, hogy azok a testvéreink, akik a legjobban helytálltak ezekben a nehéz időkben, személyes életük megterhelő időszakában mégsem tudtak a gyülekezetből erőt meríteni, ezért onnan távolodtak el, ahonnan lehetséges volt számukra. Ebből a helyzetből is sokat tanultunk arra vonatkozóan, hogy mennyire fontos, hogy figyeljünk egymásra és tehermentesítsük azokat a munkatársakat, akik valami miatt erőn felül megterhelődnek.

Kiútkeresés ~ Ezek az események alapvetően meghatározták gyülekezetünk életét. Egyre világosabb volt, hogy Méntelek vonatkozásában konkrét lépésekre van szükség. A lelkészünk már 2010-ben világosan felvázolta az akkori helyzet kimenetét, ha nem teszünk semmit — ami sajnos be is igazolódott.

2010 és 2013 között a munkatársi hétvégék legfontosabb kérdése volt, hogy miként tudjuk Ménteleket kisegíteni a mélyvölgyből. A munkatársi kör közösen próbálta felismerni Isten vezetését ebben a kérdésben is.

Volt egy presbíterünk, aki egy ifjúsági stratégia elkészítésének koordinálását vállalta, de ez sajnos nem készült el. Egy évvel később egy megoldáscsomag elkészítésének koordinálását vállalta, de ez sem készült el. Méntelek helyzete egyre súlyosabbá vált. Így a harmadik évben a ménteleki gyülekezet rész krízise gyülekezetünk egészét is fenyegette, ami alapvetően pénzügyi problémaként jelentkezett, amit a gazdasági válság és az energiaárak emelkedése jelentősen fokozott.

Istentiszteleti időpontok ~ Míg Ménteleken szomorú fogatkozást láttunk (ami ugyan a 10 évvel ezelőtti állapothoz képest még mindig jónak volt mondható, de az előző évekhez képest kétségtelen visszaesést láttunk), addig Heténybe egyre több kisgyermekes család érkezett, akiknek viszont túl korai volt az istentisztelet 9 órai kezdete. Mivel gyülekezetünk családbarát közösség, és mi tudatosan a célokhoz

keresünk eszközöket, és nem fordítva, így jutottunk el addig a döntésig, hogy napirendre tűzzük az istentiszteleti időpontok megváltoztatásának kérdését.

A cél az volt, hogy a Heténybe érkező új családok számára elérhetőbbé tegyük a részvételt. Ezért Hetényben az istentisztelet kezdetét 9.00 órától 10.00 órára szeretnénk volna áttenni. Ez természetesen a ménteleki istentiszteleti időpont megváltoztatását is szükségessé tette, ami eddig 11.00 óra volt. Először a gondnokkal, majd a ménteleki munkatársakkal egyeztetett a lelképásztor, s amikor mindenki egyetértett, akkor a ménteleki, majd hetényi presbitériummal, végül a gyülekezettel is.

Azonban az első alkalommal a ménteleki gyülekezet beleegyezését követően a hetényi presbitérium elvetette az időpontváltást. Később — belátva annak szükségességét — a presbitérium hozta vissza a korábbi javaslatot, és ekkor már elfogadásra került ez a változtatás.

Az egyeztetések során a méntelekiek 3 lehetséges időpont közül választhattak: 08.00 óra (ami túl korainak tűnt), 12.00 óra vagy valamikor a délutáni időpontok közül (ami szintén elvetésre került). Tudtuk, hogy egyik időpont sem a legideálisabb. Ugyanakkor a ménteleki gyülekezet megértette a problémát, és azt is, hogy hosszú távon ez fontos a gyülekezetünknek, így meghozta ezt az *ideiglenes áldozatot* abban a reményben, hogy a hosszú várakozás után, még ha ekkorra már megkésve is vehetjük volna igénybe, de megkaphatjuk azt a támogatási összeget, amellyel egy új lelkész szolgálatba állítható Ménteleken. De sajnos ez, mint tudjuk, ismétlenül elmaradt.

Az elmúlt években többször átéltük, hogy a biblikus értékek mellett való kiállásunk törvényszerűen konfliktusokat eredményezett. Ezek a konfliktusok a fenti esetekben a tartalom nélküli hagyománnyal és az érdekekkel való ütközésekből származtak. (ld. konfirmáció, keresztség, istentiszteleti időpontok megváltoztatása stb.). Viszont azt is tudjuk, hogy a Bibliában nincs olyan oldal, ahol ne találkoznánk konfliktussal, így a ránk bízott értékek mellett kiállás érdekében leszámoltunk a konfliktusmentesség mítoszával, sőt, sok esetben megtapasztaltuk, hogy az a változás lehetőségét hordozza, így bátran felvállaljuk a változásokat, ha azok

célja gyülekezetünk küldetésének betöltése.

A sok nehézség ellenére elmondhatjuk, hogy érdemes volt kiállni a biblikus és református értékek mellett. Nagy örömmünk, hogy aki megkeresztelteti gyermekét, valóban hitvallását fejezi ki ezzel, aki konfirmál gyülekezetünkben, az igaz hittel és elköteleződéssel tesz fogadalmat, és aktív, szolgáló tagja lesz közösségünknek. A 10.00 órai istentiszteleti kezdés pedig a gyülekezetünkbe érkező kisgyermekes családok visszajelzése szerint is kedvező időpont.

(A szerző *élelmiszermérnök, teológiai hallgató*)

Dr. Schlégl Annamária CANONICA VISITATIO ÉS AZ ELSŐ EGYEZTETÉS

2013. május 2-án, a canonica visitatio (éves esperesi látogatás) alkalmával tartott megbeszélésen párbeszéd indult el a presbíterek és az esperes között Méntelek ügyéről. Ezen az alkalmon Hörcsök Imre (egyházmegyei főgondnok, a kecskeméti gyülekezet főgondnoka) is részt vett.

Esperes úr egy értékelést kért a presbíterektől, és arra biztatott, hogy beszéljünk mindkét gyülekezettrész gondjairól. A válaszaink, azt gondolom, kiegészítették egymást, miszerint a nehézségek ellenére nagyon sok mindenért vagyunk hálásak Istennek, mert egyre többen köteleződnek el a gyülekezeti szolgálat mellett, amelyben mi magunk nagyon magas minőségre törekszünk. Elmondtuk, hogy azt tapasztaljuk Hetényegyházán, hogy a gyülekezet fejlődik, erősödik, és egyre többen vállalnak felelősséget és áldozatot ezért a közösségért.

A méntelekiek az elhordozhatatlan anyagi terhekről számoltak be, valamint arról, hogy az itt élő emberek számára a hagyományok tisztelete fontosabb a Bibliában szereplő értékeknél, és kevesen vannak azok, akik készek áldozatot is vállalni Istenért és a gyülekezetért.

Esperes úr megerősítette, hogy

valóban a minőség felé kellene haladni, de az anyagi terhek miatt a mennyiség még mindig fontos szempont. Ezért is gondolkodott évek óta Méntelek és Hetényegyháza ügyéről.

Ő azt látta megoldásnak, hogy Méntelek Kecskeméthez tartozzon. Hegedűs Béla még egyszer megkérdezte a presbitérium döntését, megjegyezve, hogy a lelkészek jogállásáról szóló új egyházi törvény alapján – jóllehet a presbitérium döntése egyhangú és egyértelmű volt – „esperesi hatalmánál fogva” ezt a döntést saját hatáskörben is megvalósíthatná, de megnyugtatót minket, hogy nem akar ilyen eszközöket alkalmazni. Mivel az esperes úr ebben az ügyben nagyon sokszor hangsúlyozta, hogy „csak segíteni akar”, támogatásának készsége megnyugtató volt számunkra. [Az idézetek szó szerinti.]

A gyűlésen ismét megerősítésre került a szétválás 3 közösen elfogadott feltétele:

1. Ménteleken legyen ott lakó lelkész, amely lehetővé teszi, hogy az istentisztelet minden vasárnap kedvezőbb időpontban kerüljön megtartásra,

2. a szétválás időpontjától a ménteleki presbiterek a kecskeméti gyülekezet presbitériumának rendes tagjai legyenek,

3. Hetényegyházán épüljön parókia.

Hörcsök Imre jelezte, hogy ennek semmilyen akadályát nem látja, amennyiben Kecskeméthez kerülne a ménteleki gyülekezet.

Hegedűs Béla esperes úr szót ejtett a missziói egyházközséggé válás lehetőségéről, ami azt jelentené, hogy mentesül a gyülekezet az anyagi terhek jelentős része alól, mert ez esetben az egyházmegye, illetve az egyházkerület 30-30%-

ban finanszírozza a lelkipásztor javadalmát.

Mivel a ménteleki gyülekezet részét vétele ekkor még csak elvi lehetőségként került elő, ezért esperes úr és a főgondnok úr is arra kért minket, hogy ezt még ne mondjuk külső körökben, még a gyülekezetnek sem, mert először a két gyülekezet bizottságának kell egyeztetnie a legfontosabb kérdésekben. Ezért a mai napig érthetetlen előttünk az az eset, amikor másnap a budapesti teológián, az egyik professzor megállította gyülekezetünk teológusát azzal a gondolattal, hogy hallotta, hogy a gyülekezet lelkésze nem akar dolgozni, inkább leadja Ménteleket. Meglepő volt számukra, hogy a canonica visitációt követő napon már találkoztunk ilyen visszajelzéssel...

A HETÉNYEGYHÁZI TALÁLKOZÓ

A canonica visitációt követően esperes úrral egyeztetünk egy időpontot, hogy beszélhessünk a hetényegyházi gyülekezet jövőjéről és a két gyülekezet részét szétválásával járó változásokról. Sajnos, Hegedűs Béla esperes úrnak elfoglaltsága miatt le kellett mondania az első érdemi egyeztetést.

Mivel lelkipásztorunk ösztöndíjat nyert egy több hónapos amerikai tanulmányútra, az esperessel a presbitérium Ferenczi Zoltán nélkül tudott csak találkozni. Ezen az alkalmon esperes úr mondatai egy kicsit összeavartak minket, mert kevésbé éreztük a korábban tapasztalt támogatást és segítőkészséget.

Határozott volt abban, hogy akkor kezdődhet el a parókiaépítés, ha a gyülekezet legalább 1-2 évig önállóan tud működni és előteremt a megfelelő mennyi-

ségű önrészt. Ez azért kritikus pont, mert Ménteleken felújítottuk a parókiát, de Hetényegyházán nem volt ilyen épületünk, pedig ez alapfeltétele egy önálló egyházközség működésének. Korábban ilyen akadályokról nem szólt esperes úr, minden probléma nélkül megoldhatónak mondta a szétválás utáni építkezést.

Tovább erősítette bennünk az értetlenséget, amikor esperes úr szorgalmazta, hogy *mielőbb válasszuk a missziói egyházközségi státust, illetve azt is tartsuk szem előtt, hogy pár éven belül a hetényegyházi gyülekezet is a kecskeméti gyülekezet részévé fog válni.* Ezt az esperesi mondatot csak felerősítette Kuti József kecskeméti elnöklelkész ekkortájt jegyzett cikke a Reformátusok Lapjában, amely a kecskeméti gyülekezet jövőképét fogalmazta meg, amely egy tömör címszóban összefoglalható: *egy település, egy gyülekezet.*

Mivel lelkipásztorunkat nem akartuk terhelni távollétében a megbeszélés miatt keletkező kételyekkel, ezért ő csak hazaérkezése után értesült a történetekről.

A végső meglepettségünk az volt, amikor augusztusban egy e-mailt kaptunk lelkészünkötől, amelyben Hegedűs Béla esperes úrral való megbeszélés után lejegyzésre került az esperes úr állásfoglalása az egyeztetésről. Eszerint az esperes úr illet nem mondott, az általunk megértett mondatok félreértésből fakadtak. Esperes úr tehát továbbra is támogatja gyülekezetünket és a parókiaépítést. Elmondása szerint a Kecskeméthez való csatlásunkról is mindössze egyfajta lehetőségként tett említést...

Friedrich Mária: KÉTSZINTES A HETÉNYI PARÓKIA?!

Gyülekezetünk nagyon várt és vár ma is Hegedűs Béla esperes úr írásos nyilatkozatára, melyben támogatja építkezési elképzeléseinket. A gyors válaszban azért is reménykedtünk, mert a parókiaépítésre többszörösen is ígéretet kaptunk. Másrészt gyülekezetünk több hónapos munkája ekkor már javában folyt az „Áttörés háza” elnevezésű komplex fejlesztési programmal. Az ígéretek alapján ezt a két folyamatot kívántuk összekötni, és a környékünkön élő szegény gyermekek és családjaik javára fordítani. A program kapcsán

ezért már kész épületbővítési tervekkel rendelkezünk. Tekintettel arra, hogy a gyülekezet lelkésze jelenleg nem a parókián lakik, az új épületet a diakónia és misszió céljaira kívánjuk hasznosítani.

A tervekkel lelkipásztorunk érdemi egyeztetés céljából az egyházmegyei közgyűlés után 10 nappal, 2013. szeptember 26-án kereste fel az esperest. Örömmel fogadtuk lelkipásztorunk közvetítésével Hegedűs Béla esperes úr meglepő javaslatát, mely alapján kétszintes épületben gondolkodhatunk tovább Hetényben, de fel-

hívta a figyelmet arra, hogy számolnunk kell azzal, hogy a második szint csak szerkezetkész állapotban tud elkészülni. Biztatóan hatott esperes úr „Megoldható” válasza arra a kérdésre is, hogy van-e lehetőség az építkezés augusztusig történő befejezésére, ugyanis a programunkat szeptembertől kívánjuk elindítani.

Rendkívül szoros határidőt diktálva megkerestük Czégány Sándor építész, hogy a korábbi tervekbe illessze be az esperesi kérésnek megfelelő kétszintes parókiát. A kész tervvázlatok – melyek

nagyon igényes, a református építészeti hagyományokat szem előtt tartó munka – mellé, esperes úr kérésére költségkalkulációt is csatoltunk. Több kivitelező céggel történt egyeztetés után részletes ajánlatot kértünk attól a cégtől, amelyik már több alkalommal végzett építészeti beruházásokat az egyházmegyében.

Hosszas várakozás és többszöri érdeklődés után Hegedűs Béla esperes még részletesebb költségvetést kért, amit a kivitelező cég ügyvezetője közvetlenül juttatott el, elősegítve a felmerülő szakkérdések azonnali megválaszolását is. Meglepő volt számomra a kivitelező azon visszajelzése, mely szerint a késlekedés és újabb költségvetés kérését az indokolta, hogy technikai ok miatt nem érkezett meg minden dokumentum az esperesi hivatal levelező rendszerébe. Ez azért volt meglehetősen, mert a

költségvetést egy pdf-állományú levélben kaptuk meg – amit ugyanígy továbbított a lelkészünk.

Később letaglózott bennünket lelkészünk azon bejelentése, miszerint Hegedűs Bélával történő egyeztetés után, az ígéretekkel szemben, mindössze 15M Ft körüli összegre számíthat a gyülekezet a beruházáshoz. Természetesen örömmel tölt el bennünket a támogatásnak ez a mértéke is, azonban fülünkbe csengnek még az építész szavai a beruházás várható költségeiről. Éppen ezért levélben kérte lelképásztorunk az esperes urat, hogy vizsgálja felül a szóban említett javaslattervezetét, és térjünk vissza az eredeti ígéréteihez. Válaszlevelében megerősítette, hogy „nem mást mondtott, mint eddig, csak egy behatárolható összeget jelzett”.

Így jelenleg várjuk azt a javaslatot,

amely lehetővé teszi az augusztusig befejeződő beruházást ebből az összegből a rendelkezésünkre álló tervrészletek alapján. Az előkészítő munkálatok elindítása ugyanis már nagyon sürgető, mivel esperes úrnak és a mi gyülekezetünknek is egyaránt fontos, hogy az épület augusztusig felépüljön, nem beszélve azokról a mélyszegénységben élő gyermekekről és családjokról, akik közé készülünk.

A lassú indulás ellenére továbbra is bízunk gyülekezetünk abban, hogy esperes úr által ígért támogatás rövid időn belül megérkezik, melyhez a gyülekezetünk sok-sok önkéntes munkaórát is hozzáadva augusztus végén átvehetjük az új épületrészeket, melyek lehetővé teszik a korábban megtervezett diakóniai és missziói munka megvalósítását. **(A szerző környezetmérnök, végzős jogázhallgató)**

Nyíri Györgyné PÉNZÜGYI HELYZETKÉP

Honnan is indultunk? Tíz évvel ezelőtt úgy tűnt, ha semmin nem változtattunk, gyülekezetünk 1,5-2 év múlva megszűnik. Cselekednünk kellett. Sokan megértették a gyülekezet tagjai közül, hogy összefogva, közösen érhetünk el eredményt. Persze ehhez szemléletváltásra volt szükség.

Nem szerettük volna, hogy gyülekezetünkben az adakozás megszokásból, kényszerből vagy bármilyen nyomás hatására történjen. Adakozásunkkal hitvallásszerűen, Isten iránti hálánkat szeretnénk kifejezni. Ezért az adakozással kapcsolatos gondolataink az egyháztól távolabb élők adományairól azok hálááldozatára terelődött, akik elköteleződtek Isten és a gyülekezet mellett, és az adakozás szolgálatát felvállaljuk. Így hirdettük meg néhány évvel ezelőtt a borítékos adakozást, majd tavaly az egyházfenntartói járulék alsó határát állapítottuk meg, mely önálló keresettel rendelkezők esetében 5000 Ft/hó, nyugdíjasok esetében 3000 Ft/hó, tanulók, hallgatók esetében 1000 Ft/hó, de van, aki ennél az összegnél nagyságrendileg több pénzzel járul hozzá közösségünk kiadásaihoz.

Néhány éve még az egyházfenntartói járulék nagy részét a gyülekezetet ritkán látogatók (nagyobb ünnepeken megjelentek) fizették, letudva ezzel a „kötelező” befizetést, ma pedig azok, akik adakozásukkal is szolgálnak Istennek. Mindez a gyülekezet érettségét, nagykorúságát, felelősségvállalását mutatja.

Egyházközségünk pénzügyi stabilitása soha nem célként jelent meg előttünk. A bevételek vizsgálatakor – és itt is elsősorban a saját bevételeinkre gondolunk – mindig arra figyeltünk, hogy az adott tendencia mit jelez. *Ugyanis Isten egyháza nem*

azt a küldetést kapta, hogy fenntartsa magát, hanem hogy felmutassa és képviselje az Ő értékeit. Erre mindig fontosnak tartottuk odafigyelni, mert könnyen válhat egy gyülekezet öncélúvá, ha saját magával kezd el foglalkozni, és nem a küldetésével. A bibliai példák alapján nekünk akkor is hűségesnek kell maradnunk a küldetésünkhöz, ha ez a körülöttünk élők általános és lelkes elismerését vagy éppen indulatát, haragját, tisztességtelen harcmódorát váltja ki.

Éppen ezért előttünk a kevés és a kicsi nem a rossz szó szinonimája, és a sok, a nagy önmagában még nem azt üzeni, hogy valami jó lenne. Isten egyházának, megítélésünk szerint, vállalnia kell a hátrátételt, fogvatkozást, mélyvölgyeket is, ha ez azért van, mert felismert értékeihez ragaszkodik.

A gyülekezetünkhöz nem tartozók közül többen azt fogalmazták meg eltérő következtetésekkel, hogy egyházközségünk a pénzügyi összeomlás szélére került, így fontosnak tartom, hogy ezekkel a kérdésekkel is szembenézzünk.

A kedvezőtlen híresztelésekkel szemben a 2013-as évben számszerűen is kimutatható, hogy a nehéz időszak ellenére nagyságrendekkel megnőtt a gyülekezet fenntartására befizetett összeg. A tavalyi évet 2,5 millió forinttal zártuk úgy, hogy Méntelek egyenlege az augusztusi leváláskor mínusz 487 ezer forint volt, melyet a hetényi gyülekezet-rész egyenlített ki. Ezenfelül néhány százezer forintos kintlévőségünk is van,

amely a napokban kerül majd átutalásra. Az, hogy előre láthatjuk, mennyi belső anyagi forrással rendelkezhetünk, költségvetésünket is tervezhetőbbé teszi, mely önfenntartásunk szempontjából fontos.

De önmagában nem ez erősít meg bennünket. Ez a körülmény mindössze egyfajta biztonságot ad gyülekezetünknek abban, hogy küldetését továbbfolytathassa. Látásunk és hitünk az, hogy a hibáink, botlásaink és tévedésünk ellenére, Urunk meg akar erősíteni azon az úton, amelyen elindultunk. Ez ismét arra bátorít minket, hogy ezután se akarjunk hatalmi, pénzügyi vagy pedig statisztikai érdekek miatt engedményeket tenni a ránk bízott értékek vonatkozásában. Hisszük, hogy ez fontos üzenetté formálódhat mai egyházunkban, és lehetővé teszi, hogy megszólítsa azokat, akik ezeket az értékeket keresik ebben az egyre formalizálódó, elanyagiasodó, pénz- és hatalomközpontú világunkban. Bizakodva tekintünk a jövő felé, Istenre figyelve, az Ő vezetésével tenni tovább a ránk bízott feladatot itt, Hetényegyházán.

2013. év a számok tükrében	Bevételek	Kiadások
2013. január 1-jei vagyunk	918 235	
Egyházfenntartói járulék	1 888 150	
Perselypénz	398 975	
Céladomány	83 920	
Egyéb bevételek	3 488 342	
Átvett pénzeszközök (flottás telefon)	1 089 876	
Személyi kifizetések		2 927 850
Gyülekezeti élet kiadásai		556 620
Igazgatási kiadások		336 729
Ingatlanfenntartás		313 760
Felújítás, beruházás		121 120
Közalap		25 920
Elküldött perselypénz, járulék		98 050
Átadott pénzeszközök (flottás telefon)		979 084
Bevételek, kiadások összesen	7 867 498	5 359 133
2013. december 31-i vagyunk	2 508 365	

A HETÉNYEGYHÁZI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG PRESBITÉRIUMÁNAK ÉS MUNKATÁRSI KÖRÉNEK KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSA

A HOLNAP GYŰLEKEZETÉRE NÉZÜNK

Nagyon sokat jelentett az egyik egyházi vezetőnk néhány mondata, aki egy alkalommal úgy fogalmazott, hogy *az út, amin járunk, helyes, csak megelőzi a korát: ez okoz annyi értetlenséget az emberekben*. Hosszú időnek kellett eltelni ahhoz gyülekezetünkben is, hogy ezt a véleményt jól értsük, és azonosulni tudjunk vele.

Ez is eszünkbe jutott akkor, amikor az elmúlt 10 év folyamatait értékeltük. Átgondolva ezt az időszakot azt láttuk, hogy sok tekintetben bővült a gyülekezetépítéssel, lelkigondozással, valamint a közösségépítéssel kapcsolatos ismeretünk, eszköztárunk és sok új tapasztalatra tehattünk szert. Isten sok dologban tisztogató bennünket, ugyanakkor látásunk, célkitűzéseink, gyülekezetépítési koncepcióink, missziói szemléletünk, értékeink tekintetében mi ugyanazt valljuk ma is, mint egy évtizeddel korábban. Urunk kegyelme segítségével látásunk kiállta az idők próbáját, a társadalmi, gazdasági változások okozta megpróbáltatásokat.

ÉRTÉKKÖZPONTÚ GYŰLEKEZET

Értékeinket újra átgondolva megerősödöttünk abban, hogy **továbbra is hűek kívánunk maradni a Szentírás értékeihez**, reformátori hagyományainkhoz. Vagyis továbbra sem kívánunk engedményeket tenni az egyháztagsággal, presbiteri szolgálattal, a tartalom nélküli vagy egyházjogi akadályokba ütköző keresztségekkel vagy konfirmációi fogalomtételekkel kapcsolatban. Ezért ezt követően is arra fogjuk kérni gyülekezetünket, hogy kizárólag hívó, szolgáló, elkötelezett, a Bibliát és a hitvallásainkat ismerő szolgatársakat jelöljenek presbiteri tisztre, még akkor is, ha első látásra vonzóan tűnne, hogy valakit a befolyása, vagyona, közismertsége miatt válasszunk gyülekezetünk vezető tiszté-
re.

Természetesen ezt csak akkor tudjuk elérni, ha a választók értik ezt, és elköteleződnek mellette. Ezért nem kívánjuk továbbra sem statisztikai, pénzügyi vagy hatalmi érdekek miatt felduzzasztani a választói névjegyzék létszámát. A gyülekezeti tagok felvételéhez ezután is az illetőnek kell jelentkeznie, és a választói tagságba való felvételtől továbbra is a

presbitérium fog dönteni.

Minden erőnkkel harcolni fogunk azért, hogy a ránk bízott értékeket ne hogy mi magunk értéktelensítsük el.

Ez viszont ott kezdődik, hogy a keresztség értékét, súlyát komolyan vesszük. Ezért nem akarjuk növelni az anyakönyvi bejegyzések számát még akkor sem, ha ez gyülekezetünk statisztikai megítélését rontja.

NYITOTT KÖZÖSSÉG

Ezzel szemben továbbra is **egy rendkívül nyitott közösségben akarjuk az Urat dicsőíteni**, amelyben olyan barátaink és testvéreink is helyet kapnak, akik hozzánk hasonlóan, botladozva, nehéz élettörténeteikkel érkeznek, bűnbocsánatot, gyógyulást és gyakorlati megoldást keresnek. Velük együtt vagyunk egy közösség, akik dicsőíteni akarjuk azt az Urat, aki megszólított bennünket, és akinek a vezetését kérjük és várjuk. Természetesen **szívesen tanulunk** bárkitől, így az érdemi, **jobbító kritikát szívesen vesszük** és kérjük is. A célunk az, hogy egyre letisztultabban lássuk és képviseljük Istennek azt az igazságát, amely a mai kor embere számára érthetővé teszi Isten évezredek óta jelenlévő akaratát.

A KORSZERŰSÉG KÉRDÉSE

Gyülekezetünk ezután is 21. századi közösségként akar élni és szolgálni, ezért nem fél attól, hogy a mai kor eszközeivel a mai kor emberét szólítsa meg. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy engedményeket tennénk a manapság divatos szemléleteknek.

Világosan látjuk, hogy az általunk képviselt értékvilág a jelenkorban az emberek többsége számára nem rokonszenves. Tisztában vagyunk azzal, hogy az evangéliumi üzenet sokak haragját, indulatát és értetlenségét váltja ki. Ezt sajnáljuk, és amennyire tőlünk telik, próbálunk érthető, korrekt válaszokat adni a felvetődő kérdésekre. Ám **nem célunk az emberek meggyőzése, hiszen a körülöttünk élő emberek nem a mi szavaink miatt fognak közel kerülni a keresztyénséghez, hanem Isten kegyelméből.**

A KONFLIKTUS MUNKAESZKÖZ

Megtapasztaltuk, hogy a **bibliai érté-**

kekhez ragaszkodó gyülekezetépítési

szemlélet sok konfliktussal jár. Nem csoda, hiszen ezeket az értékeket az egyéni érdekek fölé helyeztük. A Bibliát lapozva meglepődünk, hogy mennyi konfliktusról olvashatunk benne. Ez megerősítette azt a tapasztalatunkat, hogy *az érték közvetítő gyülekezetek életében a konfliktus nem elleplezendő akadály, hanem munkaeszköz*, amely hozzájárul az értékek tisztázásához. Az ilyen konfliktusok abból fakadnak, hogy nem az adott társadalom tagjainak elvárásait szolgáljuk ki. Emiatt folyamatosan szembe kell néznünk azzal az értetlenséggel, amely a keresztség, konfirmáció, egyháztagság, presbiteri szolgálat értelmezésével kapcsolatosan megjelenik, hiszen az ő egyházértelmezésüktől eltérő gondolatokkal találkozunk. Az olyan konfliktusok elé szívesen állunk, amelyek célja az, hogy megoldást keressünk.

A DESTRUKTÍV KONFLIKTUSOKRÓL

Ám ha valaki az adott konfliktusban nem a tisztázás, közös útkeresés, egymás megértésének céljával van jelen, hanem a konfliktushelyzet fenntartásában, elmélyítésében, érzelmi viharok felkavarásában, mások lejáratásában, valótlanosságok állításában érdekelt, vagy romboló szándékkal, mások elbizonytalanításával jelenik meg, mi az ilyen folyamatokban továbbra sem kívánunk részt venni, és ha ez szükségszerűvé válik, a tisztesség határain belül ezután is fel fogunk lépni.

Sajnos nem ritkán tehetetlenül állunk a tisztességtelen jelenségekkel szemben. De ezekben az esetekben is ugyanaz a bibliai rész lebeg a szemünk előtt, amely irányt mutat döntéseinkben: *„ha valaki küzd is, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd”* (2Tim 2,5) ...

TÁMOGATÓ KÖZÖSSÉG ~ ÉS ANNAK HATÁRAI

Ezért továbbra is olyan támogató közösségként akarunk élni, ahol bármilyen krízissel, élettörténettel nyíltan és őszintén fordulhat bárki az Úrhoz és az ő szolgálóihoz. Viszont, ha bizonyosságot nyer, hogy valaki *tudatosan, akaratlagosan és ártó szándékkal* akar valamit közösségünk vagy közösségünk valamely tagja kárára tenni, akkor a korábbi-

hoz hasonló határozottsággal fogjuk elejét venni minden olyan folyamatnak, amelyek a ránk bízott értékek, folyamatok rombolásában ölt testet.

GYÜLEKEZETÜNK DINAMIKÁJA

Megértettük, hogy sokak számára túl gyors volt a gyülekezetépítésünkben megtapasztalható tempó, így voltak, akik úgy érezték, hogy lemaradnak a folyamatokról, ami növelte az értetlenséget, ezért frusztrálódtak. Ezért a jövőben tudatosabban oda akarunk majd figyelni arra, hogy aki szeretné megérteni, gazdagítani gyülekezetünk szolgálatait, azok kérdéseinek megválaszolására elegendő időt fordítsunk.

AMIÉRT HÁLÁT ADUNK

Hálásak vagyunk Istennek azért, hogy a mélyvölgyeinkből hitben és lelkiek-

ben megújulva, új erővel, nagyon sok tanulással és tanulsággal kerülhettünk ki. Visszatekintve az elmúlt időszakra azt látjuk, hogy igei látásunkban meg erősödve indulhatunk tovább.

Hálásak vagyunk azért is, hogy Isten megengedte azt, hogy közösségünk sok tagja szolgáljon, hogy felkészült munkatársi körünk legyen, hogy szakmai kompetenciánk bővüljenek, Jézus Krisztus és református egyházunk iránti elkötelezettségünk erősödjön. Egyre jobban szeretnénk érteni, hogy milyen feladatot adott még nekünk az Úr.

Örülünk, hogy közösségünk ismét egyre vonzóbbá válik azok számára, akik gyógyulást keresnek életük fájdalmas eseményeire, vagy választ keresnek végső kérdéseire.

Ugyanakkor szomorúan látjuk be, hogy gyülekezetünk nem kifejezetten

alkalmas azok befogadására, megszólítására, akik valódi hitbeli igények és szükségletek nélkül érkeznek közénk. Velük szemben a jövőben még türelmebben igyekszünk megfogalmazni azt az értékvilágot, amit Isten az Ő egyházára bízott abban a reményben, hogy majd jobban felkelti az Isten keresésének és megtalálásának igényét.

A jövőben sok erőt fordítunk arra, hogy az általunk elkövetett hibákat kijavítsuk és megszüntessük. De látjuk a közöttünk munkálkodó Urat is, aki megáld és vezet bennünket, ezért pedig Neki vagyunk hálásak.

Mivel Jézus Krisztus közelsége gyülekezetünk közösségi életének számos pillanatában megtapasztalható, hálásak vagyunk azért, hogy élő és valóságos hitvallásként mondhatjuk: Egyedül Istené a Dicsőség!

Óvodában kezdtem el először hittanra járni, ahol az óvó néni gyermekbibliából olvasott fel nekünk, majd a történetekhez kapcsolódóan adott fel feladatokat. Már akkor is nagyon kedveltem az izgalmas sztorikat, így nagyon megszerettem a hittant. Tíz évesen azonban már nem volt kedvem hittanra járni, mindig úgy voltam vele, hogy „Majd a jövő héten!”

Pedig 8-9 éves korom óta rendszeresen imádkozom, keresem a kapcsolatot Vele, és minden este leülök és beszámolok Istennek az aznapi történetekről, megpróbálom megérteni, hogy mi célja lehetett az Úrnak a sikerélményeimmel vagy kudarcaimmal.

Negyedikben konfirmált az unokatestvérem, és engem is meghívott rá, hogy nézzem meg. Becsülettel végigültem az akkor még rém unalmasnak tűnő ceremóniát, utána pedig részt vettem az ünnepségen. Nagyon sok finom kaja volt, és ha őszinte vagyok, talán leginkább ezért vonzott a konfirmáció. Ez a kettősség kavargott bennem, és így kerestem a kapcsolatot a gyülekezettel.

Konfirmáció előtt

Tavalyelőtt — november végétől — jutottam arra az elhatározásra, hogy szeretnék konfirmálni. Nem volt könnyű ezt eldönteni, és kicsit kételkedtem is benne, hogy valóban akarom-e ezt, mert akkor még nem is nagyon értettem az egész lényegét.

Aztán egy napon azon kaptam magam, hogy szerdánként konfi órákra járok, szombatonként ifire, vasárnaponként pedig istentiszteletre. Így másfél éve járok a gyülekezetbe.

Azóta rendszeresen olvasom a Bibliát, és egyre jobban kezdtem megérteni, megismerni a hit lényegét és valódi tartalmát. Bár régebben is olvastam a gyermekbibliát, karácsonykor mindig leültem, és elolvastam az egészet — de akkor még csak a fordulatos történetek miatt.

A konfirmációi előkészítő első évében az általunk hozott kérdések alapján beszélgettünk az Isten dolgairól, és kerestünk válaszokat a Szentírásból a mi kérdéseinkre. Emellett minden héten el kellett olvasnunk a Biblia könyveiből 7 fejezetet. Így több bibliai könyvet és levelet is megismertünk az Ó- és Újszövetségből. A folyamatos Bibliaolvasás is nagyban segített közelebb kerülni Istenhez. Egyre jobban élveztem az órákat és sokat tanultam belőlük.

A második évben már konkrét témákkal foglalkozunk, de persze visszaköszönnek a tavalyi kérdéseinkre adott válaszok is.

A konfirmációra való készülés hónapjai során egyre közelebb kerültem Istenhez, egyre jobban értem, mit akarhat azzal,

ami velem megesett.

Istentiszteletekre is eleinte csak a konfirmáció miatt jártam, kötelességből és ímmel-ámmal, ám ahogy kezdett érdekelni a téma, és mindezt komolyabban vettem, észrevettem, hogy a prédikációk aktuálisak, nekem szólóvá váltak, csakúgy, mint a bibliai történetek. Nemegyszer azon kaptam magam, hogy a vasárnapi igehirdetések pontosan azokról a kérdésekről szólnak, amik velem történtek, vagy éppen foglalkoztattak. Mindig meglepődtem azon, hogy mintha egyenesen nekem választották volna a témákat.

Úgy érzem, az Istenhez vezető úton egy éve indultam el igazán.

Ez idő alatt sokat változtam a spirituálisomban. Régebben is imádkoztam, de ma már egészen mást jelent a számomra az Isten előtti leborulás. A szerdai alkalmak sokat adtak hozzá ahhoz, hogy a hitem erősebb legyen, mint amilyen eddig volt.

Sok dolgot tanultam a Bibliából. Egyfajta minta ez előttem, és azokban a dolgokban, amikben eddig másképp működtem, igyekszem változni.

Az elmúlt másfél évben egyre biztosabban kezdtem válni a hitemben. Igyekszem megérteni, mit akar üzeni nekem az Úr. Megértettem a konfirmáció lényegét, ma már látom, hogy ez milyen súlyú fogadalmat jelent, és úgy érzem, ma már képes lennék arra, hogy Isten és a gyülekezet előtt ezt ki is mondjam. Sőt, szeretném, ha ez a kapcsolat Istenel és a gyülekezettel az életem részévé válna.

Török Ábel

Miért nincs iskolai hittanoktatás Hetényegyházán?

~ áttekintő tanulmány az egyház iskolai szerepvállalásáról ~

Többen is feltették ezt a kérdést gyülekezeti tagjainknak, ezért gyülekezetbe jár vasárnaponként — az iskola igazgatóhelyette-
fontosnak tartjuk a válaszadást nemcsak azért, mert hasznos se előtt egyházközségünk hittanoktatójának adta ki magát, és
lehet részletesen is összefoglalni döntésünk indokait, hanem elvitte az eredeti jelentkezési lapokat. Mivel azok a mai napig
azért is, mert a jelentkező családokat nem tudtuk személyesen nem kerültek elő, így valójában ma sem tudjuk, kik jelentkeztek
felkeresni, ugyanis egy hetényegyházi lakos — aki nem ebbe a hittanoktatásra...

„BAJ AZ, HOGY VAN HITTANOKTATÁS AZ ISKOLÁBAN?”

A válasz egyértelmű és azonnali nem. Kicsit jobban kibontva: nem ez a baj. Azonosulhatunk azok véleményével, akik óriási előrelépésnek látják azt, hogy — Európában utolsóként — hazánkban is megszűnt annak a lehetősége, hogy valaki úgy szerezhesen érettségit, hogy semmilyen etikai oktatásban nem részesült. Ezért a kormányzati szándék mindenképpen üdvözlendő, ám a program megvalósulása már hagy kérdéseket maga után.

Nem „baj” azért sem, mert hittanoktatás eddig is volt az iskolákban, jöllehet, nem mindenki előtt világos, hogy ezek az órák az ország különböző iskoláiban olykor rendkívül méltatlan körülmények között zajlottak. Gyakran hallottuk azt, hogy a hittanóra egy székekkel telezsúfolt raktárhelyiségben kerülhetett csak megtartásra, olykor a 7., 8., 9. vagy éppen a nulladik órában, de nem volt példa nélküli az sem, hogy a lelkésznek vagy a hittanoktatónak a hittanóra kezdetekor kellett szembesülnie azzal, hogy a gyerekek más, kötelező iskolai programon vannak.

Nem kevesen éreztük azt, hogy ez a rendszer nemhogy lehetővé tette, hanem inkább rombolta a ránk bízott értékek tekintélyét, súlyát, a gyermekekkel való méltóságteljes foglalkozás lehetőségét.

Ezekén túl szembe kellett néznünk pedagógiai eszköztárunk részlegességével is. Szabad ebben is őszintének lennünk. A tapasztalat szerint egy hittanoktató vagy lelkész minél lelkiismeretesebb volt, annál fájóbb tapasztalat volt az eredménytelenség érzése — már abban a leggyakoribb esetben, ha valaki azzal a szent szándékkal és reménnyel indult el az iskolába, hogy a gyermekek közötti erőfeszítései jobb esetben valamilyen fokú hitbéli elköteleződést eredményeznek. A mi gyülekezetünkben magam is, de rajtam kívül 8 kitűnő, elkötelezett, az órákra sokat készülő munkatársam tevékenykedett ebben a szolgálatban. Soha egyikőjüknek sem sikerült áttörni a falat a hittanórák és a gyülekezeti élet között.

Ez a jelenség tehát nem okolható meg a lelkipásztor vagy egy hittanoktató képességeinek hiányosságaiával.

Az okok megértéséhez összetettebb folyamatokat kell összefüggéseiben értenünk, amelyekre hosszú időn keresztül nekem sem volt rálátásom.

Visszatekintve az elmúlt két évtizedre, a hittanoktatás lehetőségének visszaállításából fakadó korábbi lelkesedés hamarosan egy rendkívül gyakran hallható keseredett önvigasztalássá szelődött: „ha csak egy gyermek is...”. Persze sok száz, sok ezer gyermek között itt-ott valóban megtalálható volt az „egy gyermek”, de személyes tapasztalataim alapján, ezeknek a gyermekeknek a döntő többsége más szállal is kötődött a gyülekezethez, így az ő elköteleződésük mögött inkább más folyamatokat kell meglátnunk.

Persze —ha nem is tömegével, de— látunk olyan gyülekezeteket is, amelyekben beszámoltak arról, hogy a hittanoktatás révén az egyháztól nagyon távol élő családok önként és hitbéli elköteleződésből csatlakoztak az adott egyházközséghez. Ezekről azt gondolom, hogy olyan példák lehetnek, amelyeket érdemes lenne megismerni, tanulmányozni, és ha lehet, megtanulni azt, ami ebből megtanulható.

Az egyre elkeseredettebb küzdelem talán a konfirmáció körüli eredményközpontságunkon volt leginkább észrevehető. Jöllehet ma már egyre inkább gyökeret ver az a református hagyományainkhoz jobban illeszkedő gondolat, miszerint az egyház feladata nem a mennyiségi növekedés kiizzadása, hanem a minőségek felmutatása, bár ez a szemlélet még nem érvényesül egyformán a konfirmációi felkészítés világában. Bizony itt még megfigyelhető az a marxi mítosz, amely a mennyiségi növekedéstől várja a minőségi előrelépést.

Ebben az ambivalens helyzetben került szóba a „kötelezően választható” iskolai hittan.

TÁVOLI ÉS KÖZELMŰLTBELI ELŐZMÉNYEK

Amikor a jelenkori összefüggéseket értékeljük, érdemes egy kicsit eltávolodnunk a mindennapok megszokottá vált, de elég összetett megítélésű gyakorlatától.

Egyházunk iskolán belüli szolgáltatásnak rendszerváltoztatás-kori — pláne a korábbi — látásától és szándékától mára rendkívül messzire sodródott. Jelenkorunk jelentős mértékben kezdte torzítani azt a gyakorlatot, amit a hittanoktatásban mi kiindulási pontként értelmezünk.

Régen a gyülekezeteink rendkívül komoly terhet vállalva építettek fel iskolákat és finanszírozták az ott működő nagyon magas színvonalú szakmai munkát, így az iskola a gyülekezet életének szerves része volt. A cél az volt, hogy a gyülekezet Isten előtti szolgálata elérhetővé váljon a gyülekezeti élet keretein túl is.

Persze abban az időben alig volt olyan iskola, amely nem egyházi fenntartású lett volna.

Mára ez a helyzet megváltozott. Az intézményfenntartó gyülekezet elnevezés alatt egyre gyakoribb tapasztalat a „gyülekezetfenntartó intézmény” működtetésének gyakorlata.

Amikor 1945-ben a hitoktatás fakultatívvá vált, majd 3 évvel később megszűnt, a gyermekekkel és fiatalokkal való foglalkozás a parókiák világába szorult vissza. A kirakatban hagyott egyházi iskolák az Állami Egyházügyi Hivatal szoros ellenőrzése alatt működhetek — nem ritkán csak nagy áldozatok árán.

Akik 1989-ben, a rendszerváltoztatás idején is éltek, azoknak még ott él az emlékeiben az egyház és az iskola hajdan még élő kapcsolata. Érthető, ha sokan akkor úgy vélték, a szocializmusból való kilépésnek egyik kitűnő eszköze lehet az egyházi iskola és a hittanoktatás visszavezetése. Így kerültek vissza iskoláink ismét egyházi fenntartásba, illetve alapítottunk újakat.

Hegedűs Lóránt, a rendszerváltoztatás utáni első dunamelléki püspök fő misszi-

ói látásának bázisát épp az egyházi iskolák adták. Meggyőződése szerint az újonnan alapított egyházi iskolák megteremtik a magyarországi református értelmiséget. Ezért van az, hogy iskoláink között alig van szakmunkásképző vagy szakiskola. Akkori célunk a középosztálybeli értelmiség megszólítása volt. Hatalmas pénzeket és energiákat fektetett egyházunk ekkoriban az egyházi iskolákba.

Ám két fontos dolgot figyelmen kívül hagytunk, amely meghatározta mind az egyházi közoktatás, mind az állami, önkormányzati intézményekben zajló hittanoktatás eszköztárát, cél-eszközrendszerét, narratíváit, világát. Az egyik a megváltozott társadalmi környezet volt. Nem láttuk – vagy nem akartuk látni –, hogy a 90-es évek kultúrája nem teszi lehetővé a szocialista diktatúra előtti életformát. A másik – ma már mondhatjuk – tragikus félreértés az volt, hogy „táblacserével”, megfelelő hitbeli elkötelezettséggel, hitéleti aktivitással, és pedagógiaszakmai eszközökkel rendelkező iskolákat lehet életre hívni. Így az egyházi iskolák egyedüli mércéje az *egyéni teljesítmény* maradt, amely sokkal inkább fakad a fogyasztói társadalom értékvilágából, mint a keresztyén gyökerekből. Ez a szemlélet szűrődik be aztán a hittanoktatás szűk keretei közé is.

Ebben az egyre inkább összegubancolódott helyzetben aztán sajátosan keverednek össze a misszió, a pedagógia és a pénzügyi fenntarthatóság fogalmai.

Nem csoda, hogy az állami, önkormányzati iskolák többségében a hittanórák sokadlagos alternatív tantárggyá silányultak. (Ahol nem, ott legtöbbször egy elkötelezett iskolaigazgatót láthatunk meg.) A hittanoktatók vagy lekipásztörök olykor csak a kevésbé leleményes gyermekeket tudták egybegyűjteni az udvarról. A jó gyakorlatokat keserű öni-róniával vagy nagy öntudattal osztottuk meg egymással együttléteinken.

Talán érthető, hogy ilyen körülmények között a gyermekek, pedagógusok és családok körében nem sikerült minden esetben felcsillantanunk a hittanoktatás lehetőségének valódi fényét.

Ebben az összefüggésben valóban nagy előrelépésnek tűnik, hogy mostantól az iskola már nem tekintheti megtűrt idegennek a lelkészt, a hittanoktatót vagy az egyházat, nem lesznek bujkáló, kirándulásra ment vagy színdarabpróbára elkért hittanosok – vagy legalábbis nem ilyen nagy számban.

Így kezdődtek el a tárgyalások az egyházak és az oktatási tárca között.

Ismeretes, hogy a színpalak mögötti tárgyalások nem mindig voltak egyformán higgadtak. Ugyanis mindenki érezte, hogy ilyen határidőkkel lehetetlen a kor-

rekt szakmai előkészítés. Ám a 2014-es év mind az egyházunk életében, mind a társadalmi közéletben a választások éve. Ez pedig jelen esetben nyomósabb szempontnak tűnt, mint a szakmai szempontok.

Amíg a mi tárgyalóink hűségesekek maradtak ahhoz, hogy az ellentéteket a tárgyalószo-ba falain belül tartsák, a katolikus egyház a saját érdekeihez akart hűségesebb lenni. Így látott napvilágot néhány olyan nyilatkozat, amelyből érzékelhető volt, hogy a kötelező hittannal kapcsolatban közel sem olyan tündöklő a tárgyaló felek egyetértése, mint ahogy az a médiumokból vagy közegyházi nyilatkozatokból kitűnik.

Ám a lelkészek és hittanoktatók ebből semmit sem érzekeltek. Ami egyértelmű volt, hogy a hittanoktatás szinte mindent megelőző fontosságú területe az egyházi szolgáltatnak, amely mellé teljes mellzélességgel oda kell állni.

Ma már sajnos sorra beigazolódni látszanak a korábbi, előre látható kétségek. Az adminisztráció sokkal bonyolultabb, sokkal több időt vesz el, és lényegesen több problémát jelenít meg, mint azt korábban gondoltuk. Ez ma már kormányzati szintű problémává duzzadt. Kiderült, hogy egészen eltérő sejtéseink vannak az értékelésről és a tantestületben betöltött szerepünkről. Néha ijesztő mértékű az alul- vagy dezinformáltság. Ráadásul már javában folyt a munka, amikor nemhogy nem érkezett meg a hittanoktatók bére a gyülekezet számlájára, de azt sem lehetett tudni, hogy milyen díjazással szerződhet egy gyülekezet a hittanoktatóval. A hittanoktatók messze a tanév megkezdése után még teljes bizonytalanságban voltak óradíjukuk illetően. A lelkészek, akik mellett nem szolgál hittanoktató, arról számolnak be, hogy olyan terhek hárulnak rájuk, amelyek olykor szinte lehetetlenné teszik a gyülekezeti szolgálatot. Ma már az esperesi tájékoztató nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a lelkészek nem hagyhatják el szolgálataikat (pl. nem mondhat le temetést a hittanoktatás miatt, ami egy kis gyülekezetben megoldhatatlan probléma), és a közegyházi alkalmakon is részt kell venniük, ezért célszerű hittanoktatót alkalmazniuk.

Ám a hittanórák már elkezdődtek, és mivel egy ember egyszerre csak egy helyen képes tartózkodni, a hittanoktatásban résztvevő szolgatársak nem kis kihívásnak néznek elébe.

MÁR MEGINT A KISGYÜLEKEZETEK...

Mindez nem is lenne probléma, ha a hittanoktató alkalmazása heti 2 hittanóra megtartására egy kisgyülekezetben nem lenne lehetetlen (ti. a felmenő rendszerennyit tesz lehetővé egy kis létszámú

iskolában). Így ha a hittanoktató alkalmazottként jelenik meg a gyülekezet költségvetésében, az még a közepes méretű gyülekezetekben is elviselhetetlen anyagi többletet jelentene a közterhek miatt.

Így ennek a történetnek a legnagyobb kárvallottjai ismét a kisgyülekezetek – jóllehet hozzá kell tenni, hogy azok a nagy létszámú gyülekezetek is rendkívüli terheket kénytelenek elhordozni, ahol több lelkész szolgál. Bizony nem kevés helyen még az ilyen gyülekezetek sem képesek ellátni a területükön lévő összes hittanórát.

Ennek orvoslására gyülekezetünk – előre látva a mára kialakuló helyzetet – még a nyár elején kezdeményezte a környező kisgyülekezetek összefogását. Az volt az elképzelésünk, hogy a kisgyülekezetek közösen alkalmazzanak egy hittanoktatót, ám az üzemanyagköltségek miatt még a legkedvezőbb bevételi lehetőséggel kalkulálva sem sikerült volna olyan megoldással előállni, amely reálisan elvégezhetővé tette volna ezt a szolgálatot.

Alig egy-két hónap, és vannak olyan lekipásztörök, akik megfáradásról, kiégéshez hasonló tünetekről panaszkodnak. Az persze nyilvánvaló, hogy önmagában a kötelező hittanoktatásban való helytállás ilyen tüneteket nem okoz, ezen folyamatok ennél lényegesen összetettebbek, mégis azt gondolom, hogy olyan jelek, amelyeket nem szabadna figyelmen kívül hagynia azoknak, akik ezekben a kérdésekben felelősséget hordoznak. Ismerve lelkési karunk testi és lelki egészségének helyzetét, azonosulhatunk azok véleményével, akik azt hangsúlyozzák, nem szabad magukra hagyni szolgatársainkat a szolgálat terhei között.

„CSAK EGY ÉVIG MEGSZŰNNE A NORMATÍVA, AZONNAL KIDERÜLNÉ, MI AZ, AMI FONTOS AZ EGYHÁZBAN...”

Ezt a provokatív mondatot egy olyan budapesti esperestől hallottam, akinek a szolgálata több egyházmegyében vált már mintává. De valóban! Érdemes bele-gondolni ennek a mondatnak a tartalmába, ugyanis szolgálatainknak egy olyan területére világít rá, amelyről méltatlanul kevés szó esik. Ez pedig a motiváció.

Természetesen nem gondolom, hogy általánosságban elmondható, hogy gyülekezeteink szolgálatát alapvetően határozza meg a pénz. Mindössze két olyan összefüggésre kívánok rávilágítani, amelyekkel számolnunk kell. Egyfelől arra, hogy gyülekezeteinkben jelenleg nem nagyon tudunk olyan egyházi fenntartású intézményről, amit a gyülekezet maga tart fenn. Ez pedig két biztos következménnyel párosul: külső források kellene a fenntartáshoz, és ami még ennél is fontosabb, hogy ennek következtében gyüle-

kezeten kívüli elvárások, értékek, szempontok kezdik meghatározni a gyülekezet (intézményi) életét. Legyünk őszinték, ha a pénzügyekről szót ejtünk, ez a „kötelezően választható” hittanoktatás vitáiban is ismétlődően visszatérő szempont.

„KINEK AZ ÉRDEKE, HOGY LEGYEN KÖTELEZŐ HITTANOKTATÁS?”

A kérdés nemcsak logikus, hanem fontos is.

A kormányzat szándéka vitathatatlan. Az egyházi vezetők nyilatkozataiból is úgy látjuk, teljes az egyetértés. De vannak más szereplői is ennek a rendszernek: a gyermek, a család, az iskola és a gyülekezet.

Az egyháztól távol élő gyermekeknek és a családjaiknak lehet közvetett érdeke a hittanoktatáson való részvétel. A kérdés, hogy az ő megjelenésük valós igényeket jelenít-e meg. Az általam megismert motivációk jellemzően így foglalhatók össze: „ott nem tanul rosszat a gyermek”, „ezt is meg kell ismerni” stb. Ezek valójában nem valós hitéleti igények. A valós igényekkel rendelkező családok ott élnek a gyülekezeteinkben.

Ezzel nincs is baj, de ha ezeket az alapvető gondolatokat nem mondjuk ki, a ráépülő céljaink és eszközeink is labilisak lesznek. Ha viszont azokat akarjuk megszólítani, akik távol élnek az egyháztól, akkor az a kérdés, hogy ennek a célnak megfelelő eszköze és színtere-e a kötelező hittanoktatás. A válasz teljesen egyértelműen: nem!

Az iskola érdekrendszere talán a leginkább világos. Nem nagyon hallunk olyan intézményekről, amelyek kitörő lelkesedéssel fogadták volna az új fordulatot. Sőt! Inkább alulinformált, a helyzetet nehezen értelmező, a lelkésszel mit kezdeni nem nagyon tudó iskolákról értesülünk, amit mi magunk is megerősítettünk e folyamat elején, amikor az iskolákra nem mint partnerre, hanem mint leküzdendő akadályra tekintettünk – olykor bizony sajnos érthető és megalapozott módon...

Az, hogy a gyülekezetnek érdeke-e, ez várhatóan elhúzódó vitatéma lesz még. Meggyőződésem, hogy a gyülekezetnek az az alapvető érdeke, hogy a lelkész lelkési munkát végezzen – a hittanoktatás nem vagy csak nagyon kis részben az! –, és munkaidejének lehetőleg minél nagyobb részét olyan szolgálattal töltsse, amely a gyülekezet hitéleti növekedését szolgálja. A fentiekből kitűnik, hogy – leszámítva néhány olyan gyülekezetet, ahol kivételesen karizmatikus személy tart hittant – jelen esetben a hittanoktatás ezeket a szempontokat nem érvényesíti.

A lelkipásztorok motivációjából két nagyon meghatározó motívum érezhető ki: a fontosság és az indokolhatóság. Megmagyarázom.

Rengeteg lelkipásztornak azzal a hihetlenül megterhelő valósággal kell szembenéznie, hogy szolgálata, erőfeszítése, olykor erőn felüli áldozatvállalása egyfelől nem érhető, másfelől nem fontos, néha kifejezetten elutasított a mai társadalom számára. Ezért végeznek oly sokan, jellemzően önként vállalt pótcselekvéseket, amelyeknek nem sok köze van a teológia műveléséhez. Ezek olykor olyan szakterületek, amelyhez nem ritkán még megfelelő rálátásunk, képzettségünk sincs.

A hit(tan)oktatás esetében azt kell vizsgálni, mit értünk a kifejezés alatt. A *kathekézis* – amit előszeretettel hittannak fordítunk – semmi köze nincs sem az iskolához, sem a gyermekekhez. A hitéletre való felkészítést jelenti. Ez lelkési feladat, és nagy baj, ha egy lelkész más elfoglaltsága miatt nem ezt a szolgálatát tekinti elsődleges feladatának. Kathekézis lehet az istentisztelet, bibliaóra, konfirmációi előkészítő (ha annak célja nem statisztikai szempontokat jelenít meg, hanem valós, hitbéli elköteleződést), olykor még a lelkigondozás stb.

Az iskolai hittanoktatás nem ilyen. Itt egy tananyagot kell átadni a gyermekeknek, nem pedig az éppen aktuális hitbéli fejlődésükhöz igazodva támogatni őket az Isten felé vezető útjukon.

Ez a feladat egészen más eszközöket, kompetenciákat igényel, mint amit egy lelkész alapképzettsége során megszerzett. Ez tehát nem lelkési feladat, pláne nem, mióta hihetetlenül sok állásnélküli (!) hittanoktató testvérünk került kiképzésre közvetlen környezetünkben is. Tehát ez esetben nemcsak az olykor vészesen hiányzó pedagógiai kompetenciák kérdése vetődik fel, hanem a szolidaritásé is, amely valljuk meg, sajnos nem az erősségünk.

De a valódi kérdés nem is az érdekrendszer dilemmája, hanem azok a mítoszok és narratívák, amelyek körülölelik a hittanoktatás gondolatát a közegyházban.

MISSZIÓ ÉS HITTANOKTATÁS

Vannak, akik azonosulnak azzal a gondolattal, hogy a hittanoktatás a misszió színtere. Ez azért nehéz kérdés, mert 20 év tapasztalata egyértelművé teszi ennek a gondolatnak a gyengeségeit. Ha ez valóban így lenne, gyülekezeti ifjúsági csoportjaink száma a hittanoktatás és a konfirmációk számának arányában növekedne. De ilyenről sajnos egyáltalán nem hallunk.

A kérdéskört tovább árnyalja, hogy ma már a szolgálat (Isten értékvilágának megjelenítése) és szolgáltatás (a finanszírozó/finanszírozhatóság elvárásainak való megfelelés) fogalmai ijesztő mértékben mosódtak össze. Arról nem is beszélve,

hogy sajátos kérdést vet fel az iskola és az egyház cél-eszközrendszerének jelen kultúránkban történő éles kettéhasadása. Ugyanis az iskola – érthető és elfogadható – célja az adott kultúrába való beemelés. De vajon az egyházra is ezt bízta annak Ura? Éppen ellenkezőleg! Nekünk egy olyan kultúrát kellene megjelenítenünk, amelynek gyökere, alapja, értékvilága és eszköztára csak részlegesen találkozik a mi társadalmunk értékvilágával.

Ha a hittanoktatás célja a misszió, ha valóban az értékeinket akarjuk képviselni, és ez nemcsak egy vallásos színezetű szlogen, akkor ezt ott és azokkal tudjuk megtenni, ahol és akik a valós kérdéseikkel, változási, gyógyulási szándékaikkal, istenkeresésükkel és kötődésigényükkel érkeznek közénk.

HOGYAN TÖRTÉNIK A HITTANOKTATÁS HETÉNYEGYHÁZÁN?

A fentiek alapján mi ebben az esetben is azt tartottuk a küldetésünkéből fakadónak, hogy mérlegelve a lehetőség szakmai, hitéleti, pedagógiai, lelkigondozói, és pénzügyi vetületeit, megmaradjunk az egyház hagyományos, bevett eszköztáránál, értékvilágánál. Így Hegedűs Béla esperes úr tudtával és támogatásával, gyülekezetünkben a hittanoktatás gyermekek között a vasárnap 10.00 órákor kezdődő gyermek-istentiszteleteken, a fiatalok számára a szombat délutáni ifjúsági bibliaórák alkalmával történik. Ezenkívül számos egyéb, rendkívüli programunk is van, amely alkalmas színtere mind a hitéleti fejlődésnek, mind az ismeretek elsajátításának. Ilyenek pl. kalandtáborok, családos hetek gyermekprogramjai stb.

Ám a hitoktatást (kathekézist) mi ezzel nem tartjuk „letudott” dolognak. Azt gyülekezetünk minden korosztályának elérhetővé tettük és tesszük.

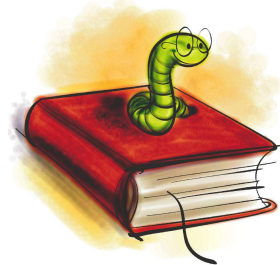
Ezek az alkalmaink kifejezetten azt a célt szolgálják, hogy a 21. század pedagógiai eszközeivel, erre felkészült munkatársakkal (a fiatalok és gyermekek között többségében pedagógusokkal), kizárólag a keresztyén küldetésünkéből merítve adjunk át értékeket azoknak a gyermekeknek és fiataloknak, akik az Isten ügye iránt érdeklődnek.

Meggyőződésünk, hogy akik valóban ezt az utat keresik, számukra nem lesz akadály, hogy ez nem tanórai keretek között, nem az iskola épületében történik, hanem az egyház szolgálatának egyik elsődleges helyszínén, gyülekezetünk területén.

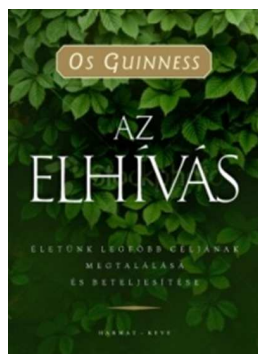
Akik így keresik az Istennel való kapcsolat lehetőségét vagy a hit kérdéseire a válaszaikat, azokat szeretettel hívjuk és várjuk közösségünkbe!

Ferenczi Zoltán

Könyvmoly

Darányi Kriszta
rovata

A szerző egy közös, mély gondolkodásra hívja olvasóit az élet nagy kérdéseivel kapcsolatban. Provokatív kérdéseket tesz fel, hogy kicsit megszorogasson bennünket.

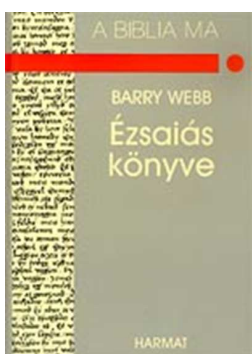
Ez a könyv arra keresi a választ, hogy mi dolgunk van ezen a földön. A legmélyebb, a legmagasabb és a legmagyszerűbb

célt kutatja, amelyet ember valaha meg tapasztalt, s amelyet az emberi történelem valaha ismert – azt a mélyen rejlő okot, melynek senki és semmi nem férközött még a közelébe sem.

A tartalomjegyzék fellapozásánál 26 érdekes fejezetcímmel találkozhatunk, melyek az elhívás fogalmát járják körül. A könyvet életrajzi epizódok, bibliai és történelmi személyek történetei is fűszere-

zik.

Egyszer eljön a pillanat, amikor mindannyian szembesülünk a súlyos dilemmával: „Hogyan találok meg életem fő célját, és hogyan tudom megvalósítani azt? Olyan célt keresel, amely elég izgalmas ahhoz, hogy figyelmedet teljességgel lekösse, kellően mély, hogy szenvedélyeidet kimerítse, ugyanakkor inspirál utolsó leheletedig?”

A lectio continua alapján Ézsaiás próféta könyvét tanulmányozzuk tovább az isten-tiszteleteken (még néhány hónapig). Ezért azt gondolom ez a könyv nagy segítség lehet azoknak, akik készülni

szoktak a vasárnapi igemagyarázatra. Ajánlom a leckiőolvasóknak és liturgusoknak is.

Hogyan lehet egy látszólag csak nehezen értelmezhető régi irat aktuális üzeneteket hordozó izgalmas ószövetségi bibliakutató? Ebben ad támpontokat Barry Webb könyve. Érdekes történelmi adalékokat tudhatunk meg Kr.e 8 századból, a kor

politikájáról, társadalmáról, szokásairól, sőt jobban megismerkedhetünk Ézsaiás személyével is. Fontos megismerni még Ézsaiás könyvének szerkezetét, a kulcsfontosságú fejezeteket, valamint „Isten nagyszerű terveit ezzel a világgal.”

Ez a kommentár segít abban, hogy a mondatok mögé tudjunk nézni és több szinten értelmezhesük a fejezeteket és az egész könyvet. Ézsaiás könyve prófétikus erővel szól Isten szándékairól és döntéseiről — ítéletről és megváltásról, pusztulásról és újjáteremtésről.

Az Újszövetségben leggyakrabban idézett, és teológiai is az egyik legjelentősebb ószövetségi könyv felrajzolja a világtörténelem hatalmas ívét az eljövendő új világig. Barry Webb a tudós alaposágával és a hívő ember alázatával magyarázza a prófétai iratot.

„Ézsaiás látomásának középpontjában az

a megdöbbentő kijelentés áll, hogy a Messiásnak szenvednie kell. Figyelmének fókuszát arra a személyre irányítja, aki mindnyájunkért odaállt abba a bizonyos ablakba. A látomásnak ez a legmélyebb rétege, ez a központi igazsága. De ahogy egy csiszolt gyémántnak, úgy a látomásnak is van felülete és mélysége, s mi is csak aközben tudjuk értékelni a csiszolt felszíni felületeket, miközben gondosan tanulmányozzuk, hogyan formálódott, és hogyan jutott el hozzánk mindez a Szentírásan keresztül”

„Ennek a könyvnek a megírása felejthetetlen utazás volt. Felemelkedtem a mennybe, láttam Isten dicsőségét, és azóta más szemmel tekintek erre a világra” — vallja a szerző, és erre az utazásra hívja az olvasót is Ézsaiás könyvének tanulmányozása során.

Mesterképzés ~ Carson könyve alapján

A mesterképzések alkalmával idén **D.A. Carson: Exegetikai tévedések** c. könyvét dolgozzuk fel a bibliaiokai közösségben. Gyülekezetünk tagjai közül már sokan olvastak teológiai könyveket. Legutóbb *Lesslie Newbigin: Evangélium a pluralista társadalomban* című alapmunkáját tanulmányoztuk, amely egyfelől segített jobban megérteni a misszió fogalmát, s így ma már

ezzel kapcsolatban közös kifejezéseket használhatunk, de emellett a misszióval kapcsolatos nagyon gyakori egyházi, teológiai tévedéseket is sikerült felismernünk, megfogalmaznunk. Carson — aki a mai konzervatív teológia világviszonylatban egyik legelismertebb tudósa — könyve nehezebb olvasmány lesz, mint amilyen Newbigin köteténél találkoztunk, hiszen a

munka számos igehirdetéstani kérdést precíz részletességgel vesz górcső alá.

Ugyanakkor érdemes ezt az erőfeszítést megtennünk, hiszen a szerző olyan kérdéseket feszeget, olyan problémákba enged bepillantást, amely várhatóan jelentősen fejleszti majd mind a bibliai látásunkat, mind az igehirdetéshez való viszonyunkat.

A mesterképzésekre a hónap utolsó előtti bibliaóráin kerül sor.

Szószóló

HETÉNYEGYHÁZI

REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KIADVÁNYA

☒ 6044 Hetényegyháza, Csillagfény u. 1. ✉ ferenczi.zoltan.ms@t-online.hu

2014. január ~ X. évf. 1. szám ~ www.refmenthet.hu

Felelős szerkesztő:

Szerkesztő:

Munkatársak:

Lapzártá:

Ferenczi Zoltán ~ *lelkipásztor*

Schlégl Annamária, Nyíri Judit

Darányi Krisztina, Ferenczy Tamás, Ferencziné Bodor Csilla, Fokti Mariann, Friedrich Mária, Kézmárki Krisztina, Kis Ilona, Komlódi Mária, Magony Dezsőné, Nyíri Györgyné, Oravetz Anett, Primus Izabella, Rézsó-Nagy Réka, Szedeník Enikő, Telekesné Pető Szilvia, Tóth Lászlóné, Tóth-Kása Balázs, Török Ábel, Vég Judit
2014. február 14.

tiszta CHIKAGO

II/1. rész

Naplószatírák

Az első hetekben egészen sok tapasztalatot szereztem Amerikáról. Persze még rengeteg kérdésem maradt.

Például számos meglepő közlekedési újdonsággal lehet itt találkozni. A piros lámpánál be lehet kanyarodni jobbra. A stop táblánál meg az megy tovább, aki elsőként érkezett. De a legmegdöbbentőbb, hogy ahol meg kell állni, itt tényleg mindenki megáll... Viszont egy valami még ezt is felülmúlta, ami a végső titkot fesheti: ez pedig a nyugodt vezetés. Az emberek olyan nyugodtan vezetnek, hogy nem értem, ez hogy nem idegesíti fel őket.

Az itteniek nagyon segítőkészek. Múltkor egy áruházban annyira akartak segíteni az eladók, hogy egymást hívogatták hozzám. Végül már 10 eladó próbált egymás szavába vágva megérteni engem.

Ekkor jöttem rá, hogy óriási businesst lehetne csinálni egy akcentusiskolával, hiszen itt csak nyelviskolák vannak. Ez szerintem rendkívül szegregatív látásmód, ugyanis az ember így feladja jól megszokott akcentusát. Azt gondolom, hogy a bolti eladónak fontos lenne pár akcentust perfekt módon érteni. Sok más mellett az olyan egyszerű hangalakok jelentése, mint pl. az „Aj vúd lajk” [I would like] értelme például itt teljesen ismeretlen. Pillanatnyilag...

Ötletem nem biztos, hogy hamvában halna. Amerika valóban a lehetőségek országa. Már több olyan emberrel is találkoztam, aki pénz és nyelvtudás nélkül viszonylag hamar egész normális egzisztenciát tudott megteremteni. Itt nem ritka, hogy 2-3 hónap múlva valaki kocsival, lakással is rendelkezik. Ezek közül az egyik sztorija emlékezetes marad a számomra.

Barátom először Floridában landolt. Kb. úgy állhatott az angollal, mint én a héberrel a bukásom fél évében. Története azzal kezdődött, hogy a tengerparton odament hozzá egy amerikai nő:

- Are you hungry?

Emberünk rendkívül megörült. Bár azt némiképp furcsállta, hogy nem egy nigériairól vagy kínairól derült ki a nemzetiiségi hovatartozása. Ám az, hogy kiderült származása, azzal az ígérettel kecsegtetett, hogy eddigi magányos bolyongásának vége szakadt. Annyira örült annak, hogy végre felfedezte őt valaki ebben az elveszett országban, hogy szinte önfeladt, gyermeki fesztelenséggel kiabálta:

- Yes, yes, yes...!!!!

Mire a nő:

- Do you like fish?

Ezt az angolnál is szerényebb németnyelvtudása alapján már-már randevúajánlatnak vette: mégiscsak ilyen rövid ismeretség alapján horgászni hívni valakit... Persze a helyzet nagyon ígéretesnek tűnt:

- Yes – de ez már kicsit óvatosabb volt, mint az előző. Erre a nő odahozott egy tál sült halat, és a felét odaadta neki. Na, erre emberünk arcán kiült a döbbenet. Mire a nő legyintett, és elment.

Másnap folytatódott a sztori. A tengerparton ismét összefutottak. Kézze-lábbal és fogpiszkálóval megértették magukat egymással. Aztán kiderült az életmentő különbség a hungry és a Hungary között, így emberünk átesett az első interaktív nyelvtúrán is.

Harmadnap azonban a történet újabb fordulatot vett:

- Do you like turkey? – állt ott egy tányér pulykacombbal.

Emberünk vadul tiltakozott, hogy ő nem török. Csak hosszas eszmecsere után értette meg, hogy ez éppen pulykát jelent – na meg Törökországot... Nos, ők így házasodtak össze.

Ne ismerkedjete Amerikában törökökkel!

Így talán már talán jobban megértjük azt, hogy miért olyan magas itt a válások száma. A pulykás cimborám is elvált, de ittlétem kezdetén alig ismertem olyan embert, aki az első házasságában élne. Ám megilletődötten tapasztaltam azt az általános költői vonást, amely segítségével még a legszomorúbb élettöréseket is természeti képekkel ábrázolják. Itt, ha a feleség megy, azt mondják, olyan, mint a tornádó Oklahoma cityben: visz házat, kocsit, mindent.

És ez tényleg így is van...

Sokáig gondolkoztam az angol nyelv megfejthetetlen lényegén. Mert hogy a szavak döntő többsége önmaga ellentétét is jelenti, és az események 70%-át a get és a take igékkel fejezik ki.

Azonban vasárnap nyelvfilozófiai vizsgálódásaim újabb fordulathoz érkeztek. Önmagamon végzett, valid, nagymintás kutatásom alapján rájöttem arra, hogy angolul szignifikánsan rövidebben prédikálok. Azt hiszem, amikor az USA-ban arról döntöttek, hogy az angol vagy a német legyen a hivatalos nyelv, annak az ominózus egy szavazatnak a gazdája biztos rendszeres istentisztelet-látogató volt.

Én most értettem meg, hogy a gyülekezeteinkben miért lett egyre divatosabb az angol nyelvű istentisztelet. Korábban ez teljesen érthetetlen volt előttem, mert a lelkészeket még magyarul sem lehet megérteni. De így már világos... Szerintem ezekben a gyülekezetekben ugyanúgy nem lehet érteni az ígéhirdetést, de így legalább nem olyan hosszú.

Ám pszicholingvisztikai kutatásaim során szert tettem egy másik meghatározó eredményre is. A nyelvi rövidség nem áll a lelkészek kívüli társadalomra.

Vasárnap részt vettem egy angol nyelvű presbiteri ülésen. Na, ott ez a rövidség már egyáltalán nem volt megfigyelhető: 4 órán át tartott, de azzal bíztattak, hogy én a rövidebb verzióba nyertem bepillantást.

Bár nem vagyok lelkes híve az összeküvés-elméleteknek, itt mégiscsak világosan kibontakozik egy tiszta rendszer: az angol nyelv a keresztyénség, de legalábbis a lelkészek kiszorítását szolgálja, és így már érthető, hogy miért éppen Amerikából érkezik hozzánk ez a sok minden.

Azt hiszem, át kellene szoktatni az amerikaiakat magyar nyelvre: na, akkor inkább mindenki magában imádkozna.

Jövő vasárnap elmegyek egy fekete gyülekezetbe. Ez délen van, a veszélyesebb vidéken, de van egy ismerősöm, akinek az exanyósa – ő afroamerikai – segít bemenni. Nem tudom, hogy lesz-e nála géppisztoly, de állítólag ha egyedül próbálkoznék, már a bejáratnál gondok lennének. Nos, Káin és Ábel óta az ember valóban legyen óvatos a testvéreivel...

Én még az anyóssal nem találkoztam, de a barátom tegnap bemutatott az exfeleségének, hogy komolyan vegyék, hogy én tényleg komolyan veszem. Nos, ő egy valódi FBI ügynök. Én illet még csak a filmekben láttam, így nagyon kíváncsi voltam a reality showra.

A színes szélesvászon ugyan elmaradt, de túl azon, hogy nem tigrisbuckfencsel ugrott ki a kapualjból, még csak fegyver sem volt az oldalán, sőt, még széles galérú kabát sem volt rajta, ami mögött ott lett volna az FBI jelvény. Hiába, Amerika sem a régi. De legalább a fekete gyülekezetet megbeszéltek. Most már – ahogy hazafelé konstatálhattam – „majdnem biztos” a dolog.

Az autóban megismerhettem egy újabb térdcsapkodós történetet.

Amikor megérkezett Amerikába, minden magyarországi ismerősét felhívta, hogy rendben kijutott. Épp egy tömött buszon utazott, amikor egy ilyen beszélgetésben volt benne. Persze pénz hiányában ezeket a beszélgetéseket próbálta a lehető legrövidebbre fogni. Azonban az egyik rokon ezt nem túlzottan akceptálta, minden részletre kíváncsi volt. Alig lehetett elbúcsúzni tőle. A buszon lévő tömeg ebből csak annyit érzékelt, hogy egy utas egyre karakteresebben, egyre szélesebb gesztusokkal és egyre hangosabban ismételteti: „Puszi. Puszi. Puszi. Puszi. Puszi” (ami persze a tengeren túl egészen mást jelent...).

Ezen a héten betévedtem arra a vidékre, amelytől óva intettek. Valójában teljesen jó szándékú voltam. Mindössze az egyik múzeumba akartam csak eljutni. Néztem a térképet, és a múzeum az egyik metróvonal végállomásánál volt kétujjnyi távolságra. Arról megfeledkeztem, hogy itt a „térképen a kétujjnyi”, tíz buszmegálló és még egy óra séta.

Ahogy a metrón egyre közeledtünk a végállomás felé, arra lettem figyelmes, hogy egyre több fekete és egyre kevesebb fehér utazik. Egyfajta etnikai ozmóizistást figyeltem meg, ahogy közeledtem úticélom felé. Végül aztán én maradtam egyedül, aki Amerika egyenjogúsági folyamatokért és a kiegyensúlyozott etnikai arányokért utolsó mohikánként még elkecseregetett végvári küzdelmet folytattam. Gondolhatjátok, nem túl nagy sikerrel.

Ahol leszálltam, ott szerintem már csak múzeumokban lehetett fehérbőrűe-

ket látni. Nagyobb meglepetést keltettem, mintha egy UFO landolt volna – olyat ugyanis szerintem többen látnak a tévében.

A kegyességem akkor kezdett jelentős mértékben pallérozódni, amikor megláttam az első rendőrségi vészjelző oszlopot. Nem mintha komoly jelentősége lenne, hiszen vajon mi lehet az a tíztizenöt angol szó, amit az ember késelés közben az oszlop mikrofonja előtt még éppen ki tud keresni a szótárából...?

Ezután egyre tudatosabban felfigyeltem az oszlopokat: volt, ahol 50 méterenként voltak ilyenek, de láttam olyan kereszteződést, amely minden sarkán állt egy. Azt gondolom, hogy az életbiztosítás önrészesének növekedése a vészjelző oszlopok számának sűrűségével egyenesen arányos. Az oszlopok szerintem amúgy csak közbiztonsági indikátorok lehettek, az ember – ha már erre jár – különbséget tudjon tenni az 50, 30, 20 méteres veszélyességű helyek között.

Amúgy szerintem ezekkel csak a sheriff akarta megnyugtatni a lelkiismeretét, ugyanis állítólag ide már csak ritkán látogatnak el hatósági emberek – vélhetően legtöbbször ők is csak véletlenül.

Összeszámoltam, hány óra imádságot hagytam ki az elmúlt időszakban, és valamilyen kézzel fogható teodíceálmény reményében elkezdtem vadul fohászolni minden látókörömbe kerülő afroamerikaiért, akikről itt most szilárd meggyőződéssel vallottam, hogy ők véletlenül sem négerrek, de itt még csak nem is feketék voltak, és ha valaki megszólított volna, ő biztosan „Yes, sir!” lett volna.

Abban viszont bizonytalan voltam, hogy mindennek lesz-e olyan eredménye az egyetemes teológiatörténetben, mint Aquinói szent Tamás istenbizonyítékainak, de megígértem az Úrnak, ha innen valahogy kikeveredem, még a gyülekezetben is kedves leszek mindenkivel. Ugyanis Aquinói megkopott teológiai emléke mellett beúszott gondolataimba egy misszionárius története, aki hozzám nagyon hasonlóan érezhette magát a Szaharában, amikor oroszánok vették körül. A nálam sokkal csiszoltabb hitvilágú szolgatárs azért imádkozott, hogy gyorsan térjenek meg ezek az oroszánok. Mire azok letérdeltek, és:

- Jövel Jézus, légy vendégünk...

Nos, én nekem eszembe se jutott az ő üdvösségükért imádkozni, inkább csak értük, hogy „legyenek aranyosak”, meg „mindenkit szeretni kell”... Most értettem meg, hogy ezek az amúgy tartalom nélküli giccses spirituális gagyik az élet egy-

egy pillanatában bizony nagyon komoly tartalommal telítődhetnek meg.

Nos, a térkép alapján kiderült, hogy hosszas gyalogolás után még félúton sem voltam, amikor újabb döbbenet fogadott. Egy olyan utcába keveredtem, ahol kb. 200m-en belül három baptista gyülekezet áll egymás mellett. Most egy kicsit sajnáltam, hogy nem imádkoztam mégis inkább a feketék megtéréséért, mert így most beszámolhatnék imáim erejének egy világ- és egyházmegrendítő csodájáról... Aztán eszembe jutott, az is lehet, hogy járt már előttem egy megtévedt református lelkész, aki nálam bátrabb hittel vállalta az imádság kockázatát – és akivel kapcsolatban most nagyon jó lett volna biztosan tudni, hogy ép testben és ép lélekkel éli örömteli napjait kényelmes otthonában.

Na, én úgy nyitottam be az egyik templomba, mint az elefánt Noé bárkájába közvetlenül az áradat előtt. Amúgy mindez óriási győzelem önmagam felett, mert végre sikerült magam alá gyűrnöm az összes nárcizmusomat, ugyanis épp ezen a napon nem akartam címszereplő lenni a nagy amerikai hírműsorok címsztorijában...

Nos, amikor beléptem az irodába, három fekete ült bent. Hirtelen dermedt csend lett. Döbbszemem rám néztek, felfehérek lettek, és hirtelen mozdulattal szinte egyszerre benyúltak az íróasztalfiókjukba.

Először azt hittem, valami gyülekezeti flashmob, de aztán amikor láttam, hogy a kezüket csak akkor vették ki lassú mozdulattal onnan, amikor meglepődött óvatossággal bemutatkoztam, éreztem, hogy ezt a mozdulatsort nem az én látogatásomra tanulgatták.

Szerintem Pál apostol épp itt járhatott, amikor a Lélek fegyveréről írt. Úgy hiszem a fiúk már felvették az üdvösség sisakját meg a Lélek kardját is, és már csak 1-2 cuki kis kiegészítőre lett volna már szükségük. Ezért kotorásztak a szublóban.

Tehát volt pár másodperc dermedt csönd, amely ahhoz hasonlít, amikor a kafferbivaly és a puma találkoznak a szavanna valamelyik sarkán, ahol korábban a misszionárius járt. A természetfilmekben látszik, hogy ilyenkor apró rezdüléseken múlik minden. Állati volt...

Nos, természettudományos műveltségemet kihasználva, nagyon lassan kivettem a kezemet a zsebemből, és egy picit feljebb emeltem, jelezve, hogy csak meg akarom áldani őket, tulajdonképpen épp csak ezért ugrottam be ide.

(Ma már értem, hogy a liturgia miért a gyakorlati teológia tárgykörébe tartozik: higgyétek el, életmentő lehet!)

Szóval, ebben a pár pillanatban volt lehetőségem végiggondolni, mi is történ-

het voltaképpen.

Az első gondolat, ami eszembe jutott, hogy azt hitték, épp most egy leszámolásos játék lesz. De arról fogalmam sem volt, hogy konkrétan ebben a gyülekezetben az milyen gyakran szokott lenni. Voltaképpen ezek után már azon sem lepődtem volna meg, ha a nyugdíjasok biblia-órája után közvetlenül *Ki nevet a végén?* címmel interaktív játék következik minden héten.

De az is lehet, hogy azt hitték, itt a világvége, és az Úr Isten egy fehér angyalt küldött ennek bejelentésére, előre jelezve, hogy a rasszista gondolatok következményekkel járnak. Ez esetben minden bizonnyal a keresztelési oklevelüket keresték kétségbeesetten.

A legszörnyűbbre azonban szerintem nem gondoltak: hogy egy élő, fehér, kelet-közép-európai, ráadásul református lelkész akarja megnézni a templomot. Ez teljesen életszerűtlennek tűnhetett. De végül ez maradt a legmegnyugtatóbb opció. Nos, amint tehát elmondtam a varázsszót, hirtelen ugyanolyan lendülettel folytatták szorgos teendőiket, mint amikor éppen beléptem... (Gondoltam, hirtelen bedugom a kezem a kabátom belső zsebébe, és elküldtem magam: „Hazudtam!”, de úgy tűnt, nem voltak túl vicces kedvükben – és a fiókot is nyitva hagyták.)

A lelkész amúgy nagyon kedves volt, és amikor a pészmeke helyrehozta, és visszanyerte a színét, most már testvéri szeretettel körbekalauzolt. Sok érdekes dolgot elmondott a gyülekezetéről, de amiről híres ez a közösség, hogy itt szolgált az első női baptista prédikátor, és az ő szolgálata révén jött létre ez a gyülekezet. Az ő arcképét festették fel testvéreink a kukák fölé. (Vélhetően az utcában található másik két gyülekezet valószínűleg a baptista egyház antifeminista szekciója lehet.)

Még annyit kellett gyalogolnom, hogy épp megszáradt az izzadság rajtam, amikor elérkeztem a Hide parkhoz. Nos, ez már Amerika „welcome” része. Ennek a szélén épült fel a Chicagói Teológiai Egyetem új épülete. Bementem.

En templomban még életemben nem voltam ennyit, mint Chicagónak ezen a

részen...

Fantasztikus kápolnája van ennek a teológiának, amelybe egy mesterséges vízeséssel keresztül lehet lépni. Több kifejező építészeti kreativitással találkoztam.

A teológia oktatási igazgatója rendkívül kedves volt. Látszott a lázas igyekezet rajta, hogy úgy artikuláljon, hogy megértsem legalább a yes és no kifejezéseket.

Ilyet utoljára a Déli-pályaudvaron láttam, amikor egy paraszt néni és egy öltönyös, amerikai businessman álltak egymással szemben. A néni széles gesztikulációval, és olyan ajakkerekítésekkel magyarázott, amelyet csak Csecsetka Márta kecskeméti logopédusnál láttam, akihez ha a portánál valahogy bejutott az ember, minden logopédiai problémája megszűnt (a többiek meg úgyis menthetetlenek)...

Na, visszatérve a nénihez, az amerikai ürge meg-megszólította az arra járó utasokat: „Szjijóufouk, Szjijóufouk”. Egyedül a néni értett annyira angolul, hogy megértse, hogy a koma nem örült meg, mindössze Siófokra akar eljutni. Akkor, nagyon közel hajolva az arcához, a nemzet színésznének beillő metakommunikációval kezdte el óriási lingvisztikai öntudattal megmagyarázni neki:

- Ti-zen-ket-tő ó-ra har-minc-ket-tő perckor a hu-szon-ne-gye-dik vá-gány-ról!

Persze a világpolgár döbbsen és zavart értetlenséggel tárta szét tanácsatlanul a karját. A második kísérlet sem ment jobban. Ekkor a néni a bábészkodó tömeg felé fordult:

- Hát ez nem érti, hát hogyan magyarázzam meg ennek ennél jobban...

Egyszer hallottam egy hasonló történetet, amikor a Balaton partján egy hasonlóan nehéz ajkú ember megszólított másokat:

- Do you speak English?

Sprechen Sie deutsch? Dou vous parlez français – és így tovább?

Amikor a parton ülők közül ketten felfigyeltek erre, az egyik megszólalt:

- Te, ez milyen művelt ember. Látnod, hány nyelven tud?

- Ja, aztán mégsem megy vele semmire...

Az ehhez hasonló nyelvi nehézségek

leküzdése után, a Chicago Szépművészeti Múzeumban már könnyebb dolgom volt, mert egy itteni szimpatikus ember útítársamul szegődött. Jó is volt, mert rá kellett jönnöm, hogy nem is olyan egyszerű elmagyarázni a teremőröknek, hogy nekem nagyon fontos lefényképezni ezeket a világhírű festményeket. Pláne, amikor egy teremben átlagosan 5-6 fotót kellett csinálnom. Akkor voltak a legjobban kiakadva, amikor a 20. századi elvont művészeti alkotásokat kiállító épület-szárnyban elkezdtem a biztonsági berendezéseket fényképezni: azt hittem, az is kiállítási tárgy. De ez csak a felszínes olvasónak tűnik légből kapottnak. Mindjárt hozok egy-két relikviát!

A teremőr majdnem megvert az adóvöjével, amikor erre a polcra rátettem a kólámat. Amúgy jobb oldalon tényleg ki van rakva egy tábla, de a fene se nézi,

amikor le akarja venni a kabátját.

Még meg is kérdezte, hogy tisztában vagyok-e vele, hogy mennyit ér ez a műalkotás. Fejben átváltottam egy ekkora salgópolc árát USD-ra, és megmondtam neki, de nagyon úgy látszott, nem elégitettem ki az érdeklődését. Ám lehet az is, hogy elszámoltam magam, mert itt más árfekvésben vannak a piros színű salgópolcok.

Mellette volt egy villanyégősor. Én becsszó azt hittem, ezt a villanyszerelők hagyták itt.

Ennél a képnél viszont már kicsit összevitattoktunk ismerőssel. Ugyanis én egészen máshogy nem festettem volna

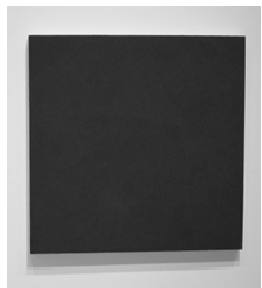

semmit erre a vászonra, mint ahogyan ő. Nekem meggyőződés volt, hogy ő érti rosszul a festő mélyebb, művészi üzenetét, de megbocsátottam neki, hiszen nem lehet mindenki egyformán cizellált műértő...

Ez a múzeum világhírű, briliáns impresszionista tárlattal rendelkezik (Monet,

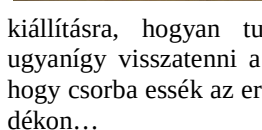
Renoir, Rodin és Ruben festményhegyek), de rengeteg Van Gogh és Picasso kép is van. (Amúgy most már azt is tudom, hogy a dadaista Picabia nem Picasso felesége volt.) Ezenkívül láttunk néhány Vasarelyt, sőt egy Rippl-Rónait is! De mindenhol túl van még egy csomó egyéb, mindenhol ismert alkotás is. Szerintem ezt a világhírű múzeumot a konkurencia

úgy tudná tönkretenni, hogy emellé az egyszerű kék festmény mellé odatesz egy ugyanilyet. Kíváncsi lennék arra a művészettörténészre, aki a magas színvonalú ecsethasználat

sajátosságai alapján biztosan megállapítja, melyik az eredeti...

De a kedvencem akkor is ez volt. Ha a teremőr nem állt volna ott a háttamban, biztos megkóstoltam volna, ugyanis ezek ott leöntve a sarokban cuorkák. Csak azt nem tudom, ha elviszik vendég-

kiállításra, hogyan tudják szemenként ugyanígy visszatenni a remekművet, nehogy csorba essék az eredeti alkotói szándékon...

Az impresszionisták előtt hosszú perceket töltöttem. A teremőröknek ez már végképp gyanús volt. Nagyon kíváncsi voltam a híres „impresszionista kék” színre. Egy idő után azonban már kicsit unalmas volt. Nos, itt minden kék.

Valóban magával ragadó volt Renoir híres alakábrázolása, döbbenetes vonások láthatók a képein, csak agyonvágja ezzel a kékkel. Azon gondolkodtam, lehet, hogy nagytételben olcsóbb volt a festék, mert akkor megbocsátható, de akkor is...

A legfurcsább az volt, hogy ezek ugyanazt a témát festették le csomószor. Ebből a szénakazlas képből hat volt... Egyszerre le sem tudtam fotózni őket. Azon gondolkodtam, mi lenne, ha én is ugyanolyan árnyalatokkal, és mindig ugyanarról prédikálnék ... Nem is csodálom, hogy a legtöbb impresszionista festő elég szegényen élt. Ám így meg érthető az impresszionista kék...

Itt Amerikában a látogatók szemmel láthatóan sokkal nagyvonalúbbak voltak az impresszionistákkal szemben. Vagy arról van szó, hogy ők is éltek nagy szegénységben, vagy egyszerűen csak sznobok, de az biztos, hogy itt nemcsak a tér, hanem az időfoglalom is másképp alakul. Ugyanis itt összesósódnak az idősíkok. Ezért itt szerintem sokkal egyszerűbb művészettörténetet is tanulni, és gondolom, egyháztörténetet is. Mindjárt alá is támasztom.

A Chicagói Történeti Múzeumban értetem meg az amerikai titkot, amely szerintem leképezi azt a letisztult egyszerűséget, amely a siker kulcsa lehet. Ez a tabló itt Amerika történelmét képezi le.

Az első 4 tábla a paleolitikától a történelem előtti korszakot mutatja be. Aztán rögtön 1670, majd 50-100 évenként megjelenítve egy csomó unalmas eseményt.

Szerintem fölösleges lacafacázás ez az aprólékosság, mert ebben az átláthatatlan információtengerben épp a lényeg vész el. Én 3 táblával megoldottam volna az egészet. Az elejét összefoglaltam volna a történelem előtti korszak címmel. A 2.

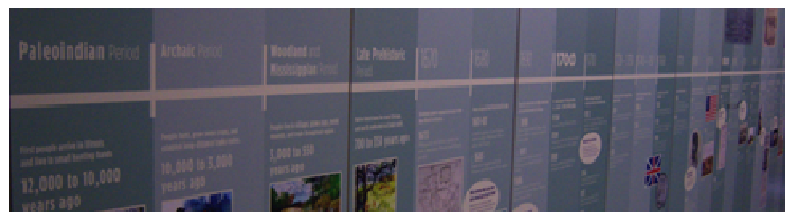

tabla Obama elnökké választása lett volna (ő egyébként chicagói srác), majd a 3. tábla zárta volna a sort az én megérkezéssel.

A héten meghívtam magához egy jó módú, nagyvonalú és rendkívül vendégszerető atyámfia. A háza egy 2000 fős lakópark egyik épülete, amelynek saját rendőrsége van, és több uszodával, teniszpályával, konditeremmel, stranddal, csónakokkal, kajakokkal, kenuval is rendelkezik. A terület ugyanis egy természetes tórendszer körül épült fel, fergeteges flórával és faunával. A zöldterület golfpályaként szolgál, amelyen a helyi lakosok azokkal a jellegzetes kis fehér dodzsemmekkel furikáznak. Ezt leszámítva kifejezetten hülye sportnak tartom a golfot, mert ezért a kis dodzsemezésért teljesen indokolatlan ez a nagy felhajtás – és tegyük hozzá, még nem is veszélytelen...

Vendéglátóm ekkor életének egy meg-

szorultabb időszakában volt (amolyan „tornádós válás”), és el kellett, hogy adja a legkedvesebb autóját. Amikor megvált a családtaggá vált benzinfalótól, taxit hívott. A taxis egy közel-keleti ürge volt. A tükörből ezt mondta:

- Látom, hogy szomorú vagy. Mi bajod?

Erre ismerősöm elmondta a történetét. Mire a taxisofőr hosszabb csönd után hátraadta a mobilját:

- Nézd meg ezt a videót!

A képsorokon egy mesebeli villa volt látható. Csak a hálószobából húszegynéhány, a falakon olyan festmények, amelyek egy jobbfejta múzeumban is elmenének. Az épület építészeti remekmű. A kert mintha egy fantasy film illusztrációja lenne. Hosz-

szú percek után emberünk feladta:

- Ezt miért mutattad meg nekem?

- Mert ez az enyém volt. Én ezt veszítettem el.

- Mert te ki vagy?

- Neked elmondom – hangzott a válasz. – Én Szíriából jöttem. Én voltam a gazdasági miniszter. Asszad ki akart végeztetni engem és a családomat is. Így menekültünk el Szíriából. A házamat a földig rombolták. Most taxizom, és minden nap rettenetesen fáj a hátam, mert nem szoktam ezt a munkát. De amikor hazamegyek, és megkérdezik tőlem a gyerekeim, hogy vagyok, én azt felelem, remekül, és még ugrándozom is, mert élnek, és én is élhetek...

Na, hallod – summázta ismerősöm a tanulságokat – nekem a szíriai taxis után egy hétig semmi bajom nem volt.

Vasárnap elérkezett a pillanat, hogy az imádság kényszere nélkül mehessek istentiszteletre a déli városrészben – ti. a fekete gyülekezetbe. Norridge-i ismerősöm elvitt az anyósához, majd rábízott... Néztam, de nem volt nála géppisztoly.

Végig azon gondolkodtam, hogy a rám rontó rasszista feketéket vajon le tudja e

tépni rólam... De bizonytalanságomat növelte, hogy kiderült, a gyülekezet nem is baptista, hanem pünkösdi közösség.

A dolog először akkor lett gyanús, amikor a másfél órás autótúttal az én keresztyén testvérem egyszer csak bekapcsolta a gyülekezet cd-jét (ismeritek azt a fajta tipikus karizmatikus zenét, amitől még én is elkezdek nyelveken szólni), és megkért, hogy most ne beszéljessünk, mert neki muszáj a szívébe fogadnia az Urat, hallani az éneket, és beteljesedni az igével.

Mit volt mit tenni, rá kellett jönnöm, hogy nekem is muszáj... Így hallgattuk változó hangerővel a gospeleket. Aztán időnként egyszer csak kikapcsolta a cd-t, és folytattuk a beszélgetést.

Nála valahogy ez úgy lehetett, hogyha az Úr elhallgatott, akkor vélhetően ő kezdett beszélni. De az is előfordulhat, hogy az ige, amivel éppen telt meg, elérte a szintjelzőt, és épp úgy, ahogy a vécépumpa, amikor eléri a kellő nívót, elállítja a csapszelepet. Ezután a szivárgástól – vagy éppen a használatától – függően egy darabig töltés nélkül is elvan az ember. Persze aztán kontakt módon újra rá kellett csatlakoznia a spiritualitás 21. századi forrására, amelyből csak ömlött az igaz hit.

Amikor viszont beszélgettünk, az én testi és lelki öröm egész úton arról győzködött, hogy minden hívó embernek be kell fogadnia a szívébe Jézus Krisztust, legyen az egyszerű útmunkás (streetworker) vagy lelkipásztor. Nagy egyetértéssel igyekeztem bólogatni. De ez nem elégítette ki őt. Elsorolta, hogy egy igazán hívó embernek milyen karizmákkal kell rendelkeznie, és ha ezek még nincsenek meg, ebben a gyülekezetben – például most, hogy véletlenül éppen oda megyünk – részesedhet az ember olyan áldásban, ami lehetővé teszi, hogy bárki Jézus Krisztus igaz gyermeke lehessen; no és persze ismét megtudtam, hogy ez igaz az útmunkásra és egy lelkesre egyaránt – én pedig ismét mély egyetértéssel bólogattam.

A „vasárnapi iskolám” következő leckéje a bibliaolvasással volt kapcsolatos. Amikor kiszálltunk a kocsiból, némi rosszallással megkérdezte:

- Bibliát nem hoztál?

Én erre azt feleltem:

- Én a szívemben hordom az Úr minden szavát.

Azt hiszem, ez jó válasz volt, mert több örök életre segítő tanácsot ezután nem kaptam.

A body guardom – még az úton, amikor rákérdeztem – elmondta, hogy a gyülekezetükbe változó létszámmal járnak az igazi hívók, illetve akik nemsokára lesznek csak igazi keresztyének. Amikor összesítve számolják össze őket, az egyik héten százötvenen, másik héten kétszázan

vannak együtt, de van, hogy három-négy, sőt olykor ötszáz hívó és majdnem hívó is eljön. Ám – fogalmazott – most lehet, hogy csak ötven-hatvanan lesznek. (Mintha magamat hallottam volna, amikor a gyülekezetépítés kézzel fogható eredményeiről adok számot.)

Ezen a vasárnapon az 50-60-as verzió jött be, de szerintem ez is az ő briliáns spiritualitásának volt komoly csodája és bizonyága, ugyanis a székekre feltett kordonok alapján kimondható, hogy ezen a héten nemcsak kísérőm rendelkezett

ilyen megdöbbenően kifinomult prófétai érzékenységgel, hanem a gyülekezet több más tagja is, akik a kordonokat felhelyezték. Így van ez egy igazán hívó közösséggel!

Ugyanakkor azt el kell mondani, hogy az az 50-60 ember – többnyire nő – olyan vehemenciával tapsolt, megámenozott, hogyha mi így énekelnénk a 90. zsoltárt meg az „Áldjuk Istent végével” éneket, bizony hamarosan renoválnunk kellene a gyülekezeti házat. Pedig a hangfalak alapvetően nem engedték túlzottan érvényesülni őket. De felvették a harcot a technika ördögével, és megmutatták neki, hogy a lelki taps erősebb lehet a démoni decibeleknél is.

Ami azonban teljesen új volt, hogy itt a karizmatikusok nem úgy tartják fel a kezüket, mint ahogy azt egy jobbfejta hungarista körben várnánk. Ezek a nők bájosan integettek a feltartott kezükkel, épp úgy, ahogy gyermekkorunk bologató boxer kutyája lengette vissza leszottyadt ajkait a kocsis hátsó ablaka mögül az éppen mögötte álló jármű sofőrjének arcába. Először azt hittem, köszöngetnek egymásnak, de nem. Ez akkor derült ki, amikor egy nekem „integetőnek” visszaintegettem, mire arcára kiült a zavartság, a döbbenet és szemei a Zebedeus fiak prófétai haragjától izzottak át. Éreztem, hogy itt most nem kicsi a tét, és nem akartam, hogy kimutassák a foguk sárgáját, így némi elbizonytalanodás után a „mi sem természetesebb” mosolyt erőltettem az arcomra, és én is elkezdtem integetni az Úrnak, illetve pontosan nem is tudom, kinek.

Na, erre végre az én színesbőrű testvérem megnyugodott, és Barbie babás mozdulatokkal tovább papázott (ez amolyan pünkösdisták kriptokatolicizmusa), de már nem felém.

A zene, az ütemre ringó 50 fős tömeg, a mikrofonba üvöltöző szolgálók, a sámtáncot járó főhívők mindezek után már kulturális sokként hatottak. A spiritualitás kézzel fogható volt – ha a prédikáció színvonalában nem is annyira, a hangerőben mindenképpen. Az Úr szent hangja olyan brutális zajszennyezésként ért el a Lélek gyermekeihez, hogy egy valamire való diszkóban a kemény fiúk lehalkították volna a dj-vel a hangfalakat. Spirituális kalauzom a küzdőtérre helyezkedett el, közvetlenül a „színpad” elején, de én mondtam, hogy hátulról jobban magamba tudom szippantani az igét, így elengedett a hátsó sorokba.

Az istentisztelet végére megértettem mindennek a lényegét: a 4. óra elteltével ez a dobhártyaszaggató ricsaj hetekig kizárja a világ minden hívogató zaját az ember életéből. Nekem pedig vagy napokra vagy audiológusra lesz szükségem, hogy az üvöltésnél halkabb zajokra felfigyeljek.

Szerintem a dobos lehetett a legpajkosabb. Őt külön el kellett zárni ezzel az üvegkalitkával a gyülekezettől. Elképzelttem, ahogy egyszer csak feláll a dobokra, és amint egy jobbfejta rock koncerten szokás, szétveri az instrumentumokat, és a darabjait kidobálja a nézők közé. De erre nem került sor. Másnak lehettem megrökönyödött tanúja.

Ugyanis vagy nem a dobost kellett volna bezárni a biztonsági falak mögé, vagy pedig a dobos prédikált. Képzeltétek, egyszer csak az igehirdető hirtelen mozdulattal leoldotta a nadrágövét, és bedobta a gyülekezet tagjai közé. Az nem volt világos, hogy milyen igehirdetési illusztráció-

ként szolgált ez a valóban figyelemfelkeltő homiletikai bravúr, de az biztos, hogy ebben a gyülekezetben az igehirdetőknek fel kell kötniük a gatyájukat... Elképzelttem, hogy mit szólna a mi gyülekezetünkben Sosztakovics bácsi, amint a gatyáövem egy álmos pillanatában épp az ölében landol. Így indultam el Wheatonba.

Gyülekezeti alkalmak

Dátum		ISTENTISZTELET		GYÜLEKEZETI BIBLIAÓRA (istentisztelet előtti pénteken)		IFI <i>(istentisztelet előtti szombat)</i>	Megjegyzés
		Lekció	Műfaj	műfaj	cím		
január	5	Ézs 29,1-14	tanító	lelkigondozó	Generációkon átívelő bűnök (1Móz 12,10kk)	Belvárosi forró csoki	
	12	Ézs 29,15-24	lelkigondozói	alapozó	A Bibliát nem emberek írták?	KUTATÓKÖR: Az öngyilkosság	
	19	Ézs 30,1-14	hitmélítő	mesterképzés	D.A. Carson: Exegetikai tévedések ~ 1.	Csapatépítő ifi	
	26	Ézs 30,15-26	evangélizáció	közös készülés	Ézs 30,15-26	Dávid és Betsabé	
február	2	Ézs 30, 27-33	tanító	lelkigondozó	Testvérháborúk (1Móz 25,19kk)	Korcsolyázás	
	9	Ézs 31	lelkigondozói	alapozó	Mit gondoljunk a Szentháromságról?	KUTATÓKÖR: Gyűlölet és harag	
	16	Ézs 32,1-8	hitmélítő	mesterképzés	D.A. Carson: Exegetikai tévedések ~ 2.	Csapatépítő ifi	
	23	Ézs 32,9-20	evangélizáció	közös készülés	Ézs 32,9-20	Dávid és Jonatán	
március	2	Ézs 33,1-12	tanító	lelkigondozó	Játszmák és manipulációk a családban (Bír 16)	Farsang	úrvacsora
	9	Ézs 33,13-24	lelkigondozói	alapozó	Eleve elrendelés vagy szabadság?	KUTATÓKÖR: Népszerűség & Facebookk	
	16	Ézs 34	hitmélítő	mesterképzés	D.A. Carson: Exegetikai tévedések ~ 3.	_____	
	23	Ézs 35,1-10	evangélizáció	közös készülés	Ézs 35,1-10	Barátságok, szerelmek	
	30	vendég ih.		szabadon vál.		Film, mozi	
április	6	Ézs 36,1-10	tanító	lelkigondozó	Az áldozattá válás folyamata	KUTATÓKÖR: Sors és végzet	
	13	Ézs 36,11-22	lelkigondozói	alapozó	A Golgota értelme	Csapatépítő ifi	VENDEGVÁRÓ IT.
	18	-----	barangoló istentisztelet			Istennek eljegyezve (1Kor 7.)	
	20	Ézs 37,1-7	hitmélítő	_____		_____	HÚSVÉT – 1. úrv.
	27	Ézs 37,8-20	evangélizáció	közös készülés	Ézs 37,8-20	Kirándulás	
május	4	Ézs 37,21-29	tanító	lelkigondozó	Az öngyilkosság kérdése (1Kir 19)	KUTATÓKÖR: Alvilág, démonok	
	13	Ézs 37,30-38	lelkigondozói	alapozó	Angyalok ördögök? A nem látható világ	Csapatépítő ifi	
	20	Ézs 38,1-9	hitmélítő	mesterképzés	D.A. Carson: Exegetikai tévedések ~ 4.	Lezáró alkalom	
	27	Ézs 38,10-21	evangélizáció	közös készülés	Ézs 38,10-21		
június	1	Ézs 39	tanító	lelkigondozó	A krízisek feldolgozhatósága (1Móz 37-50)		
	8	Ézs 40,1-11	lelkigondozói	alapozó	Megtérés és üdvösség		PÜNKÖSD úrvacsora
	9	Ézs 40,12-24					PÜNKÖSDHÉTFŐ
	15	Ézs 40,25-31	hitmélítő	mesterképzés	D.A. Carson: Exegetikai tévedések ~ 5.		Kalandozás az ókori Babilonban
	22	Ézs 41,1-16		közösségépítés, lezáró alkalom			
	29	Ézs 41,17-29	evangélizáció	nyári menetrend			
július	6	Ézs 42,1-13	tanító				
	13	Ézs 42,14-25	lelkigondozói				
	20	Ézs 43,1-10	hitmélítő				
	27	Ézs 43,11-21	evangélizáció				Gyülekezeti családos hét
augusztus	3	Ézs 43,22-28	tanító				
	10	Ézs 44,1-8	lelkigondozói				úrvacsora
	17	Ézs 44,9-20	hitmélítő				
	24	Ézs 44,21-28					
	31	Ézs 45,1-8	evangélizáció				